

ANKARA

HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**ZEUGMA MOUSALAR EVİ TERRA SİĞİLLATALARI
IŞIĞINDA CONVIVİUM SOFRA TAKIMLARI**

Orhan BABA

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Ayşe Fatma EROL**

**YÜKSEK LİSANS
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI**

HAZİRAN – 2022

**ZEUGMA MOUSALAR EVİ TERRA SİĞİLLATALARI IŞIĞINDA
CONVIVIUM SOFRA TAKIMLARI**

Orhan BABA

**YÜKSEK LİSANS
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI**

**ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

HAZİRAN 2022

ETİK BEYAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Orhan BABA

21.07.2022

ZEUGMA MOUSALAR EVİ TERRA SİĞİLLATALARI IŞIĞINDA CONVIVIVUM

SOFRA TAKIMLARI

(Yüksek Lisans Tezi)

Orhan BABA

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Haziran 2022

ÖZET

Zeugma Antik Kenti, günümüzde Gaziantep İli, Nizip İlçesi, Belkıs Köyü sınırları içinde, Fırat nehri kıyısında yer almaktadır. Tez konusunu oluşturan malzeme, Zeugma Doğu Konut sektöründe yer alan Mousalar Evi'nde 2014 yılında yürütülen kazı çalışmaları sırasında ele geçen terra sigillata grubuna ait seramiklerdir. Terra Sigillata Roma Geç Cumhuriyet/İmparatorluk Dönemi *convivium*'larında masa üstü kullanım kap repertuarı içinde yer bulmaları bakımından oldukça önem taşımaktadır. İmparator sofralarında *convivium* geleneğinde yer alan Terra Sigillata, refah seviyesi yüksek olan Romalılar tarafından da ziyafet sofralarında zenginlik ve statü göstergesi olarak tercih edilen masa üstü kapları olmuştur. Tez kapsamında sunulan seramikler; teknik bilgileri, çizim ve fotoğraflarıyla birlikte Zeugma ile ilişkili yakın coğrafyaya ait örneklerle paralellik kurularak kataloglanmış, yapılan değerlendirmeler ışığında DSA grubu içinde değerlendirilerek, MÖ 1.yy -MS 2.yy arasına tarihlendirilmiştir. Güncel verilerle seramik üretimi yapan fırın ya da atölye Zeugma Antik Kenti'nde henüz tespit edilmemiştir. Ancak civar kentlerde bulunan üretim merkezlerine ait örneklerin ele geçmesi, iletişim ağının ya da ticaretin varlığını kanıtlar niteliktedir. Tez kapsamına alınan seramikler içerisinde yer alan Batı Sigillata da bu ticaretin bir diğer kanıtıdır. Çalışma konusunu oluşturan seramiklerde karşılaşılan formlar ve bunların alt tipleri, tipolojik ve kronolojik saptamalarla ve oranları karşılaştırmalı istatistiklerle gösterilmiştir. Zeugma'nın masa üstü kullanım kaplarını oluşturan malzemeler içerisinde terra sigillataların yoğunluğu dikkat çekmektedir. Bu yoğunluk irdelenerek yapılan yorumlarla sunulmaktadır.

Bilim Kodu : 118012

Anahtar Kelimeler : Zeugma, Mousalar Evi, Terra Sigillata, Convivium

Sayfa Adedi : 191

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Ayşe Fatma EROL

CONVIVIAM TABLEWARE IN THE LIGHT OF THE TERRA SIGILLATAS OF THE
ZEUGMA HOUSE OF MOUSAS

(MSc. Thesis)

Orhan BABA

ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL FOR ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY

June 2022

ABSTRACT

The ancient city of Zeugma is located on the banks of the Euphrates, within the borders of Belkıs Village in Nizip District of Gaziantep. The material that constitutes the subject of the thesis is the ceramics belonging to the terra sigillata group, which were found during the excavations carried out in 2014 in the House of Mousas located in the eastern residential sector of Zeugma. Terra Sigillatas are very important in terms of finding a place in the repertoire of table-top use pots in the Roman Republic/Empire Period *conviviums*. Terra Sigillatas, which are included in the *convivium* tradition at the emperor's tables, have been the tableware preferred by the Romans with high welfare levels as an indicator of wealth and status at banquet tables. The ceramics presented in the thesis; technical information, drawings and photographs were cataloged in parallel with the samples from the close geography related to Zeugma, and evaluated within the DSA group in the light of the evaluations are dated between the 1st century BC and the 2nd century AD. With current data, no kiln or workshop producing ceramics has yet been identified in the ancient city of Zeugma. However, the discovery of samples belonging to the production centers in the surrounding cities proves the existence of a communication network or trade. The Western Sigillatas, which are among the ceramics included in the thesis, are another proof of this trade. The forms encountered in the ceramics that are the subject of the study and their subtypes are shown with typological and chronological determinations and their ratios with comparative statistics. The density of terra sigillatas draws attention among the materials that constitute Zeugma's tableware sets. This density is examined and presented with comments.

Science Code : 118012
Key Words : Zeugma, House of the Mousas, Terra Sigillata, Convivium
Page Number : 191
Supervisor : Prof. Dr. Ayşe Fatma EROL

TEŞEKKÜR

Zeugma'dan ele geçen 2014 yılı Terra Sigillata eserlerini incelememe izin veren, yaptığım çalışmada bana fikirleriyle yol gösteren ve desteğini esirgemeyen Zeugma Kazı Başkanı, Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY'a teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimime başladığım ilk günden beri desteğini esirgemeyen, beni her daim yüreklendiren, tez çalışmamda her türlü kaynakçaya ulaşmam konusunda yardım eden, tezimin oluşmasında bilimsel önerileriyle yol gösteren değerli danışman hocam Prof. Dr. Ayşe Fatma EROL'a içtenlikle teşekkür ederim.

Tez sürecinde desteklerini esirgemeyen Gaziantep Müze Müdürü Özgür ÇOMAK'a, seramik konusunda bilgi birikimini benimle paylaşan Dr. Öğretim Üyesi Özlem VAPUR'a, seramik çizim teknikleri konusunda bana zaman ayıran Araş. Gör. Dr. Emine AKKUŞ KOÇAK'a teşekkürlerimi sunarım. Arkeolog Öznur SEMİZ'e, Arkeolog Koray ERDOĞAN'a, Arkeolog Göktürk KILCAN'a, Mimar Ece SAVAŞ'a, Restoratör Ceyhun KEÇE'ye, Restoratör Felek ÖZKAN'a, arkeoloji lisans öğrencisi Hande YAMAN'a çalışmalarım sırasında verdikleri teknik desteklerden dolayı teşekkür ederim. Maddi, manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Fikret ÇİFTÇİ'ye ve Erbilek TÜMSAVAŞ'a yanımda oldukları için teşekkür ederim. Beni bu günlere getiren, her daim arkamda varlıklarını hissettiğim sevgili aileme ve son olarak bu zorlu süreçte bana olan inancını asla yitirmeyen ve bunu her daim hissettiren değerli eşim Aylin AY BABA'ya hep yanımda olduğu için bir ömür boyu teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ŞEKİLLERİN LİSTESİ	ix
RESİMLERİN LİSTESİ.....	x
HARİTALARIN LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR	xii
1.GİRİŞ.....	1
2. ZEUGMA ANTİK KENTİ	4
2.1.Zeugma Antik Kenti Coğrafi Konumu.....	4
2.2.Zeugma Antik Kenti Tarihçesi	5
2.3.Zeugma Antik Kenti'nde Yürütülen Arkeolojik Çalışmalar	7
3. ANTİK ROMA DÜNYASINDA YEME İÇME KÜLTÜRÜ	13
3.1. <i>Convivium</i>	13
3.2. Zeugma'da <i>Convivium</i> Yansımaları	21
4. HELLENİSTİK VE ROMA DÜNYASININ SEÇKİN SERAMİKLERİ: TERRA SİĞİLLATALAR	24
4.1. Doğu Sigillataları A Grubu	24
4.2. Doğu Sigillataları B Grubu.....	28
4.3. Doğu Sigillataları C Grubu.....	30
4.4. Kıbrıs Sigillataları	31
4.5. Pontik Sigillataları.....	32
4.6. Batı Sigillataları	33
5. ZEUGMA MOUSALAR EVİ TERRA SİĞİLLATALARI İŞİĞİNDA CONVIVIUM SOFRA TAKIMLARI.....	36
5.1. Zeugma'dan Ele Geçen Sigillatalar Hakkında Genel Bilgi.....	36
5.2. Zeugma Mousalar Evi Terra Sigillataları.....	38
5.2.1. Doğu Sigillata A Grubu.....	39
5.2.1.1. Tabaklar	40
Atlante II Form 4A	41
Atlante II Form 29	41
Atlante II Form 30.....	42

Atlante II Form 35	42
Atlante II Form 36	43
Atlante II Form 37A	43
Atlante II Form 38	44
Atlante II Form 53	44
Atlante II Form 54	45
Atlante II Form 57	45
5.2.1.2. Kaseler	45
Atlante II Form 22A	46
Atlante II Form 24	46
Atlante II Form 42	47
Atlante II Form 45	48
Atlante II Form 47	48
Atlante II Form 48	49
Atlante II Form 49	49
Atlante II Form 50	50
Atlante II Form 51	50
5.2.1.3. Testiler	51
Atlante II Form 104	51
Atlante II Form 111	51
Atlante II Form 113	51
5.2.1.4. Formları Tespit Edilemeyen Örnekler	52
5.2.2. Batı Sigillataları	53
5.2.2.1. Kaseler	54
Conspectus Form 27	54
Dragendorff Form 37	55
6.SONUÇ	56
KAYNAKLAR	59
KATALOG	70
ÖZGEÇMİŞ	191

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 1 Mousalar Evi 2014 yılı Doğu Sigillataları A Grubu Seramiklerinin Formlara Göre Dağılımı	40
Şekil 2 Mousalar Evi 2014 yılı Batı Sigillata Grubu Seramiklerinin Formlara Göre Dağılımı	54
Şekil 3 Mousalar Evi 2014 yılı kazı çalışmalarından ele geçen terra sigillataların yüzyıllara göre buluntu yoğunlukları	58

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim1 Pompeii Evi'nden triclinium örneği.....	16
Resim 2 Pompeii'de bulunan dayanaklı triclinium ve triclinium oturma düzeni örneği.....	17
Resim 3 Pompeii Ev'inde bulunan (MS 35-45) triclinium betimlemeli duvar resimleri.	18
Resim 4 Asarotos oikos mozaïği, yiyecek kalıntılarını gösteren detay.....	19

HARİTALARIN LİSTESİ

Harita	Sayfa
Harita 1 Zeugma Antik Kenti coğrafi konumu	4
Harita 2 Terra Sigillataların Anadolu'daki üretim yerlerini gösteren harita	26
Harita 3 Terra sigillataların Doğu Akdeniz coğrafyasındaki yayılımı	26
Harita 4 Fırat havzasında yer alan antik kentlerin haritası	37

KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılan kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
AÇ	Ağız Çapı
bkz.	Bakınız
cm	Santimetre
Ç	Çap
Çiz.	Çizim
DS	Doğu Sigillataları
DSA	Doğu Sigillataları A
DSB	Doğu Sigillataları B
DSC	Doğu Sigillataları C
DTCF	Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi
Ed.	Editör
Fig.	Figür
Kat. No.	Katalog Numarası
KÇ	Kaide Çapı
Km	Kilometre
Lev.	Levha
MÖ	Milattan Önce
MS	Milattan Sonra
Tav.	Tavola
Vd.	Ve Diğerleri
Y	Yükseklik
yy	Yüzyıl

1.GİRİŞ

2007 yılında yapılan sondaj çalışması sonucu Mousalar Mozaîği bulunmuş ve ardından Mozaik çevresinde kazılar başlamıştır. 2021 itibariyle adını ilk bulunan mozaikten alan Mousalar Evinin Batı kaya odası dışındaki bütün odaları gün ışığına çıkartılmıştır. Mousalar evi ince uzun bir planla tasarlanmıştır ve evin ana kullanım aksını oluşturan koridor evi ikiye ayırarak kuzey-güney aksında uzanmaktadır. Koridorun güney ucu bir avluya açılmaktadır ve kuzey ucunun doğu-batı kanatlarında iki adet kaya odası bulunmaktadır. Mousalar Mozaîğinin tabanını süslediği oda ise evin avlusuna yakın bir *triklinium*dur¹. *Triklinium*lar *convivium*ların gerçekleştiği ana mekânlardır.

Terra Sigillata Roma Cumhuriyet/İmparatorluk Dönemi *convivium*'larında masa üstü kullanım kap repertuarı içinde bulunmaları bakımından oldukça önem taşımaktadır. İmparator sofralarında *convivium* geleneğinde yer alan Terra Sigillata, refah seviyesi yüksek olan Romalılar tarafından da ziyafet sofralarında zenginlik ve statü göstergesi olarak tercih edilen masa üstü kapları olmuştur. Zeugma antik kenti Mousalar Evi'nden ele geçen terra sigillata üzerinden kentin *convivium* geleneğinde masa üstü seramik repertuarına ışık tutmak, yapılacak sosyo-ekonomik değerlendirmelerle yorumlamak çalışmanın hedefi olarak belirlenmiştir.

2014 yılı içerisinde yapılan kazılarında Mousalar Evi'nin *implivium* ve *triclinium* odaları açığa çıkartılmış ve bu mekânlardan çok sayıda terre sigillata seramik ele geçmiştir. Terra Sigillatalardan oluşan bu malzemelerin, Zeugma'nın *convivium* geleneği ile bağlantılı sonuçlara ulaşmamızı sağlayacağı öngörülerek 2014 yılı buluntularının tez çalışması kapsamına alınması uygun görülmüştür.

Seramik buluntular arasında 357 terra sigillata örneği tespit edilmiş ve bunlardan ağız ve kaide profili veren 121'i değerlendirme kapsamına alınmıştır. 121 parça içerisinde 2 adet damgalı, 2 adet bezemeli ve 2 adet form özelliğini açıkça belli eden amorf parça da eklenmiştir. Amorf nitelikteki 236 parçanın ise hamur ve astar özellikleri incelenerek hangi seramik grubuna ait oldukları belirlenmiş, katalog içerisinde alınmayan bu örnekler sayısal değerlendirmede kullanılmışlardır.

¹ Görkay 2015b, s.138.

Çalışma kapsamında sunulan terra sigillata grubuna ait seramik formları arasında: tabaklar, kâseler ve testiler bulunmaktadır. Söz konusu formlar bir araya geldiğinde masa üstü kullanım kaplarından oluşan sofraya setinin parçalarını oluşturmakta ve Roma Geç Cumhuriyet/ Roma İmparatorluk Dönemi'nde yemek ve ziyafet kültürünün ifadesi olan *convivium* geleneğinde sofralarda yer bulmaktadır.

2014 yılından 121 adet profil veren terra sigillata örneği değerlendirmek üzere 2014 yılı seramik buluntu çuvalları içerisinde seçilmiştir. Profil verdikleri tespit edilen seramikler öncelikle manuel olarak çizilmiş, Munsell renk katoluğu kullanılarak hamur-astar rengi belirlenmiş ve diğer teknik özellikleriyle birlikte, analiz ve belgeleme kapsamında detaylı olarak ele alınmıştır. Manuel çizimleri yapılan seramikler, yüksek çözünürlükle taranmış ve Adobe Illustrator programı ile vektörel çizimleri yapılmıştır. Belgeleme işlemleri biten seramikler uygun ışık ve ortam hazırlanarak yüksek çözünürlükte fotoğraflanmıştır. Fotoğraflanan seramikler Adobe Photoshop programı ile düzenlenip seramiklerin boyutuna uygun olarak hazırlanan 5 cm'lik ölçeklerle kataloglara eklenmiş ve hamur, form, kullanım amacı ile dönemsel özelliklerine göre belli bir sistem oluşturularak kataloglanmıştır.

Seramiklerin karşılaştırmalı değerlendirmeleri yapılırken Zeugma'ya en yakın buluntu merkezi olan Samsat (Zoroğlu 1986) ardından Tarsus (Yıldız 2006), Antiochia (Waage 1948) Suriye ve Filistin'deki merkezlerden Samaria (Kenyon 1957), Hama (Johansen 1971) gibi buluntu merkezleri dikkate alınmıştır.

Hamur-astar özellikleri dikkate alınarak yapılan çalışmada buluntuların hangi Sigillata grubuna ait oldukları belirlenmiştir. Gruplar Atlante II tipolojisi temel alınarak kronolojiye uygun sıralanmışlardır. Teknik çizimleri, fotoğrafları, teknik bilgileri ve yakın coğrafyalarda yayınlanan yayınlardan tespit edilen benzerleri eklenerek katalog çıkartılmıştır.

Tez kapsamına aldığımız malzemeler altı bölüm altında değerlendirilmiştir. Birinci bölüm tezin amacını, kapsamını ve yöntemini içermektedir. İkinci bölümde buluntu merkezi olan Zeugma Antik Kenti'nin konumu, tarihçesi ve geçmişten günümüze antik kentteki araştırmalar incelenmiştir. Üçüncü bölümde terra

sigillataların yaygın olarak kullanıldığı *convivium* geleneğinin tarihinde ve Roma dünyasındaki öneminden bahsedilmiştir. Romalıların yeme içme kültürleri ayrıntılı olarak ele alınmış ve Roma konutlarındaki yemek odalarına dikkat çekilmiştir. Dördüncü bölümde terra sigillata hakkında bilgi verilmiştir. Beşinci bölümde ise kaplar sınıflandırılmış DSA grubu, Batı Sigillatalarına ait olan formlar belirlenmiş ve formları tespit edilemeyen örnekler tek bir başlık altında toplanmıştır. DSA grubu seramiklerin sınıflandırılmasında J. Hayes'in² 1985 yılı (*Atlante II*), Batı Sigillatalarında ise H. Dragendorff'un³ 1895 yılı ve E. Ettlinger vd.'nin⁴ 1990 yılı (*Conspectus*) yayınları dikkate alınmıştır.

² Hayes 1985.

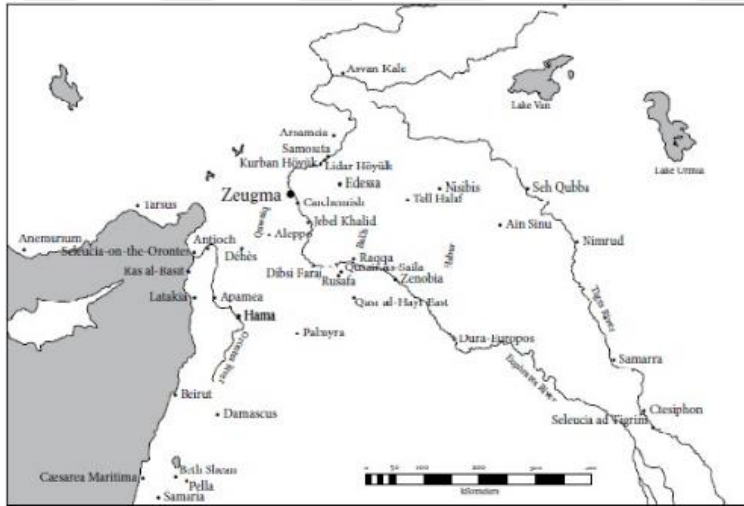
³ Dragendorff 1895.

⁴ Ettlinger vd. 1990.

2. ZEUGMA ANTİK KENTİ

2.1. Zeugma Antik Kenti Coğrafi Konumu

Zeugma Antik Kenti Gaziantep İli, Nizip İlçesi sınırları içerisinde, Belkıs Köyü'nün batısında, Fırat Nehri'nin kenarında her iki yakasında teraslar üzerine iki bağımlı kent olarak kurulmuştur⁵. Zeugma Antik Kenti Fırat Nehri'nin hâkim akış yönü olan güneydoğudan sapıp önce batıya sonra güneye ve tekrar hâkim akışına döndüğü noktada, iki yakasının en yakın olduğu yerde kurulmuştur⁶. Belkıs Tepe'nin kuzey yamacı üzerine kurulmuş olan kent, Fırat havzasını ve önündeki ovayı kapsayan dağ ve tepeler ile korunaklı bir konumdadır. Stratejik konumunun yanı sıra önemli ticaret yolları üzerinde bulunan antik kent, ekonomik yönden de bir öneme sahiptir.

Harita 1: Zeugma Antik Kenti Coğrafi Konumu (Aylward 2013, 2.)

⁵ Pococke 1745, s. 156; Wagner 1976, s. 26.

⁶ Kennedy - Bunbury 1998, s. 19.

2.2. Zeugma Antik Kenti Tarihçesi

Fırat Nehri kıyısında bulunan çakmak taşı aletler Prehistorik Dönemlerde Fırat Nehri çevresine avcı toplayıcı grupların yerleşmiş olduklarını göstermektedir⁷. İnsanların göçebe hayattan yerleşik hayata, avcı toplayıcı yaşamdan tarıma geçmesiyle birlikte birçok yerleşim yeri oluşmuştur⁸. Yerleşim yerlerinin büyümesiyle Tunç Çağı'nda ticari ve kültürel ilişkiler çoğalmıştır.

Geç Tunç Çağı'nda bölgede Hurrilerden oluşan Mitannilere karşı, Hitit Kralı Şuppiluliuma'nın kazandığı zafer ile bölge tamamıyla Hitit kontrolü altına girmiştir⁹. Bölgenin hâkimiyeti MÖ 550 yılında Pers İmparatorluğu'na geçmiş ancak Büyük İskender'in III. Darius'u yenmesiyle son bulmuştur¹⁰. Büyük İskender'in ölümünden sonra başlayan Diadokhlar Dönemi'nde Lysimakhos ve Seleukos, MÖ 301 yılında gerçekleşen İpsos Savaşı'nda Antigonos ve Demetrios'un ordularını yenince, Suriye bölgesi I. Seleukos Nikator'un himayesine geçmiştir¹¹.

Seleukos, Fırat Nehri'nin en önemli geçidini kontrol altında tutmak amacıyla MÖ 300 yılında nehrin batı yakasına, kendi adı ile Fırat nehrinin adını birleştirdiği "Seleukeia ad Euphrates" (Fırat Seleukeia'sı) kentini, günümüzde bilinen ismiyle Zeugma'yı kurmuştur¹². Nehrin doğu yakasına da Pers (İran) asıllı karısı Apama'nın adına Apameia kentini kurarak, bu iki kenti bir köprü ile birleştirmiştir¹³. Antik kaynakların yanı sıra kentte yapılan arkeolojik kazılar da, kentin Hellenistik Dönem'de kurulmuş olduğuna işaret etmektedir¹⁴. Zeugma'nın pre-Hellenistik Dönem'i ile ilgili herhangi bir arkeolojik kalıntı, 2008'de gerçekleştirilen kazılara kadar bilinmemekteydi. 2008-2009 yıllarında, Belkıs Tepe üzerinde yer alan Hellenistik-Roma Dönemi tapınak temellerinin farklı kesimlerinde yapılan sondaj çalışmaları esnasında Erken Demir Çağı'na (MÖ 9.

⁷ Kökten 1948, s. 225-226.

⁸ Algaze 1992, s. 426.

⁹ Bryce 1998, s. 53.

¹⁰ Diodoros Siculus, BH 17. 64-83.

¹¹ Appian, RH 9.55; Malalas VIII. 198.

¹² Plinius, NH 5.21; Appian RH 11.9; Jones 1971, s. 216-9, 244-6.

¹³ Plinius, NH 5.21; Plinius, NH 34.43; Cassius Dio 40.17.3.

¹⁴ Görkay 2012, s. 523-546; Aylward 2013, s. 9-10.

veya 8. yy) ait buluntular ele geçmiştir¹⁵. Bu buluntular dışında kentin diğer alanlarında daha erken dönemlere ait izler tespit edilememiştir.

Roma generali Pompeius, MÖ 64 yılında Tigranes'i yendikten sonra, Amisos'ta (Samsun) yapılan hükümdarlar toplantısında Mesopotamia'nın bir kısmını ve Seleukeia'yı Kommagene kralı I. Antiokhos'a verir¹⁶. Seleukeia'nın Kommagene krallığına ait bir kent olduğu arkeolojik verilerle de kanıtlanmıştır. Belkıs Tepe'nin eteğinde Antiokhos ile Herakles'in¹⁷, 2000 yılı Zeugma kurtarma kazılarında, Antiokhos ile Apollon'un¹⁸ ve 2004 yılında, aynı yerin yakınında, baraj gölü sularının ortaya çıkardığı Antiokhos ile Herakles'in¹⁹ tokalaşma sahnelerinin yer aldığı steller bu tarihi olayı kanıtlar niteliktedir.

MÖ 31 yılında M. Antonius, Aktium'da yapılan savaşta Octavianus'a yenildikten sonra, Suriye Augustus tarafından imparatorluk eyaleti haline getirilir. Ancak kurtarma kazılarından ele geçen kanıtlar, Seleukeia'nın Roma İmparatorluğu'nun Suriye eyaletine, Aktium Savaşı'ndan sonra değil de MS 17 yılında dâhil edildiğini göstermektedir. Kentin ismi Roma eyaletine bağlandıktan sonra “köprü, geçit” anlamına gelen “Zeugma” olarak değişmiştir²⁰.

Roma'nın doğu sınırında en son kentlerden biri olması bu kente stratejik bir önem kazandırmış olup, MS 66 yılında Roma lejyonu *IV. Scythica* konuşlandırılmıştır²¹. Belkıs Tepe'nin batısında bulunan At Meydanı'nda ele geçen çok sayıda *IV. Scythica* lejyonu ile bağlantılı malzeme ve Zeugma sikkelerinin arka yüzünde yer alan lejyonun sembolü olan *capricorn* (oğlak) betimi, kamp yerinin Zeugma'da olduğunu göstermektedir²². *Capricorn* betimlemesi astrolojik bir sembol olan oğlak burcunu temsil ediyor olabilir. Roma ordusu kentin genişlemesi ve gelişmesinde büyük rol oynamış ve Zeugma MS 3. yy'ın ortasına kadar refah dönemi yaşamıştır. Bu dönemde tabanları birbirinden muhteşem mozaiklerden

¹⁵ Görkay 2012, s. 530.

¹⁶ Strabon 16.2.3; Appian, RH 12.17.114

¹⁷ Wagner 1976, Taf. 16 a-b.

¹⁸ Crowther 2003, s. 59.

¹⁹ Önal 2005, s. 16.

²⁰ Görkay 2015, s. 2.

²¹ Wagner 1976, s. 286.

²² Wagner 1977, s. 529-531.

oluşan, duvarları ise renkli fresklerle zenginleşen villalar ve kentin kendi adına bastırdığı sikkeler²³ refah döneminin en belirgin simgeleridir.

Yaklaşık iki yüzyıl süren bu refah dönemi, Sasani kralı I. Şapur'un MS 253 yılında²⁴ kenti yağmalamasıyla son bulur. Şapur, üç dilli ünlü kaya yazıtından da anlaşılacağı üzere, Zeugma ile birlikte bölgede çok sayıda kenti istila etmiştir²⁵. Zeugma, Geç Roma ve Bizans Dönemi'nde iskân görmeye devam ederek önemini sürdürmüştü²⁶, fakat Sasani tahribatının ardından bir daha eski görkemine kavuşamamıştır. Geç Roma ve Bizans Dönemi'nde Zeugma hakkında yazılanlar sadece kilise kayıtlarından bilinmektedir²⁷. Ayrıca arkeolojik kazılarda da bu dönemlere ait mimari kalıntı ve çok sayıda buluntu ele geçmektedir. MS 7. yy'da bölge Arap akınlarına uğramıştır, Zeugma'da bu döneme ait ele geçen sikkeler de bunu kanıtlamaktadır²⁸. MS 17. yy'da ise bölgeye antik kentin yanı başına Belkis Köyü kurulmuştur²⁹. Günümüzde Belkis Köyü, antik Apamea Kenti ve Zeugma'nın bir kısmı baraj gölü suları altında kalmıştır.

2.3.Zeugma Antik Kenti'nde Yürütülen Arkeolojik Çalışmalar

19. ve 20. yy tarihçi ve araştırmacıları için Zeugma'nın konumunu bulmak oldukça önem arz etmiştir. Zeugma ve çevresi hakkında kapsamlı bilgi veren araştırmacılar İngiliz seyyah William Francis Ainsworth ve Alman araştırmacı Carl Ritter'dır³⁰. O dönemde bölgeyi gezen araştırmacılar Zeugma'nın konumu hakkında farklı yorumlarda bulunmuştur. 19. yy sonlarında J. Renwick Metheny bölgede yaptığı araştırmalar sonucu ilk defa Zeugma'nın gerçek konumunun Belkis Tepe eteklerinde yer aldığını öngörmüştür³¹. 20. yy başlarında Zeugma'yı ziyaret ederek hakkında kapsamlı bilgiler veren araştırmacılar ise Fransız V. Chapot³² ve

²³ Toumpan 2015, Lev. 2/15-18.

²⁴ Aylward 2013, s. 9.

²⁵ Kennedy – Burgess 1998, s. 155.

²⁶ Görkay 2015, s.2; Erol-Tamer 2020, 49-121.

²⁷ Wagner 1976, s. 288; Kennedy – Burgess 1998, s.155-156.

²⁸ Butcher 2013, s. 10; Frascione 2013, s. 300.

²⁹ Ergeç 2005, s. 22.

³⁰ Ritter 1843, s. 959-989.

³¹ Metheny 1907, s. 159-160.

³² Chapot 1907, s. 275-279.

Fransız Arkeolog F. Cumont³³'tur. 1926 yılında Zeugma, Alman asıllı Arkeolog H. H. von der Osten tarafından da ziyaret edilmiştir³⁴.

Alman Arkeolog J. Wagner, arkeolojik verilere dayanarak çalışmalar yapan ilk araştırmacı olmuştur. Wagner'in yapmış olduğu çalışmalar, Zeugma'nın ilk yasal ve bilimsel çalışmaları olmuştur.

1987'de Gaziantep Müzesi'ne gelen bir ihbar sonucu, Belkıs Tepesi'nin güneyinde yer alan Doğu Nekropol'ünde kurtarma kazısı yapılmış ve definecilerden arta kalan 13 adet mezar heykeli bulunmuştur³⁵. Beş yıl sonra 1992'de, yine bir kaçak kazı ihbarını değerlendiren Gaziantep Müzesi, Ayvaz Tepesi'nin kuzey eteğinde kurtarma kazısı gerçekleştirmiştir³⁶. Bu kurtarma kazısı, Zeugma'da yapılan ilk kapsamlı kazıların başlangıcını oluşturmuştur.

1993 yılında Birecik Barajı yapımının gündeme gelmesi nedeniyle Gaziantep Müzesi, Batı Avustralya Üniversitesi'nden Roma İmparatorluğu'nun sınır araştırmalarında Prof. Dr. David Kennedy ve ekibinin katılımı ile kurtarma kazılarına başlamıştır. Çalışmalar, Roma konutları üzerine yoğunlaşmıştır.

1994 yılında kazılar, bir önceki yıl açığa çıkarılan Dionysos Evi'nde devam etmiştir. Dionysos Evi dışında Güneydoğu Nekropol'ünde de çalışmalar gerçekleştirilmiştir³⁷.

1995 yılında Gaziantep Müzesi'nin yaptığı uluslararası çağrıya, Fransa Nantes Üniversitesi'nden Arkeolog Dr. Catherine Abadie-Reynal cevap vermiş ve aynı yıl Zeugma'da ekibi ile yüzey araştırması yapmıştır³⁸.

Zeugma'da 1996 yılında yürütülen arkeolojik çalışmalar Fransız kazı ekibinin katılımı ile devam etmiştir. Gaziantep Müzesi kazı ekibi, Fırat'ın batı yakasındaki Roma Hamamı ve Gymnasium Kompleksi'nde yaptıkları kazı çalışmaları³⁹ ile birlikte Dionysos Evi'nde de çalışmalara devam etmişlerdir.

³³ Cumont 1917, s. 119-130.

³⁴ Osten 1930, s. 68-70.

³⁵ Ergeç 2003, s. 82; Ergeç 2006, s. 83.

³⁶ Ergeç 1993, s. 321-337.

³⁷ Ergeç 1996, s. 357-369.

³⁸ Abadie-Reynal vd. 1996, s. 311-324.

³⁹ Ergeç – Önal 1998, s. 419-443.

Fransız ekip ise, Roma konutları hakkında bilgi edinmek amaçlı Zeugma'nın farklı noktalarında ve Apamea'da Hellenistik surları ortaya çıkarmak amaçlı çalışmalar yapmıştır⁴⁰.

1997 yılında kazılara, Martin Hartmann'ın başkanlığında arkeolog ve epigraflardan oluşan İsviçreli bir ekip katılmış ve Zeugma'nın kuzeydoğusundaki Roma Hamamı'nın olduğu alanın batısında bulunan lejyon kampı ile ilgili araştırmalara başlamışlardır⁴¹. 1997 yılında Zeugma konut alanlarında ve Apameia kentindeki çalışmalar devam etmiş, ayrıca Nekropol alanında da çalışmalar yapılmıştır⁴².

1998 yılında devam eden çalışmalar esnasında ünlü Çingene Kızı mozaïği, Maenad Evi'nin yemek odasından ele geçmiştir. Mozaik kaçak kazılarda önemli ölçüde zarar görmüş ve büyük bir kısmı sökülmüş durumda bulunmuştur. İskele üstü tepesinde yapılan kazı çalışmasında ise 100 bini aşkın bulla (mühür baskısı) içeren Agora arşivi bulunmuştur⁴³. Fransız kazı ekibi de çalışmalarına Hamle Deresi ve Bahçe Dere Mevkii'nde devam etmiş ve bu çalışmalar sonucu Erken Bizans Dönemi'ne ait işlik yerleri açığa çıkarılmıştır⁴⁴.

1999 yılında kazılar bahar, güz ve kış olmak üzere üç sezon sürmüştür. Yoğun olarak Roma konutlarında devam eden çalışmalar esnasında, "Pasiphae-Daidalos Mozaïği", "Dionysos'un Alayı"⁴⁵ ve "Okeanos-Tethis Mozaïği"⁴⁶ gün ışığına çıkartılan önemli mozaiklerdir. Çalışmalarını bitiren Fransız ekip kazı döneminin sona ermesiyle birlikte ülkelerine dönmüşlerdir⁴⁷.

2000 yılında ise, Birecik Barajı sularının yükselmeye başlamasıyla çalışmalar da ivme kazanmıştır. Packard Beşeri Bilimler Enstitüsü'nün (Packard Humanities Center) desteğiyle Oxford Arkeoloji ekibi kurtarma kazılarına katılarak

⁴⁰ Abadie-Reynal – Ergeç 1998, s. 409-424.

⁴¹ Hartmann vd. 1999, s. 417-419.

⁴² Abadie-Reynal – Ergeç 1999, s. 403-407.

⁴³ Önal 2006, s. 49.

⁴⁴ Abadie-Reynal – Ergeç 1998, s. 409-424.

⁴⁵ Abadie-Reynal – Bulgan 2000, s. 221-224.

⁴⁶ Önal 2006, s. 50.

⁴⁷ Ergeç 2006, s. 86.

daha geniş kapsamlı bir çalışma yürütmüş ve bu çalışmalar sonucu çok sayıda eser ele geçmiştir⁴⁸.

Kurtarma kazılarını takip eden iki yılda ise, fresk ve mozaiklerin onarım ve korunma çalışmaları tamamlanmıştır⁴⁹. Gaziantep Müze Müdürlüğü tarafından, 2002 yılı içinde Zeugma kıyı şeridinde kurtarma kazıları, 2003 yılında restorasyon amacıyla kazı çalışmaları ve 2004 yılında Danae Evi'nde ve kıyıda koruma seti çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca, 2004 yılında, Fransa Nantes Üniversitesi tarafından Köşk mevkiindeki Tiyatro'da kazı çalışmaları yapılmış ve tiyatroya ait 6 adet oturma sırası (*Cavea*) kısmen açığa çıkarılmıştır⁵⁰.

2005 yılında kazı başkanlığı, Bakanlar Kurulu Kararıyla, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi (DTCF), Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı başkanı ve öğretim üyesi Prof. Dr. Kutalmış Gökay'a verilmiştir. Aynı yıl içinde yeni dönem kazıları başlamış ve çalışmalar kurtarma kazılarında açığa çıkarılan Danae Evi ile Dionysos Evi'nin güneyinde yer alan üst terasta gerçekleştirilmiştir⁵¹.

2006 yılında, bir önceki yıl Danae ve Dionysos Evleri'nin güneyindeki terasta başlatılan kazılara devam edilmiştir. Bu çalışmalar sonucu, buradaki mekânların farklı iki yapıya ait oldukları belirlenmiş ve bu iki yapıya A ve B Evi isimleri verilmiştir. Aynı yıl, Batı Nekropol'ünde yer alan Karatepe Tümülüs'ünde ve kurtarma kazılarında Fransız kazı ekibinin çalıştığı "Trench 06" olarak adlandırılan alanın doğusunda yer alan Hellenistik Nekropol'ünde ve Danae Evi'nde kazılar yapılmıştır⁵².

2007 yılında A Evi'nin batısında, Dionysos Evi'nin kuzeyinde ve Danae Evi'nde küçük çaplı kazılar yapılmış ve ilk başta C Evi olarak adlandırılan, fakat

⁴⁸ Zeugma Interim Reports 2003, s. 1-79.

⁴⁹ Ergeç 2006, s. 87.

⁵⁰ Abadie-Reynal vd. 2005, s. 357-364.

⁵¹ 2005 yılı kazı raporundan veriler alınmıştır. Danae Evi çalışmaları için bkz. Dan 02, Dan 04, Dan 05 ve Dan 06 Açmaları; Dionysos Evi'nin güneyinde yer alan üst terasta yapılan çalışmalar için bkz. Dio 03, Dio 04 ve Dio 05 Açmaları.

⁵² 2006 yılı kazı raporundan veriler alınmıştır. A ve B Villaları çalışmaları için bkz. 01, 02, 03 ve 07 Açmaları; Karatepe Tümülüs'ünde yapılan çalışmalar için bkz. 04 ve 05 Açmaları; Hellenistik Nekropol için bkz. 06 Açması; Danae Evi için bkz. 09 Açması.

Mousalar Mozaïği'nin açığa çıkarılmasıyla birlikte Mousalar Evi ismini alan bölgede ilk kazı çalışmaları başlatılmıştır⁵³.

2008 yılında kazılar Mousalar Evi ile Belkıs Tepesi üzerinde yer alan Hellenistik-Roma Tapınağı'nda yoğunlaşmıştır. Mousalar Evi kazı çalışmaları, 2007 yılında kısmen ortaya çıkarılan Mousalar Mozaïği'nin bulunduğu mekânın kuzeyinde ve doğusunda genişleme çalışmaları şeklinde sürdürülmüştür⁵⁴. Belkıs Tepesi Tapınağı'nda yapılan çalışmalar ise önemli buluntular vermiştir. Bu buluntular Belkıs Tepesi üzerindeki kült alanının tarihini Erken Demir Çağı'na kadar geri götürülmesini sağlamıştır⁵⁵.

2009 yılında, Dionysos, Danae, A ve B Evi'nin hava şartlarından ve diğer olumsuz koşullardan daha iyi korunabilmesi, ziyaretçilerin konut yapılarını daha rahat bir biçimde ziyaret edebilmesi için alanın koruma çatısıyla kapatılma çalışmaları başlamış ve alanda çatı ayaklarının oturtulacağı bölgelerde kazı çalışmaları yapılmıştır. Mousalar Evi, Bouleuterion/Hamam ve Belkıs Tepe Tapınağı'nda da kazılar devam etmiştir⁵⁶. Aynı yıl içerisinde, Alman Arkeoloji Enstitüsü Genel Müdürü Prof. Dr. Frederike Fless ve ekibi, kentin Hellenistik ve Roma surlarını saptama amacı ile kazılara katılmış ve Ayvaz Tepe eteklerinde 2012 yılına kadar yaptıkları çalışmalar sonucu Roma surlarının küçük bir kısmı açığa çıkartılmıştır⁵⁷.

2010 yılında kazılar, Dionysos ve Danae Evleri'nde temizlik ve restorasyon çalışmaları üzerine yoğunlaşmıştır. 2011 yılında iki açma ile devam eden Mousalar Evi kazılarının yanı sıra Hellenistik Agora'da Göteborg Üniversitesi'nden Dr. Sujatha Chandrasekaran çalışmıştır⁵⁸.

⁵³ 2007 yılı kazı raporundan veriler alınmıştır.

⁵⁴ 2008 yılı kazı raporundan veriler alınmıştır. Mousalar Evi çalışmaları için bkz. 01 ve 03 Açmaları; Belkıs Tepe Tapınağı'nda yapılan çalışmalar için bkz. 02, 04 ve 05 Açmaları.

⁵⁵ Görkay 2012, s. 530.

⁵⁶ 2009 yılı kazı raporundan veriler alınmıştır.

⁵⁷ Jonasch 2014, s. 137-142.

⁵⁸ 2011 yılı kazı raporundan veriler alınmıştır. Mousalar Evi çalışmaları için bkz. 11 ve 13 Açmaları; Hellenistik Agora çalışmaları için bkz. 16, 19, 20, 21, 22 ve 23 Açmaları.

2012 yılından 2021 yılına kadar yürütülen çalışmalar, yapının diğer odalarını açığa çıkarmak üzere Mousalar Evi'nde yoğunlaşmıştır. Bu çalışmalar neticesinde evin tüm odaları ve sınır duvarları açığa çıkartılmıştır.

3. ANTİK ROMA DÜNYASINDA YEME İÇME KÜLTÜRÜ

3.1. *Convivium*

Roma İmparatorluğu'ndan günümüze ulaşan bilgilerle Romalıların beslenme kültürleri ve ünlü davet sofralarını inceleme şansına sahip olmaktadır. MÖ 8. yy'ın ortalarında kurulan Roma'nın imparatorluğa uzanan tarihinde kültürel gelişimi Doğu Akdeniz seferleriyle başlamıştır⁵⁹. Bu seferler sırasında kökenleri Yunanlıların “*symposium*” olarak adlandırdıkları davet sofralarına dayanan uzun ve büyük yemekli toplantıları kendi kültürlerine aktarmışlardır. Varlıklı Romalılar akşam yemeği ile içki faslını birleştirerek birlikte yaşamak anlamına gelen *conviviumu* yaratmış⁶⁰ ve Hellenlerin *symposion*undan üstün tutmuşlardır. Onlar için birlikte yaşamak, birlikte yemek veya içmekten daha üstün bir davranıştır⁶¹. Hellenler ve Romalılar için yemek bir ihtiyaç veya eğlenceden çok ortak bir kaderi paylaşmak anlamına gelmektedir⁶².

Conviviumlar hakkında günümüze ulaşan antik kaynaklar Cicero⁶³, Horace⁶⁴, Livius⁶⁵, Suetonius⁶⁶, Genç Plinius⁶⁷ gibi önemli antik yazarların kayıtlarından bilinmektedir. *Conviviumda* sunulan yemeklerin tarifleri için ise Cato⁶⁸ ve Apicius'un⁶⁹ eserleri bulunmaktadır.

Antik Roma'da iktidarı ele geçirmenin yanında iktidarda kalmak da büyük meziyet isteyen bir süreç idi. İmparatorlar için yalnızca askerlerin desteğini elde etmek yeterli değildi aynı zamanda halkın ve önde gelen zenginlerin de sempatisini kazanmak ve onlara gücünü ispat etme ihtiyacı da duymaktaydı. Bu sebeple zaman

⁵⁹ Güveloğlu 2018, s. 116.

⁶⁰ Güveloğlu 2018, s. 40.

⁶¹ Cic. Sen. 45.

⁶² Güveloğlu 2018, s. 45.

⁶³ Cic. De Sen. 45; Cic. Ad Fam. 9.24.3.

⁶⁴ Hor. Sat. II-VIII.

⁶⁵ Liv. XXXVIII. LVIII, XXXIX. VII-IX-XLVI, XLIV. XXXI, XLV. II-XVI-XXXII-XXXIX.

⁶⁶ Suet. De Vita Caes. 9. 13.

⁶⁷ Plin. N.H. 14.91.

⁶⁸ Cato'nun yemek tariflerinin en önemli ayırt edici özelliği ölçü veriyor olmasıdır bkz. Cato 1935, CXIX, LXXV, CXXI.

⁶⁹ Antik Çağ yemek kitaplarından en fazla bilinmeyen ve aynı zamanda en fazla üne sahip olan Apicius'un De re Coquinaria olarak bilinen yemek kitabıdır. Bu kitabın MS 4. yy'da yaşayan Caelius Apicius tarafından yazılmış olabildiği bilinmektedir. Ayrıca imparator Tiberius döneminde (14-37) yaşamış olan gurme Marcus Gavius Apicius 'un tarifleri de eklenerek yayınlanmıştır bkz. Apicius 2006, I.1,1.

zaman halka açık şöenler düzenlenirken, zengin soylulara da çok kolay ulaşamayacakları yiyeceklerden oluşan davet sofraları hazırlatmaktaydılar. Bu sofralar aynı zamanda imparatorların güçlerinin de bir göstergesi konumundaydı.

Bir süre sonra yalnızca imparatorların varsılıklarını ortaya koyma amacının yanında bir tür güç gösterisine dönüşen davetler büyük bir israf halini almıştır. Nadir ve zor bulunan yiyeceklerin imparator sofralarını süslemesi ülkede tüketim konusunda büyük bir yarış başlatmıştır. Bu durum ise yalnızca imparator sofralarında değil tüm imparatorlukta israfa neden olmuştur.

Antik çağ yemek kitaplarının en ünlüsü Apicius'a ait olan *De re Coquinaria* isimli yemek kitabıdır. Bu kitabın yazarı hakkında birçok bilinmez olmakla beraber tarihte karşımıza birçok Apicius çıkmaktadır⁷⁰. Kitap ve yazarları hakkındaki belirsizliklerin yanı sıra Augustus ve Tiberius Dönemi'nde yaşamış olan ünlü gurme Marcus Gavius Apicus'a ait olduğu düşünülen 7 tarif⁷¹ diğerlerinden ayrılabilir⁷². Bu tariflerin içerisinde *Sala Cattabia* adı verilmiş bir salata tarifi bulunmaktadır. Tarifi; tavuk eti, ekmek, Vestine peyniri, çam fıstığı, salatalık ve kurutulmuş soğanla hazırlayıp kereviz, fençel, kuru nane, zencefil, kuru üzüm, bal, sirke, yağ ve şarapla hazırlanan sosla tatlandırılmıştır⁷³.

Romalıların günlük beslenme standartları üç öğün olarak görülmektedir. İmparatorluğun kuruluş yıllarında yemekler sade ve basit bir şekilde servis edilmektedir⁷⁴. Öğünlerin Latince isimleri; *İentaculum*, *Prandium* ve *Cena* olarak anılmaktadır. Romalılar bir günü on iki eşit parçaya bölmüşlerdir ve güneşin batışından doğuşuna kadar olan kısmı gece olarak adlandırmışlardır. On iki parçaya böldükleri günü her biri üç saatlik olmak üzere dört bölüme ayırmışlar ve öğünlerini bu bölümlere göre yapmaktaydılar⁷⁵. *İentaculum* günümüzün kahvaltısına eş değer bir öğündür. Bu öğünde yetişkinler ve çocukların yemeklerinde farklılıklar vardır. Yetişkinler bazen şaraba daldırılmış olan bazen de sade şekilde tükettikleri ekmeğin yanında zeytin, peynir, bal, kapari ve yumurta tüketirlerken, çocuklar daha çok

⁷⁰ Tarihteki Apiciuslar için bkz. Vehling, 1977, s.32-35.

⁷¹ Tarifler için bkz. Apic. *Coq.* IV.1.2.; IV.2.14.; IV.3.3.; V.4.2.; VII.4.2.; VIII.7.6.

⁷² Vehling 1977, s.45; Grocock-Grainger 2006, s.38.

⁷³ Apic. *Coq.* IV. 1. 2.

⁷⁴ Solski 2006, s.27.

⁷⁵ Ovidius 2016, *Fasti* (I-IV), s. 18.

sütün yanında tatlı veya tuzlu olabilen *focaccia* ekmeği yerlerdi⁷⁶. *Prandium* kahvaltı ile akşam yemeği arasında yenilen bir atıştırma ya da bir aperatif öğündür⁷⁷. Bu yemeğin en belirgin özelliği hızlıca yenilmesi ve *thermopolium* adı verilen bugün ki büfeler benzeri yerlerde satılan ekmek, peynir, sebze gibi ürünlerin alınması ile geçirilebilirken, dışarıda yemek servisi yapan *popina*'larda satılan ekmek, zeytin, yahni ve şarap alınarak ayaküstü geçirilen bir öğündür⁷⁸. Bu hafif öğünlerin ardından gelen ve *Cena* adı verilen akşam yemekleri ise zengin bir menüye sahip olup, oldukça doyurucudur⁷⁹. Akşam yemeklerinde gelir düzeyi düşük ailelerde zeytin, peynir, balık, taze meyveler ve buğday lapası gibi menüleri vardır. Bu ailelerde lapaya sebze katılırken, zengin ailelerin yedikleri lapaların içerisinde yumurta, peynir, et veya balık katılmaktadır. Düşük gelirli ailelerin sofraları zar zor dolarken zenginlerin sofralarındaki davetliler yemeklerin fazla gelenlerini kendi hizmetçilerine verebilir, köpeklerin yemeleri için yere atabilir ya da davet sonunda ev sahibinin kendilerine vereceği sepetlere doldurarak yanlarında götürebilirlerdi⁸⁰. Romalılar günlük yaşamlarında ucuz mutfak kapları kullanırlardı⁸¹. Apicius eserinde fırında pişen yemekler için kullanılan ucuz fırın kaplarından bahsetmiştir⁸². Akşam yemeklerinde fakirler de zenginler gibi sofrada aile bireylerinin bütün üyeleri bir arada bulunurdu.

Roma villalarında akşam yemeği için ayrılan yemek odaları bulunmaktadır. Vitruvius, yemek odası tabanının iki ayak derinliğinde kazılması, zeminin iyice sıkıştırıldıktan sonra üzerine su kanalı ve drenaj deliklerine doğru kırma taş ve tuğla tozundan eğimli bir tabaka oluşturulması, sonrasında sıkıştırılmış bir kömür dolgu tabakası üzerine çakıl, kireç ve kül ile karıştırılmış bir harcın yarım ayak kalınlığında yayılarak ve yüzeyin bileği taşı ile terazilenerek düzlenmesiyle, yemek odası tabanının siyah bir döşemeyi andıracağını belirtmiştir. Böyle bir tabana sahip yemek odasındaki ziyafetlerde, bardaklardan dökülen ve kusma eylemiyle yerle temas eden her şeyin hemen kuruyacağı, hizmetçilerin çıplak ayaklarının da böyle bir döşemede üşümeyeceğinden söz etmiştir⁸³.

⁷⁶ Coutsoumpas 2005, s.44.

⁷⁷ Quincey 2012, s.172.

⁷⁸ Carcopino 1971, s.263-264.

⁷⁹ Davis 1959, s.111.

⁸⁰ Güveloğlu 2018, s.39.

⁸¹ Dalby 2003, s.51.

⁸² Apicius 1877, s.89-90.

⁸³ Vitruvius VII. 4. 4.

Resim 1: Pompeii Evi'nden *triclinium* örneği. (Dunbabin, 2002, Fig.18.).

Roma'da yemek odalarına *triclinium* adı verilmiş olup “üç kline” anlamında kullanılmaktadır⁸⁴. Doğuya düzenlenen seferler sonrasında Roma'ya ganimet olarak taşınan yemek odası mobilyaları *triclinium* donanımını zenginleştirmiştir⁸⁵. Yemek odalarında yemek masalarını çevreleyen klineler⁸⁶ mevcuttur. Bu klineler “U” şeklinde olup kişiler sosyal statülerine göre oturmaktadır. Uzanılarak yenilen bu klinelerin 9 kişinin rahatlıkla yemek yiyebileceği büyüklükte olduğu arkeolojik verilerle bilinmektedir⁸⁷. Sosyal statüsü en yüksek olan misafir için ayrılan kısım ortadaki *medius*dur. *Medius*un en sağında şeref konuklarına ayrılıp burası konsüle aittir. Sağdan sola doğru statüye göre bir düzen takip edilmekte, *Summus* adı verilen sol kline statüsü en düşük olana ayrılmaktadır. Sağ klineye *imms* adı verilmektedir⁸⁸.

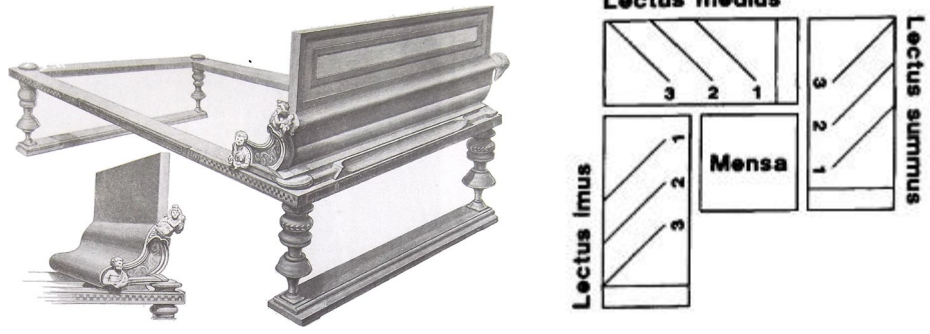
⁸⁴ Dunbabin 1999, s. 305.

⁸⁵ Livius VI. 3–5.

⁸⁶ Kline: Metal veya tahtadan bir kerevet olup fildişi veya kıymetli metallerle kakmalı olanları vardır. Ayakları çoğu kez tornadan geçmiş ve metaldendi. Kerevet üzerine gerilmiş kemerler üstüne yün, tüy veya kuru otlar doldurulmuş şilte konuluyor ve bu şilte çoğu defa işlenmiş veya erguvan renkli bir örtü ile örtülüyordu Karatağ 2013, s. 247.

⁸⁷ Delemen 2003, s. 40.

⁸⁸ Gurevich 2010, s. 224.

Resim 2: Pompeii’de bulunan dayanaklı *triclinium* ve *triclinium* oturma düzeni örneği (Dunbabin, 2002, Fig.20-21).

Yemek odalarında kullanılan mobilyaların imalatında ağaç kavunu, limon, narenciye gibi kokulu ağaçlardan yararlanılarak ortamın fiziksel güzelliğine önem verilmiştir⁸⁹. Bu mobilyalar arasında oldukça değerli olup ön plana çıkan *Zitrus*⁹⁰ ağacından yapılan masalar, zengin Romalılar tarafından hem göze hoş görünmesi, hem de ender bulunan bir malzemeye sahip olması nedeniyle tercih edilmektedir⁹¹.

Latin edebiyatının önemli temsilcisi Apuleius’un eserlerindeki başkahraman Lucius, annesinin bir arkadaşı olan Byrrhena’nın yemek davetine katılmış ve lüks sofrta takımları karşısında şaşkınlığını saklayamamıştır. Apuleius mücevherlerle süslenmiş sofrta takımlarını şu şekilde anlatır;

“Limon ağacından ve fildişinden ıslıl ıslıl parlayan pahalı masalar vardı; sedirleri altın örtülerle örülmüştü, pahada eşit, ama farklı çekicilikleri olan büyük kadehlerle donanmıştı. Kadehlerden biri ustaca işlenmişti, bir diğeri kusursuz bir kristaldi; diğerleri parlak gümüşlendi, ısıltılar saçan altındandı, muhteşem şekilde oyulmuş kehribar sarısıydı, içki kapları şeklinde biçim verilmiş değerli taşlardan yapılmıştı bir başkası... Çok şık giyinmiş garsonlar büyük bir beceriyle tepeleme yiyecek dolu tabaklardan yiyecek sunuyorlardı; güzel güzel elbiseleriyle kıvrırcık saçlı oğlanlar, mücevher işlemeli kadehleri boşalır boşalmaz kaliteli şaraplarla dolduruyorlardı⁹².”

⁸⁹ Güveloğlu 2018, s. 190.

⁹⁰ *Zitrus* ağacı: Kuzey Afrika’daki *Muaren* ülkesinde, *Ancorarius* bölgesinde, *Mauretania Casaris* eyaletinde bir dağ silsilesinde yetişmektedir bkz. Stein-Hölkeskamp 2005, s. 137.

⁹¹ Stein-Hölkeskamp 2005, s. 136.

⁹² Apul. II. 19.

Yemeklerin yanında konukların iyi vakit geçirebilmesi için eğlenceler düzenlenmektedir⁹³. Bahsi geçen eğlenceler müzik, okuma, dans eden kızlar, akrobatlar, güzel sohbetler ve tiyatrolar içermektedir⁹⁴. Hellenlerin *kottabos*'u⁹⁵ gibi Romalılar da çeşitli oyunlar oynayabilirdi, büyük bir lokmayı hızlıca mideye indirme yarışı da bunlardan biridir⁹⁶.

Resim 3: Pompeii Evi'nde bulunan (MS 35-45) *triclinium* betimli duvar resimleri. (Dunbabin 2002, Fig. 26, Plate 1.)

Çok fazla yiyeceğin tüketildiği Roma ziyafetleri uzunluklarıyla ve şatafatlarıyla ün salmışlardır. Bu ziyafetler iki ile on altı saat sürmekteydi. Bu derece uzun süren ziyafetler bir yerden sonra israf boyutuna ulaşmıştır. Neron'un ölümünün ardından bir süre başta kalan Aulus Vitellius Germanicus (MS 15-69) açgözlü ve müsrifliğiyle bilinmektedir. Vitellius günde dört kez davet sofraları kurdurur ve her seferinde tekrar oturabilmek için yediklerini çıkartırdı, bunun için yaptırılmış özel kusma odaları (*vomitoria*) bulunurdu, midesini rahatlattıktan sonra sofradaki yerini alırdı. İmparatorun yeme davranışları kötü bir ün kazanmasına sebep olmuştur⁹⁷. Kendi hazırlattığı davet sofralarının yanında kendini zorla davet ettirdiği büyük şöenler hazırlattığı en az üç yemeğe katılmaktaydı. Bu şöenlerin maliyeti herkesi sefaletle sürüklemiştir⁹⁸.

Romalılar için akşam yemeklerindeki ziyafetler üç aşamalıydı: Başlangıçlardan oluşan iştah açıcı *Gustatio* ilk başta sunulurdu, ardından ilk yemek

⁹³ Delemen 2003, s.45.

⁹⁴ Deighton 2012, s.92-100.

⁹⁵ *Kottabos*: Yunanlılar tarafından sevilerek oynanan bir oyun. Bu oyunda insanlar şarap tortusunu bir hedefe isabet ettirmeye çalışırlardı bkz. Karatağ 2013, s.235.

⁹⁶ Apul. I.4.

⁹⁷ Deighton 2012, s. 65.

⁹⁸ Bober 2014, s. 202.

olan *Primae Mensae* sunulduktan sonra sıra *Secundae Mensae* 'ye yani ikinci yemeğe gelirdi⁹⁹. Romalılar yemeklerine şaraba bal katılarak yapılan *mulsum* ya da *conditum* denilen şaraba biber veya safran eklenmesiyle oluşan bir içeceklerle başlardı. Başlangıç menüsü yalnızca bunlardan oluşmamakta bizim bugün “çorbadan tatlıya” diye tabir ettiğimiz deyim Romalılarda “yumurtadan elmaya” şeklinde yansımış olup bu menülerin genişliğini anlatmaktadır¹⁰⁰.

Resim 4: Asarotos oikos mozaïği, yiyecek kalıntılarını gösteren detay¹⁰¹. (Fathy ,E., 2019, s.10. fig.5.)

Gaius Petronius Arbiter (MS 27-66), Nero Döneminde sarayda eğlence ve ziyafetlerden sorumlu kişiydi (*arbiter elegantie*). Aynı zamanda yazdığı *Satyricon* adlı hiciv kitabıyla bizlere bu ziyafet ve eğlenceler hakkında birçok bilgi vermektedir¹⁰². Ziyafetlerde sunulan yiyecekleri elle yemeye uygun parçalara bölen *scissor* denilen hizmetliler bulunurdu¹⁰³. Bu kitabın bir diğer dikkat çekici kısmı *Cena Trimalchionis* (Trimalchio'nun Ziyafeti)'dir¹⁰⁴. Bu ziyafette en dikkat çekici yemekler başlangıç kısmında sunulanlardır. Trimalchio'nun başlangıç menüsünde zeytin, bal ve haşhaş tohumlu kakırca, mürdüm erikli ve nar taneli sosis, “dişi tavus yumurtaları” (Bu yemek yumurtalardan ziyade küçük kuşlarla doldurulmuş hamurların biber ve yumurta sarısına bulanarak pişirilmesi ile oluşur.) ve *mulsum*

⁹⁹ Bober 2014, s. 413-421.

¹⁰⁰ Kapka 2019, s. 174.

¹⁰¹ Resim 4'te eklediğimiz mozaik örneğinin *convivium*lardaki zenginliğin bir göstergesi olarak yaptırılmış olduğu düşünülse de aynı zamanda israfında bir kanıtı niteliğindedir.

¹⁰² Howatson 2013, s.720.

¹⁰³ Petronius Satyricon 2005, s.36.

¹⁰⁴ Boyce 1991, s.1.

bulunmaktadır¹⁰⁵. Ancak bu başlangıç menüsünü en ilginç kılan kısımlardan biri de on iki burcun her biri için en uygun yemeklerin hazırlandığı bir ana yemek tabağıdır. Burç çemberinin ortasında ise iyi besili bir kümes hayvanı ile özel birtakım yiyecekler servis edilmiştir. Yemeğin servisi sırasında ekmek Trimalchio'nun kesicisi tarafından sofrada kesilmiş ve *Falerni* şarabıyla sunulmuştur¹⁰⁶.

Servisten sorumlu köleler sofraya eşyalarından yemek kaplarının taşınması için önce *repositorium* adı verilen bir sehpa üzerine yerleştirmekteydi. *Repositorium*lar imparatorluk çağında değerli metallerden biçimlendirilmiştir¹⁰⁷.

Başlangıç yemeklerini gümüş tepsi ve tabaklarda yiyen Romalılar ilk yemeğe geçerken bu tepsiler köleler tarafından toplanır. Yemek sırasında giysiyi korumak ve kirlenen ellerin silinmesi için *mappa*¹⁰⁸ kullanılmaktadır¹⁰⁹. Roma İmparatorluğu'nda mappaların farklı kullanım alanları da belirlenmiş ve bu tekstil kumaşlarına bazı anlamlar atfadılmıştır¹¹⁰. Konuklar bir şölene gelirken, kendi *mappalarını* beraberlerinde getirmekte, bazen de ev sahibi dağıttığı *mappaları* şölen sonunda konuklara armağan etmektedir¹¹¹. Romalılar yemeklerini elleriyle yedikleri için diğer yemeğe geçmeden önce köleler misafirlerin ellerine kokulu sular dökmektedirler¹¹².

Asıl ziyafet kısmı olan *Primae Mensae* ise genellikle kırmızı veya beyaz et, av hayvanları ve bazı nadir ve özel hayvanların kızartılması, haşlanması veya fırınlanması ile sunulurdu¹¹³. Roma gurmeleri olarak tanınan Apicius Yemek Pişirme Üzerine (*De re Coquinaria*) adlı kitabında bu ana yemekler hakkında birçok ilgi çekici örneklere yer vermektedir¹¹⁴.

¹⁰⁵ Crane 1999, s.514.

¹⁰⁶ Deighton 2012, s. 86-87.

¹⁰⁷ Delemen 1985, s. 164.

¹⁰⁸ *Mappa*: Roma'da farklı kumaşlardan yapılan, el ve ağız silmek için kullanılan peçete. Augustus zamanında kullanılmaya başlanmıştır bkz. Karatağ, 2013, s. 265.

¹⁰⁹ Horace 1966, s. 2, 8.

¹¹⁰ Ersun 2020, s.115-125.

¹¹¹ Horace 1966, s. 2, 4.

¹¹² Delemen 2003, s. 44.

¹¹³ Grainger 2006, s. 17.

¹¹⁴ Antik dönemin yemek tarifleri için bkz. Apicius *De re Coquinaria*; C. Grocock & S. Grainger, 2006.

Ziyafetin son aşamasına gelindiğinde ise tatlı servisleri başlamakta olup *Secudae Mensae* (ikinci masa, tatlı saati) adını almaktadır¹¹⁵. Ağır ve bol yiyeceklerin bulunduğu ikinci kısmın ardından son kısım sade ve hafif yiyeceklerden oluşmaktadır. Bu kısımda servis edilen tatlıların tarifi için Apicius'un yemek kitabına başvurulabilir¹¹⁶. Tatlı servisi başlamadan önce köleler ortalığı temizler ve servisle birlikte *comissatio* denilen şarap şöleni başlar¹¹⁷. Sofranın değişimi sırasında konukların ayaklarına ve boyunlarına çiçeklerden yapılmış çelenkler asılır ve odaya çeşitli parfümler serpilirdi¹¹⁸. Konuklar şarap servisi başlayınca aralarından bir *rex* (şölen kralı) veya *magister convivii* (konuk başı) seçerlerdi. Bu kişiler şarabın içerisine katılacak su oranını, nasıl ve ne kadar içileceğine karar verirlerdi¹¹⁹.

Sonuç olarak yemek kültürü bir toplumun anlaşılmasını sağlayan temel öğelerden birisidir. Antikçağın en büyük imparatorluklarından olan Roma'nın sadece yeme-içme kültürüne bile bakılarak Romalılar hakkında pek çok şey söylemek mümkündür. Uzunluğu ile ün yapmış yemeklerinin sonunda hazırlanan *comissatio* yani şarap şöleninde, konuklara hoşça vakit geçirmek için düzenlenen müzik, okuma, dans eden kızlar, akrobatlar, güzel sohbetler, tiyatrolar, sanata ve eğlenceye ne kadar düşkün olduklarını kanıtlar niteliktedir¹²⁰.

3.2. Zeugma'da *Convivium* Yansımaları

Ziyafet sofralarındaki eğlenceleri ile ünlü olan Antiokheia'ya¹²¹ yakınlığı ile bilinen Zeugma'da da *convivium*lardaki eğlencelerin, evlerin *triclinium* 'larında düzenlendiği düşünülmektedir. Mousalar Evi'nin *implivium* çevresinden ele geçen seramikler *conviviumun* bu mekânlarda da devam ettiğine işaret etmektedir¹²².

¹¹⁵ Dürüşken 2014, s. 52.

¹¹⁶ Grainger 2006, s.19.

¹¹⁷ Horatius Satura II/IV, s.196.

¹¹⁸ Delemen 2003, s.45.

¹¹⁹ Horatius 1994, s.186.

¹²⁰ Kapka 2019, s.183.

¹²¹ Seleukos I Nikator ve sonrasında gelen Seleukos Kralları'nın kraliçesi Antiokheia ve çevresini içine alan bölgede kurmuş oldukları Antiokheia kentleri, "Antiokheia ad Orontem (Hatay/Antakya), Antiokheia Ad Pisidiam (Isparta/Yalvaç), Antiokheia Ad Meandrum (Aydın/Kuyucak), Antiokheia Alabanda (Aydın/Çine), Antiokheia ad Kydnum (Mersin/Tarsos), Antiokheia Ad Sarum (Adana), Pyramos Antiokheiası (Mopsuestia / Misis / Adana / Yakapınar) olarak belirlenmiştir bkz. Temizkan 2019, s. 37. Seleukoslar döneminde kurulmuş olan tüm Antiokheia kentleri için bkz. Cohen 1995; Cohen 2006; Cohen 2013.

¹²² Dunbabin 2002, s. 55.

Suriye'deki Dura-Europos Antik Kentinde bulunan ve boya ile yazılmış olan yazıtta Dura-Europos ve Zeugma kentlerinde özel eğlenceler düzenleyen ve profesyonel sanatçıların ve *hetairaların* isim listesi bulunmaktadır. Bu yazıt bölgedeki büyük eğlence merkezlerinden birinin de Zeugma olduğunun kanıtıdır. Bu kentte eğlenceler emekli askerler tarafından lejyonları şereflelendirmek için organize edilmektedir. Plutarkhos, Menandros'un oyunlarının bu eğlenceler için oldukça uygun olduğunu söylerken evlerin *triclinium*'lerinde bulunan ve Menandros'un oyunlarının betimlendiği mozaikler de bunun kanıtı niteliğindedir¹²³. 2007 yılında açığa çıkarılan *Mousalar* mozaığı Zeugma'daki *triclinium* örneklerini ve ihtişamını bir kez daha ön plana çıkarmıştır. Bu mozaikte, Yunan paidası için oldukça önemli olan Antik Yunan lirik şiiri, tarih, müzik, astroloji, felsefe gibi konuların esin perilerinden oluşan dokuz *mousa* betimlenmiştir¹²⁴.

Zeugma'da karşımıza çıkan mozaikler günümüze kadar kaybolmuş olan tiyatro, pantomim ve *novellalarla* ilgili birçok çarpıcı sahneyi görsel olarak günümüze taşımışlardır. Bu sahneler Roma ve Yunan *convivium* kültürünün zengin dünyasını bizlere tanıtmaktadır¹²⁵.

Zeugma Antik Kentinde yer alan MS 2. ve 3. yy'ın ilk yarısına tarihlenen evlerde bulunan figürlü mozaiklerde Yunan mitolojisi, tiyatro ve tregedy sahneleri betimlenmiştir¹²⁶. Evin en görkemli odaları konukların ağırlandığı *triclinium* olarak adlandırılan yemek odalarıdır. Bu odaların mozaiklerinde genellikle *conviviumlarda* sergilenen, edebi eserlerden seçilerek oynanan tiyatro ve *pantomim* gibi sahne oyunları teması tercih edilmiştir¹²⁷. Ancak bu motiflerde dikkat çeken ana tema şarap tanrısı Dionysos vurgusudur¹²⁸.

Zeugma beslenme diyetinde ekmeklik buğdayın yanı sıra mercimek ve bezelye olduğu tahmin edilen besinlerin daha fazla bulunduğu ön görülmektedir. Zeytin, badem, Antep fıstığı, ceviz gibi yemişlerle birlikte nar, şeftali vb. meyve türlerinin tüketildiği de belirlenmiştir. Doğu kültüründe ritüellerde ve yemeklerde

¹²³ Gökay 2015b, s. 46.

¹²⁴ Gökay 2015a, s. 155.

¹²⁵ Gökay 2015a, s. 70.

¹²⁶ Gökay 2015b, s.35.

¹²⁷ Gökay 2014, s. 104-113.

¹²⁸ Gökay 2015b, s.35.

sıkça karşılaşılan melengicin, Zeugma’da da karşımıza çıkması, kent kültüründe doğu ritüellerini de barındırdığını göstermektedir¹²⁹.

Zeugma’dan ele geçen hayvan kemikleri üzerinde yapılan analizler sonucu kentte sığır, keçi, koyun ve domuz etinin tüketildiği görülmektedir. Genellikle lejyon askerlerinin temel besinleri yulaf ve buğdaydan oluşan bir lapa iken, yüksek protein düzeyi sebebiyle beslenmelerine koyun, keçi, sığır ve domuz etini de ekledikleri önerilmektedir¹³⁰.

Zeugma konut alanlarında yapılan kazılarda bulunan balık kılçıkları üzerindeki incelemeler sonucu Fırat Nehri’nden sağlanan sazan, yayın, şabut ve yerel adıyla “fark” olarak bilinen Fırat turnası, tüketilen balık türleridir. Antik Dönem’ de Zeugma’nın çevre koşulları yaban hayvanlarının avlanmasına olanak sağlamaktadır. Bu hayvanlar arasında geyik, alageyik, karaca gibi büyük hayvanların yanı sıra tavşan, keklik, güvercin gibi küçük av hayvanları da bulunmaktadır¹³¹.

Roma İmparatorluk Dönemi’nde Zeugma’da konuşlanan Roma lejyonu, kentin stratejik değerini artırmış ve konumunun sağladığı avantajla doğu-batı kültürlerini kaynaştıran ve yeni sentezler ortaya çıkaran bir kent kimliği kazandırmıştır. Zeugma’nın bu kozmopolit yapısı ile beraberinde getirdiği çok kültürlü yaşam tarzı, mutfak kültürü ve besin diyetinde de çeşitliliğin artmasıyla yansımalarını göstermiştir¹³².

¹²⁹ Challinor- De Moulins 2013, s.418; Erol-Aydın 2020, s. 295.

¹³⁰ Aylward 2013, s. 26; Erol-Aydın 2020, s.295.

¹³¹ Charles 2013, s.402; Erol-Aydın 2020, s.296.

¹³² Erol-Aydın 2020, s.297.

4. HELLENİSTİK VE ROMA DÜNYASININ SEÇKİN SERAMİKLERİ: TERRA SİĞİLLATALAR

Terra sigillata terimini ilk kez 1895 yılında yaptığı çalışmada Dragendorff kullanmıştır. “Terra sigillata” teriminin kelime anlamı mühürlü toprak eşyadır. Latince kökenli olan bu kelime genellikle kaliteli kırmızı kilden ve kırmızı astardan oluşan Geç Hellenistik- Erken Roma Dönemi kapları için kullanılır. Terra Sigillata terimi *sigillum* sözcüğünden türetilmiş olup başlangıçta “*Arezzo ve Arretine*” kapları olarak anılmıştır. Zahn’ın, Priene buluntularını ele aldığı çalışmasıyla terra sigillataları Samos ve Bergama üretimi olarak ikiye ayırmıştır. Atina Agorası terra sigillatlarını çalışan Waagé ilk defa bu kapları üçe ayırarak Bergama, Samos ve Çandarlı olarak sınıflandırmıştır. Uzun bir süre Bergama kapları olarak adlandırılan kaplara Iliffe, 1938 yılında yaptığı çalışmasında Grup II şeklinde adlandırmıştır. Doğu Sigillataları ile günümüzde de kabul gören sınıflandırma 1957 yılında Kenyon tarafından yapılmıştır. Kenyon sınıflandırmasını DSA-DSB ve DSC olmak üzere üçe ayırmıştır¹³³. Batı Sigillataları ise atölyelerin coğrafi konumlarına göre İtalya ve Galya sigillataları olarak iki alt gruptan oluşmaktadır.

Zeugma Antik Kenti’nde 2014 yılından ele geçen seramik buluntularını incelediğimizde DSA ve Batı Sigillatası gruplarıyla karşılaşmaktayız. Bu gruplar aşağıda detaylı olarak incelenecektir.

4.1.Doğu Sigillataları A Grubu

Terra sigillata seramiklerinin yapılan çalışmalar ışığında ilk olarak Doğu’daki merkezlerde üretildiklerini görmekteyiz¹³⁴. 1904 yılında Priene’yi konu alan yayında Zahn, DSA grubunu sınıflandırmış olup üretim yerinin Pergamon olduğuna işaret etmiştir¹³⁵. Hayes DSA grubunun ilk üretim yeri olarak Antiochia ve Samaria gibi kentleri işaret etmiştir¹³⁶.

Waage 1930’larda Antakya’daki kazı malzemeleri üzerinde yaptığı çalışmalarla kendi gözlemlerini ve diğer bilim insanlarının gözlemlerini daha da detaylandırmıştır. Bu çalışma Waage’e, kapların tanımlanmasında ve kronolojik

¹³³ Taştēmür- Dinç 2018, s. 2607-2608.

¹³⁴ Kenyon 1957, s. 288-357.

¹³⁵ Zahn 1904, s. 447.

¹³⁶ Hayes 1973, s.450.

sıralamasında Atina'daki materyallerden daha fazla fayda sağlamıştır. Bu bulgular ışığında Waage, Pergamon terimini eleştiriye açık olmakla birlikte korumuşur¹³⁷. Iliffe 1936'da Zahn'ın adlandırmasını kabul etmeyip “Doğu Sigillata Grup II” olarak adlandırmayı tercih etmiştir¹³⁸. Daha sonra Kenyon ve Crowfoot, “Doğu Sigillata A” tanımını kullanmış ve bunların orijininin Doğu Akdeniz olduğunu önermiştir¹³⁹. Üretim yeri olarak bilinen Doğu Akdeniz başta olmak üzere geniş bir alana yayılmış olan A grubu, Doğu Sigillatalarının bilinen ilk grubudur¹⁴⁰. Hellström, 1965 yılında Labraunda buluntularını sınıflandırdığı çalışmasında DSA grubunu iki alt gruba ayırmıştır. Hellenistik Dönem üretimleri için DSA-I ve Erken Roma İmparatorluk Dönemi'nde yoğunlukla kullanılan ve Batı Sigillatasından etkilenen seramikler için DSA-II ifadelerini kullanmıştır¹⁴¹.

DSA'ların tipolojik tanımlamaları yapılırken farklı görüşler ortaya atılmıştır¹⁴². Kenyon tarafından yapılan Samaria form sınıflandırması DSA'ların ilk tipolojik sınıflandırmasıdır¹⁴³. Hama ve Apamea DSA'ları da Samaria tipolojisindeki 28 form üzerinden değerlendirilmiştir¹⁴⁴. 1985 yılında Hayes tarafından yapılan yayın ise günümüzde Doğu Sigillata sınıflandırmasında kullanılan en önemli çalışmadır¹⁴⁵.

¹³⁷ Waagé 1933, s. 285-291.

¹³⁸ Iliffe 1936a, s. 12.

¹³⁹ Kenyon 1957, s. 281-283.

¹⁴⁰ Kenyon 1957, s. 306-342.

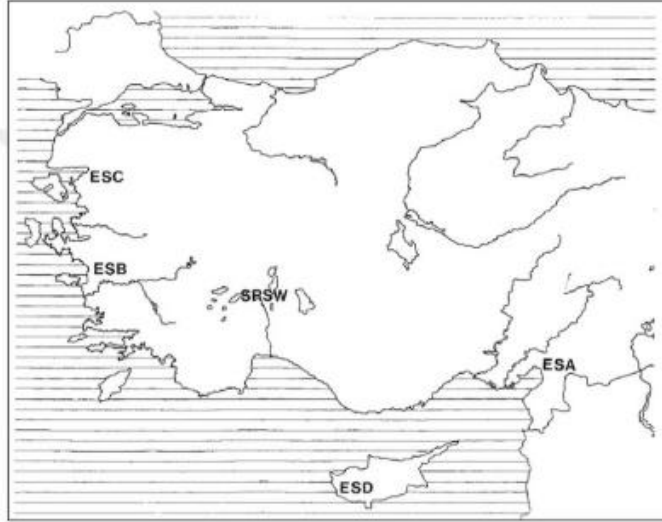
¹⁴¹ Hellström 1965, s. 29-30.

¹⁴² Uygun 2009, s. 10-11.

¹⁴³ Kenyon 1957, s. 309-312.

¹⁴⁴ Crowfoot 1957, s. 306; Johansen 1971, s. 57-196;

¹⁴⁵ Hayes 1985, s.13-47;

Harita 2: Terra sigillataların Anadoludaki üretim yerlerini gösteren harita.

(Poblome vd. 2001, 144, fig.1)

DSA'ların üretim merkezleri hakkındaki tartışmalar devam etmeksine rağmen Antiokheia, Tarsus, Samaria ve Hama kentleri DSA üretim merkezi olarak önerilmektedir. Deniz ticaretinin de gelişmesi ile birlikte oldukça geniş bir coğrafyaya yayılan DSA seramikleri İtalya, Yunanistan, Makedonya, Batı Anadolu, Lykia, Pamphylia, Kilikia, Güneydoğu Anadolu, Kıbrıs, Girit ve Kuzey Afrika'da örneklenir¹⁴⁶.

Harita 3: Terra sigillataların Doğu Akdeniz coğrafyasındaki yayılımı. (Richter, G., 1984.)

¹⁴⁶ Uygun 2009, s. 12.

DSA seramiklerinin hamur ve astar özelliklerine baktığımızda birtakım çeşitlilikler görülmektedir. Bunlar; beyazımsı, açık sarı, grimsi sarı, krem, devetüyü, açık devetüyü renklerindeki hamurlardır¹⁴⁷. Bu killer iyi fırınlanmış olup astar rengi koyu turuncudan kahverengimsi kırmızıya kadar değişiklik gösterir¹⁴⁸. Bu seramik türünün hamuru, ince elenmiş, sert, az mikalı ya da mikasızdır. Munsell Renk Kataloğu'na göre 10 YR, 8/3-8/4 ile 7,5 YR, 7/6-8/6- 7,5 YR 7/4-8/4 tonları arasında değişmektedir. Astar olarak ise boya çift daldırma tekniği ile yapılmış olup çok kalitelidir. Fakat bazı uzun boyunlu testilerde aynı kalite gözlenmez ve astardan çok boya görünümü almıştır¹⁴⁹. Eşkenar üçgen olan ve en fazla 3 adet kadar tespit edilmiş dairesel fırın desteği izleri plakaların zeminlerinde ve çömlekçi ayağı üzerinde birbirlerine karşılık gelmektedirler. Bu izlere bakıldığında fırınlama için kapların baş aşağı yerleştirildiği düşünülmektedir¹⁵⁰.

DSA Grubuna ait seramiklerin kap formları olarak Erken İmparatorluk Dönemi'nde değişimler görülmüştür. Hellenistik Dönem'de görülen eğimli kap profillerinin yerini daha net keskin profil veren kaplar almıştır. Batıda bulunan sigillatolarla benzerlik göstermekte olup metal kapların ön modelleri olarak görülmektedir¹⁵¹. DSA grubu seramikler İtalya Sigillatasından etkilenmiş olup doğu zevki ile birleştirilerek üretilmeye başlanmıştır¹⁵². Bu grupta kap formlarını; tabaklar, çanaklar, bardaklar, skyphoslar, testiler, yayvan çanaklar, basit ağız kenarlı kâseler ve dışa dönük ağız profilli omurgalı kâseler oluşturmaktadır¹⁵³.

Hayes'in çalışmaları ışığında DSA kaplarının MÖ 2. yy ortaları ile MS 2. yy sonlarına tarihlendiğini görmekteyiz, ancak Beyrut'taki son çalışmalar DSA grubunun üretim ve dağıtımının en az MS 3.yy ortalarına kadar devam ettiğini göstermektedir¹⁵⁴.

Zeugma'dan ele geçen DSA örneklerinin öne çıkan bezemelerine baktığımızda belirli sayıda bezeme karşımıza çıkmaktadır ve bunlar genellikle

¹⁴⁷ Kenyon 1957, s. 281.

¹⁴⁸ Hayes 1973, s. 450.

¹⁴⁹ Hellström 1965, s. 35; Gassner 1997, s. 121.

¹⁵⁰ Bes 2015, s. 15.

¹⁵¹ Hellström 1965, s. 30.

¹⁵² Poblome-Zelle 2002, s. 276.

¹⁵³ Derin 1994, s. 151.

¹⁵⁴ Bes 2015, s. 14.

tondoda görülmektedir. Tondo bezemelerinde rozet ve palmet, İsis sembolleri öne çıkmaktadır.

4.2. Doğu Sigillataları B Grubu

DSB üretim yerleri olarak Batı Anadolu kıyıları ve Kıta Yunanistan ön plana çıkmaktadır. Plinius'a göre Samos ve Tralles üretim alanları iken Hayes Tralles'i üretim merkezi olarak kabul ederken Samos'da kesinlikle üretim yapılmadığını belirtir¹⁵⁵. Tralles ve Ephesos arasındaki ticaret yolunu da göz önünde bulundurduğumuzda Ephesos'unda DSB'lerin önemli üretim yerlerinden biri olabileceği düşünülmektedir.

Literatürde DSB'lerden ilk olarak bahseden Zahn bu grubu Samian Ware olarak adlandırmıştır. Daha sonraki çalışmalarda Plinius "Vasa Samia" adıyla tanımladığı kapları Samos Grubuna dâhil etmiştir. Bu seramikleri Robinson Samos A ve B olarak iki gruba ayırırken, Helström ve Hayes DSB I ve DSB II olarak tanımlamıştır¹⁵⁶. Ardından Kenyon'un yapmış olduğu çalışmayla bu ayrımı sona erdirmiş, DSB olarak genel bir tanımlama yapmıştır.

DSB grubu seramikler DSA'lardan daha kısa bir süre üretimde kalmalarına rağmen geniş bir alana yayılmışlardır. Bu yayılım bize Roma İmparatorluğu'nda DSB'lere olan talebi göstermektedir¹⁵⁷. DSB'ler geniş bir yayılım alanı gösterip; Kıta Yunanistan kentler dışında Karadeniz Bölgesinde, Hindistan'da görülmektedir. M.S. 1. yy sonlarına kadar dağıtım merkezi olarak yeni ticaret bölgeleri İtalya, Kıbrıs, Ürdün ve İsrail görülmektedir¹⁵⁸.

DSB I seramiklerinin hamur özellikleri, iyi elenmiş, mikalı, iyi pişmiş ve pembemsi kahverengi renktedir. Hamur rengi Munsell Renk Kataloğuna göre 5YR 6/6 ve 2.5 YR 6/6-5/8 tonları arasında değişmektedir¹⁵⁹. Astar rengi ise turuncumsu kırmızı kahverengi, sabunumsu bir kayganlıkta ve parlaktır. Munsell Renk

¹⁵⁵ Plinius NH 35.160,161; Hayes 1972, s.9; Lund 2003, s.127-128.

¹⁵⁶ Robinson 1959, s.12; Helström 1965, s.30; Hayes 1973, s. 452.

¹⁵⁷ Lund 2003, s. 133.

¹⁵⁸ Lund 2003, s. 129-130.

¹⁵⁹ Gassner 1997, s. 129.

Kataloguna göre 2.5. YR 4/8-5/8 tonlarındadır. Astarları genellikle çift daldırma tekniği ile boyanmıştır¹⁶⁰.

DSB II seramiklerinin hamur özellikleri, DSB I göre daha çok yumuşak ve mikalıdır. Hamur yapısını ayırt etmedeki en önemli özellik içindeki katkı maddeleri ve fırınlama derecesinden kaynaklı kabın iç duvarındaki katmanlaşmış görünümüdür. Hamuru Munsell Renk Kataloguna göre, 7.5 YR 8/6 renk tonu olan pembemsi kahverengi rengindedir. Astar ise DSB I göre turuncumsu kırmızı renktedir. Munsell Renk Kataloguna göre 2.5 YR 4/8, 5 YR 7/6 renk tonlarındadır. Astarlaması fırça ile yapılmış olup çift daldırma tekniğinin kullanıldığı örneklerle az sayı da olsa rastlanmaktadır¹⁶¹. DSB II seramiklerinde DSB I seramikleri gibi parlak astar rengini yakalamaya çalışsalar da astarın fırça ile çok kalın sürülmesinden dolayı bu pek mümkün olmamıştır. Ayrıca çok kalın sürülen astar zamanla çatlayarak dökülür. Bu dökülme sonucu DSB II özgü olan yamalı görünüm oluşur¹⁶².

Yapılan çalışmalar ışında Doğu Sigillata B Grubu seramiklerinin üretiminin Agustus Dönemine denk geldiğini görmekteyiz. DSB'ler iki alt grupta incelenmiştir. Bunun sebebi ise M.S. 1.yy sonlarına doğru yeni bir kap formunun üretilmesidir. Bu kaplardan DSB I MÖ 10 – MS 75'e tarihlenirken, DSB II MS 75-150 arasına tarihlendirilmektedir¹⁶³. Artan ticaret ile birlikte üretim yeri Batı Anadolu kıyıları olan DSB grubu seramikler batıya doğru bir yayılım göstermiştir¹⁶⁴. MS 1-2. yy ilk yarısında en popüler dönemini yaşayan DSB grubu seramiklerinin üretimi MS 2 yy'ın sonlarına doğru azalmıştır¹⁶⁵.

DSB I grubunda tabak ve kâse formunu daha fazla görmekteyiz. Tabakların üretiminde kendinden önce kullanılan tekniklerin yanı sıra çark yapım tekniği de kullanılmıştır. Bu tabak ve kaselerin tümünün üretimi MÖ 1. yy sonlarından MS 1. yy'ın ortalarına dek kesintisiz sürmüştür¹⁶⁶.

¹⁶⁰ Hellstörn 1965, 32; Gassner 1997, s. 129.

¹⁶¹ Kenrick 1985, s. 245; Hayes 1973, s. 452.

¹⁶² Hellstörn 1965, 32; Gassner 1997, s. 127.

¹⁶³ Hayes 1972, s. 10; Hayes 1973, s.468.

¹⁶⁴ Tekocak 2006, s. 42.

¹⁶⁵ Hayes 1972, s.10.

¹⁶⁶ Hayes 1985, s.53; Meriç 2003, s. 19.

DSB II kap formları DSB I göre daha kalın sade ve büyük ölçüde yapılmıştır. Tip olarak yeni formlar çok denenmemiştir. Tabaklarda DSB I formları taklit edilmesine rağmen aynı kalite yakalanamamıştır¹⁶⁷. Tabak ve kâse formlarının kullanımı MS 75 yılından MS 2. yy'ın sonlarına kadar sürmüştür¹⁶⁸.

DSB I seramiklerinin bezemelerinde genellikle baskı bezemeler ve applike spiral bezemeler karşımıza çıkmaktadır. Bu bezemelerin yapımında rulet tekniğinin kullanıldığı görülmektedir. Kapların iç kısımlarında ise isim rozet veya palmet mühürleri görülmekteyken önemli bir ayrım da rozet baskıların DSB II'lerde daha yoğunlukta görülmesidir. Palmet bezemeleri DSB I grubunda yoğun olarak görülmektedir. Bu bezeme Helenistik Dönemde görülen siyah astarlı seramiklerden kalma bir bezeme olup DSB I'lerde de beyaz ek boya kullanımı nadir olarak görülmektedir. Bu boyanın kullanıldığı örnekleri yalnızca Labraunda ve Ephesos'da ağzın dış kenarına nokta şeklinde yapılmış bezemeler olarak görmekteyiz¹⁶⁹.

DSB I grubunun en önemli ayırt edici özelliklerinden birisi de kapların iç kısımlarına yapılan mühürlerdir. Bu mühürlerde genellikle kapları yapan ustaların isimleri yazılıdır. MAPKOY, ΚΕΡΔΟC gibi örneklere bulunan seramiklerde karşılaşılmıştır. Ustaların isimlerinin yanı sıra kapların iç yüzeylerinde güle güle kullan, iyi şanslar, güzeller güzeli gibi iyi dilekler içeren sözcüklere (ΔΟΠΟV, ΧΑΡΙC) de yer verilmiştir¹⁷⁰.

4.3. Doğu Sigillataları C Grubu

Doğu Sigillata C Grubu seramiklerinin daha önceki örneklerden farklı bir grup olduğuna değinen Loeschke üretim yeri olarak Çanadamlı'yı göstermiştir¹⁷¹. DSC grubu seramiklerinin üretim yerinin Çanadamlı olması DS'lerin yerel olarak üretildiği alanların tespiti konusunda önemli bir gelişme sağlamıştır¹⁷².

¹⁶⁷ Meriç 2003, s. 53.

¹⁶⁸ Hayes 1985, s.66; Leon 1991, s. 104.

¹⁶⁹ Hellstörn 1965, s.32.

¹⁷⁰ Erol 2004, s.21.

¹⁷¹ Loeschke 1912, s.344.

¹⁷² Zelle 1997, s.13.

Çandarlı seramiklerinin hamurlarının ayırt edici özelliği büyük altın mikalara rastlanmasıdır¹⁷³. Loeschke, DSC'leri hamur ve astar özelliklerine göre ayırmıştır. Pergamon seramiklerinin kil özelliklerine baktığımızda turuncumsu kırmızı, turuncumsu kahve renkli bir kille karşılaşmaktayız. Çandarlı seramikleri ise kırmızımsı pembe, kahverengimsi pembe bir kile sahiptir. Astar özelliklerine baktığımızda ise Pergamon'da turuncu kırmızı renkte astar görülürken Çandarlı'da astar rengi koyu kırmızı veya kırmızı kahve olarak karşımıza çıkmaktadır¹⁷⁴. DSC kaplarının hamurları oldukça sert ve kaliteli olup kırıldığında kolay parçalanır. Astar parlaklığı genel bir düzene sahip değildir.

DSC'lerin üretimi MÖ 2. yy'ın üçüncü çeyreğinde başlamıştır¹⁷⁵. DSC'ler MS 2. yy başlarında yayılım alanı olarak Karadeniz'in kıyı kesimleri ile sınırlı kalırken, Ege'nin kuzeyinde geniş yer bulmuşlardır. Daha sonra MS 3. yy'ın ortalarına doğru DSB seramiklerinin pazardan çekilmesi ile kendilerine yayılım alanı bulmuş ve neredeyse bütün Kuzey ve Batı Anadolu ticaretinde kaliteli kaplar olarak yer almıştır. MS 3. yy da ise Kırmızı Astarlı Afrika seramiklerinin bölgeye ulaşması ile Çandarlı seramiklerine olan talep azalmıştır.

DSC'lerin kap formlarının genel özelliklerine baktığımızda kalın cidarlı ve daha büyük kaplar görmekteyiz. Genel olarak kaide kısmının alt tarafı astarsızdır. Bu kap formlarında süslemeden kaçınılmıştır¹⁷⁶. DSC seramikleri arasında tabaklar, kaseler, sıg kaseler ve fincanlar sık rastlanılan kap formlarıdır¹⁷⁷. Çandarlı seramiklerinin 1.yy'ın ortalarından sonra kap formlarının artmasıyla birlikte bu seramiklere olan talepte artmıştır¹⁷⁸.

4.4. Doğu Sigillataları D Grubu (Kıbrıs Sigillataları)

İlk olarak Hayes tarafından incelenen ve Kıbrıs Sigillataları olarak adlandırılan bu gruba Kenyon sınıflandırmasında DSD olarak tanımlanmıştır¹⁷⁹.

¹⁷³ Bes 2015, s.18.

¹⁷⁴ Zelle 1997, S.20.

¹⁷⁵ Zelle 1997, s.14.

¹⁷⁶ Kenyon 1957, s.283.

¹⁷⁷ Hayes 1972, s. 316-319.

¹⁷⁸ Zelle 1997, s. 24.

¹⁷⁹ Oransay 2016, s. 203.

Gurbun üretim merkezi konusunda farklı öneriler bulunmaktadır ancak yapılan toprak analizi sonucu Kıbrıs üretim merkezi olarak ön plana çıkmaktadır¹⁸⁰.

Paphos, Polis, Soli Kornakiti, Ayios Philon kentlerinde DSD grubu seramikleri yoğunluk göstermektedir¹⁸¹. Diğer görüldüğü şehirler ise Kıta Yunanistan, Ege Kıyıları, Lykia, Pamphylia, Girit, İsrail, Mısır ve Kuzey Afrika'dır.

Kıbrıs Sigillataları hamur özellikleri ince tanecikli, açık pembemsi kahverengiden, koyu kırmızımsı kahverengiye varan yapı gösterir ayrıca bazı örneklerde küçük beyaz tanecikler ve gümüş mika parçaları bulunmaktadır. Astar özellikleri hamurdan iki ton daha koyudur ve bazen metal parlaklığı görülmektedir¹⁸².

MÖ 2. yy sonlarından itibaren görülen Kıbrıs Sigillataları MÖ 1. yy'dan itibaren Doğu Akdeniz'e yayılmış ve MS 4. yy başlarına kadar görülmeye devam etmiştir¹⁸³.

Kalıp teknikleri ile yapılan örneklerine rastlanmayan Kıbrıs Sigillataları oldukça sade formlarda karşımıza çıkmaktadır. Erken dönem örneklerinde alçak kaideli, geç dönemlerinde ise düz dipli kâseler, bezemeli kraterler ve emzikli testiler ön plana çıkmaktadır¹⁸⁴. Kraterlerin üzerlerindeki rulet, palmet bezemeleri dikkat çekmektedir¹⁸⁵.

4.5. Pontik Sigillataları

İlk olarak Knipovitch'in yayınlarında rastlanılan Pontik Sigillatalarını Hayes sınıflandırmıştır. Zuhrevlev çalışmalarında Hayes'in tipolojisini genişletmiştir ve A, B, C olmak üzere üçe ayırmıştır¹⁸⁶.

¹⁸⁰ Uygun 2009, s. 18.

¹⁸¹ Uygun 2009, s. 18.

¹⁸² Uygun 2009, s. 18.

¹⁸³ Oransay 2016, s. 203.

¹⁸⁴ Hayes 1972, s. 372.

¹⁸⁵ Özdilek 2018, s. 70.

¹⁸⁶ Tamer 2022, s. 339.

Pontik sigillatalarının üretim merkezleri henüz tespit edilememiş olmakla beraber Hayes Muhtemel üretim yerini Kırım olarak aktarmaktadır¹⁸⁷. Kuzey Karadeniz Bölgesi'nde ele geçen kırmızı astarlı seramikler içerisinde en yoğun grubu oluşturur¹⁸⁸.

Pontik sigillataları hamurları açık kahverengi veya kırmızımsı kahverengi (2.5 Y 8/3-8/6) kilden yapımakta ve mika ve çok az kireç içeren örneklerine rastlanmaktadır. Kaide kısmı astarsız olan bu grubun astar renkleri soluk kırmızı (2.5 YR 7/8) ve turuncudan kırmızımsı kahverengiye (10 R 4/8) değişmektedir¹⁸⁹.

Pontik sigillataları MS 1. yy'ın ikinci çeyreğine kadar tarihlenebilmiştir ve MS 2. yy'ın ilk yarısına kadar yoğun olarak kullanılmıştır¹⁹⁰. MS 4. yy ortalarında ise yerini Pontik kırmızı astarlı seramiklerine bırakmıştır¹⁹¹.

4.6. Batı Sigillataları

MÖ. 40'larda Arretine'de üretilen Batı Sigillataları Tiberius Dönemi'nde Avrupa'ya yayılmışlardır. Avrupa ülkeleri ilk olarak Arretin'de üretilmeye başlanan bu sigillatalardan etkilenecek zamanla kendi sigillata tiplerini geliştirmişlerdir. Tiberius Döneminde İngiltere, Fransa, Almanya gibi yerleşimlerde üretilen sigillatalar genellikle atölyelerin coğrafi konumlarına göre, İtalya ve Galya sigillataları olarak iki ana grup altında incelenmektedir. İtalya ve çevresindeki üretim için İtalyan, Fransa ve çevresindeki üretim için de Galya sigillataları adlandırması kullanılmıştır¹⁹². Batı Sigillata'larının Anadolu'da yerel atölyelerinin üretimleri bilinmekle birlikte, İtalya'da üretim yapan atölyelerin Anadolu'da şubeleri olduğuna, söz konusu atölyelere ait mühürlerin ele geçmesi kanıt oluşturmaktadır¹⁹³.

Batı Sigillata'ları üzerinde ilk önemli araştırmayı 1895 yılında Dragendorff yapmış ve Avrupa'daki Batı Sigillata'larını göz önünde bulundurarak incelediği örneklerin kronolojisini belirlemiştir. 1985 yılında Pucci tarafından bir tipoloji

¹⁸⁷ Hayes 2008, s. 54.

¹⁸⁸ Tamer 2022, s.340.

¹⁸⁹ Tamer 2022, s. 341.

¹⁹⁰ Zhuravlev 2002, s. 359.

¹⁹¹ Zhuravlev 2002, s. 360.

¹⁹² Kenrick 1985, s. 127-128.

¹⁹³ Civelek 2010, s. 181.

oluşturulmuştur ancak 1990 yılında hazırlanan *Conspectus* birçok araştırmacının katılımıyla oldukça kapsamlı bir çalışma olmuştur¹⁹⁴.

İtalya Sigillatları ticaretle bağlantılı olarak Kıbrıs, Yunanistan, Kuzey Afrika, Kuzey Suriye, Girit ve Ege kıyılarında da yoğun olarak görülmüştür¹⁹⁵.

İtalyan sigillatlarının hamurları genellikle ince elenmiş topraktan üretilmiş, pürüzsüz, az kireç katkılıdır ve sarımsı kahverenginden pembemsi kahverengiye kadar değişen farklı renklere (Munsell: 2,5 YR 6/6, 7/4, 7/6; 5 YR 6/4, 6/6, 7/4, 7/6, 7/8; 7,5 YR 8/6) sahiptir. Astar ise parlak kırmızımsı kahverengimsidir (Munsell: 2,5 YR 4/6, 4/8, 5/8)¹⁹⁶.

İtalyan sigillatları genellikle kalıp yapım tekniği ile yapılmıştır. Bu sigillatlar içinde form olarak tabaklar ve fincanlar görülmektedir. İtalyan sigillatasında oldukça sevilerek kullanılmış olan tabak formları, kimi zaman düz ağızlıyken kimi zaman dışa sarkık bir ağza sahiptir. Genellikle sığ gövdeli, halka kaideli olan bu tabaklar MÖ. 15-20 –MS. 80-90 yılları arasında çok yoğun olarak üretilmişlerdir¹⁹⁷.

Gal yerleşimlerinde kaliteli sigillatların üretildiği pek çok atölye açılmıştır. Aveyron, Montans, Banassac, Lorraine, Alsae, Lezoux, La Grafesenque bu atölyelerin başlıcalarıdır. Bu atölyeler, MS 20 yılından MS 2. yy'ın sonlarına dek yoğun olarak üretimde bulunmuşlardır¹⁹⁸.

Galya sigillatlarında, üç ayrı tipte yapılmış bezeme çeşidi mevcuttur. Bunlardan en erken olanı, iki frizli ve normalde bitkisel motifleriyle omurgalı kâselerdir. Bir diğer tip ise, MS 60-90 yılları arasında yoğun olarak kullanılmış, dik ağızlı ve yuvarlak gövdeli kaplar üzerindeki tek bir friz içerisinde yer alan bezemelerdir. Silindirik gövdeli kâselerde ise bezeme neredeyse yok denecek kadar azdır¹⁹⁹. MS 2. yy'ın içlerinde ise, kabın üzeri sık sık metop ve frizlere bölünmüş

¹⁹⁴ Uygun 2009, s. 21.

¹⁹⁵ Hayes 1973, s. 425-450.

¹⁹⁶ Erol 2004 s. 26.

¹⁹⁷ Kenrick 1985, s. 148.

¹⁹⁸ Kenrick 1985, s. 219.

¹⁹⁹ Hayes 1976, s. 15.

bitkisel bezemelerle birlikte mitolojik konular, hayvan betimlemeleri yoğun olarak kullanılmıştır²⁰⁰.

Zeugma’da 2014 yılı Mousalar Evi kazılarında 10 adet Batı Sigillatası tespit edilmiştir. Bu sigillataların 6 adedi bezemeli 4 adedi bezemesizdir. Tespit edilen bezemeler üretim yeri ve atölyeleri hakkında verdikleri bilgiler açısından oldukça önemlidir.

²⁰⁰ Waage 1948, s. 71.

5. ZEUGMA'DA ELE GEÇEN KALİTELİ SERAMİKLER

5.1. Zeugma'dan Ele Geçen Sigillatolar Hakkında Genel Bilgi

Zeugma'da 2000 yılı kurtarma kazıları Fransız ve Türk araştırmacıların birlikte çalışması ile gerçekleştirilmiştir. Kurtarma kazılarında ele geçen seramiklerin çalışılması için Kenrick Zeugma'ya davet edilmiştir. Zeugma'da ele geçen seramiklerin birden fazla kontekstten çıkan buluntular ışığında değerlendirildiği zaman form grupları belirlenebilecektir. Kenrick, o dönem için The Packard Humanities Institute ile birlikte alınan karar sonucunda, belirlenen birkaç kontekstten çıkan seramikler hakkında kısa notlar aldığını ve bu notların ancak sunacağı rapor için kronolojik bir gruplandırma yapmasına yardımcı olduğunu söylemiştir. Bu yayın daha sonra ayrıntılı bir şekilde kataloglamış fakat Kenrick ulaştığı bilgileri doğrulamak ve stratigrafik araştırmalar sonucu önemli görülen kontekstleri araştırmak için Türkiye'ye dönemediğini söylemektedir²⁰¹.

Kenrick daha önce yörede²⁰² yapılan kazı çalışmalarının, yerel seramiklerin kronolojisi hakkında yeterince bilgi vermediğini vurgulayarak, Zeugma 2000 kazısının ortaya çıkardığı buluntu hacminin kronoloji için faydalı yeni bir dayanak noktası olabileceğini önermiştir²⁰³. Ancak Türkiye'ye dönemediği için çalışmalarını sonuçlandıramamıştır. Markus Gschwind tarafından Türk kurtarma kazılarından elde edilen MS 1. yy'a ait bir tabakanın çalışılması kentteki seramiklerin tarihlemesi açısından ilk adımı temsil etmektedir²⁰⁴. Gschwind'in çalıştığı tabaka yerel hellenistik seramikler ile DSA grubunu içermektedir²⁰⁵.

Roma İmparatorluk Döneminden itibaren Zeugma halkının yavaş yavaş değişen ve gelişen mutfak kültürünü kazılardan elde edilen seramik, arkeobotanik ve arkeozoolojik veriler üzerinden takip edebilmek mümkündür²⁰⁶. Zeugma, Akdeniz kıyılarından oldukça uzaktadır ve bu nedenle Doğu Akdeniz'de bulunan

²⁰¹ Kenrick 2013, s.1.

²⁰² Yöreden kastedilen Fırat Nehri havzasında bulunan baraj rezervuarlarının inşa edildiği noktalar ve kuzey Suriye, Balih ve Habur'daki kollarının vadilerinde yapılan saha çalışmalarıdır. Ancak bu kazılar az katmanlı olması nedeniyle çeşitli yöresel seramik türlerinin kronolojisinden çok coğrafi dağılımları hakkında bilgi vermektedir bkz. Kenrick 2013, s.1.

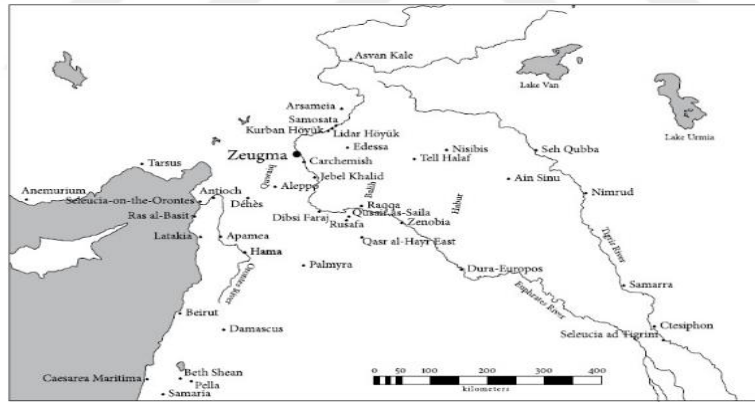
²⁰³ Kenrick 2013, s.1.

²⁰⁴ Gschwind 2002, s. 321-359.

²⁰⁵ Gschwind 2002, s. 333-335.; Kenrick 2013, s.1.

²⁰⁶ Challinor- De Moulins 2013, s. 419; Erol-Aydın 2020, s. 289.

ve seramik uzmanları için bir dayanak noktası haline gelen bölge ile etkileşimi düşünüldüğünden daha azdır. Elbette Tarsus ve Antakya'ya ait olan kaliteli seramikler küçük ölçekte de olsa iç bölgeye nüfuz etmesi düşünülebilir. Ancak kaba mallara bakıldığında bu şehirlerarasında geniş ve genel anlamda oldukça fazla benzerlik olsa da özel bir benzerlik bulunmamaktadır. Bu nedenle karşılaştırma için en sağlıklı alanlar Fırat Nehri havzası olduğu düşünülmektedir²⁰⁷. Suriye ve Irak'ta Dicle nehrinin aşağı akış yönünde bulunan Dibsi Faraj, Resafa, Dura-Europos, Ain Sinu, Tell Halaf, Seh Qubba, Nimrud ve Samaria kentleriyle Hellenistik Dönem ile Erken ve Orta Roma İmparatorluk Dönemleri çerçevesinde paralellikler kurulurken; Déhès, Dibsi Faraj, Rusafa, Qseir es-Seileh, Qasr al-Hayr East ve Rakka şehirleriyle Geç Antik, Erken ve Orta İslami Dönemlerle benzerlikler kurulmuştur. Quwaiq, Balih ve Habur nehir vadilerinin araştırmaları, dağılıma daha fazla kanıt sağlamaktadır²⁰⁸. Nymphaios Arsameiasından²⁰⁹ neredeyse sadece kaliteli seramikler yayınlanmıştır. Fırat Nehri'nin daha yukarı akarında, Aşvan Kale²¹⁰ ile yakın bir paralellik yoktur, buna neden olarak seramik üretiminin ve alışveriş alanının dışında yer alması gösterilebilir²¹¹.

Harita 4: Fırat havzasında yer alan antik kentlerin haritası. (Kenrick 2013, s.7.)

²⁰⁷ Kenrick 2013, s. 6.

²⁰⁸ Kenrick 2013, s.7.

²⁰⁹ Arsameia MÖ 2.yy'ın başlarında I. Antiokhos'un baba tarafından atası olarak bilinen Ermeni Kralı Arsames tarafından kurulmuştur. I. Antiokhos'a, kendisinin "ikiz şehir" (Amphipolis) olarak tanımladığı, ""aradan geçen Nymphaos Irmağı'nın ayırdığı iki kaya üzerine inşa edilmiştir bkz. Blömer-Winter 2011, s.78.

²¹⁰ Elazığ il merkezinin kuzeybatısında; Keban Barajı yapılmadan önce Fırat'ın bir kolu olan Murat Nehri'nin güney yakasında; Hıdırbey Nahiyesi'nin kuzeydoğusunda; Aşvan (Muratçık) adlı köyün hemen batı yanında bulunmaktaydı. Keban Baraj gölü suları altında kalmıştır bkz. https://tr.wikipedia.org/wiki/Aşvan_Kale.

²¹¹ Kenrick 2013, s. 7.

Zeugma'dan ele geçen kaliteli seramikler içinde DSA grubu seramiklerin varlığı bize birçok bilgi sunmaktadır. Kaliteli seramiklerin kitlesel dağılımı ve dolayısıyla üretimi göz önüne alındığında, henüz belirli bir kaynağın tespit edilmemiş olması biraz şaşırtıcıdır. Olasılıklar şimdilik Tarsus ve Antakya arasında bir alanda daraltılmıştır. DSA grubu, Geç Hellenistik-Erken İmparatorluk Dönemi'nde Zeugma'ya ithal edilen tek kaliteli seramik grubudur²¹².

Zeugma'dan ele geçirilen terra sigillata örnekleri, sürekli sürülen ve erozyona tabi toprakta ya da Geç Roma dolgu tabakasından gelmekte olup, yoğun bir şekilde tahrip olması sebebiyle az sayıda profil veren küçük parçalar halindedir. Kurtarma kazılarında ele geçen örnekler üzerinden yapılan incelemelerden DSA grubuna ait oldukları belirlenmiştir²¹³. İthal kaliteli seramikler (DSA) Antakya çevresindeki Akdeniz kıyı bölgesi ile teması doğrulamaktadır. DSA grubu seramiklerinin tipolojisi, İtalyan Sigillata'nın etkisi altında MS 1. yy'da önemli ölçüde değişmiştir. Zeugma'ya İtalya ve hatta Galya Sigillata ithalatı da olduğu bilinmektedir²¹⁴. Zeugma'da çok fazla olmamakla birlikte İtalya'dan geldiği bilinen büyük çoğunluğu lüks mallardan oluşan ithal ürünler, merkezi Roma'nın kültürel etkilerinin sınırlı da olsa kente ulaştığını göstermektedir²¹⁵.

5.2. Zeugma Mousalar Evi Terra Sigillataları

Tez malzemesinin alındığı Mousalar Evi Doğu konut villaları içerisinde yer almaktadır. 2007 yılında yapılan sondaj çalışması sonucu Mousalar Mozağının bulunmasının ardından kazıları başlamıştır. 2021 itibariyle Batı kaya odası dışındaki bütün odaları gün ışığına çıkartılmıştır. Mousalar evi ince uzun bir planla tasarlanmıştır ve evin ana kullanım aksını oluşturan koridor evi ikiye ayırarak kuzey-güney aksında uzanmaktadır²¹⁶. Koridorun güney ucu bir avluya açılmaktadır ve kuzey ucunun doğu-batı kanatlarında iki adet kaya odası bulunmaktadır. Mousalar Mozağının tabanını süslediği oda ise evin avlusuna yakın bir *triclinium*dur. Evin bazı duvarlarının Hellenistik Dönem'de inşa edilmiş olabileceği düşünülmektedir. Ancak evin tasarımı büyük ölçüde MS 1. yy ve MS 2. yy 'da gerçekleşmiştir²¹⁷.

²¹² Kenrick 2013, s. 2.

²¹³ Adak 1997, s. 19.

²¹⁴ Kenrick 2013, s. 75.

²¹⁵ Erol-Aydın 2020, s. 294; Abadie-Reynal 2013, s. 5.

²¹⁶ Gökay 2015b, s.138.

²¹⁷ Gökay 2015b, s.138.

2014 yılında Mousalar Evi'nde yapılan kazı çalışmalarında 02 ve 03 açmalarına ait toplamda 357 adet terra sigillata parçası tespit edilmiştir. Bu parçaların 236 adeti amorf olup teze dâhil edilmemiştir²¹⁸. 121 adet profil veren parça tez kapsamına alınmıştır. Seramik çalışma sistematigi kapsamında değerlendirilen parçaların katalogları çıkarılmış; teknik ve form özellikleri bağlamında civar kentlerdeki paralel örnekler üzerinden yapılan değerlendirmelerle tipolojik ve kronolojik tespitler yapılmaya çalışılmıştır. Mousalar Evi'nde ele geçen 2014 yılı 02 ve 03 açmalarına ait terra sigillata gruplandırıldığında; DSA ve Batı Sigillatası örneklerinin bulunmasıyla iki grup altında incelenmiştir. DSA grubuna ait seramiklerin sınıflandırılmasında Hayes'in Atlante II tipolojisi dikkate alınırken²¹⁹, Batı Sigillatalarına ait seramiklerin sınıflandırılması ise Drageen Conspectus dikkate alınmıştır²²⁰. Tez kapsamına alınan 121 adet parçanın, 111 adedi DSA, 10 adedi Batı Sigillatasıdır.

İncelenen örnekler arasında tüm kapların bulunmaması ve hiçbir parçanın insitu olarak ele geçmemesi, net tarihlendirilmeleri konusunda engel oluşturmakla birlikte, ele geçtikleri kontekstler ve birlikte ele geçen diğer malzemeler bağlamında da değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Sözü edilen veriler ışığında örneklerin MÖ 1. yy ile MS 2. yy aralığına tarihlendirilmesi önerilmiştir.

5.2.1. Doğu Sigillata A Grubu

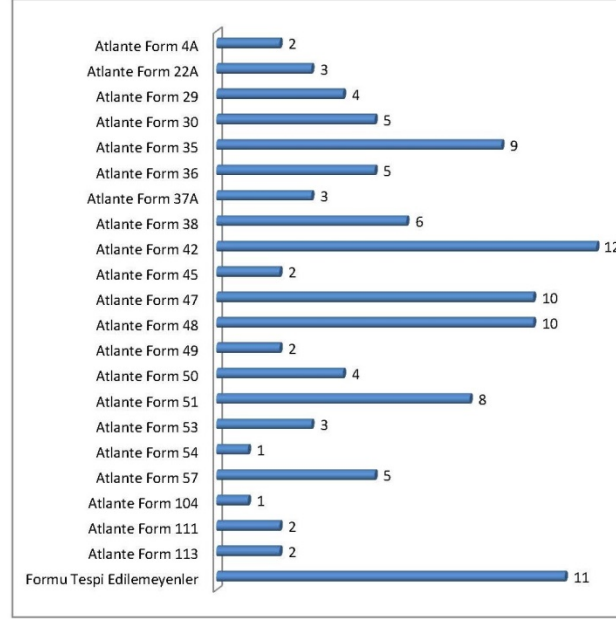
DSA grubu seramikler Hayes'in Atlante II'deki form sınıflandırması baz alınarak hazırlanmıştır²²¹. Bu formlar sınıflandırılırken biçimsel özellikler dikkate alınmamıştır, katalog çalışması yapılırken kronolojik sıra izlenmiştir.

²¹⁸ Teze dahil edilmeyen amorf parçaların hamur ve astar özellikleri incelenerek DSA grubuna ait oldukları tespit edilmiştir.

²¹⁹ Hayes 1985, s. 13-48.

²²⁰ Conspectus 1990, s. 27-30.

²²¹ Adak 1997, s. 13.

Şekil 1: Mousalar Evi 2014 yılı Doğu Sigillataları A Grubu Seramiklerinin Formlara Göre Dağılımı.

DSA grubuna ait 22 form tespit edilmiştir. En fazla parça Form 42'ye aittir. Buluntu yoğunluğu fazla olan diğer formlar Form 35, 47, 48 ve 51'dir. En erken örneklerini MÖ 1.yy'da Form 4A'da görmekteyken en geç örnekleri MS 2. yy da Form 57 ye aittir. 2014 yılı Mousalar Evi terra sigillataları DSA grubunun en yoğun görüldüğü dönem MS 1. yy'dır.

Buluntu yoğunluklarıyla ön plana çıkan DSA formlarından Form 35 tabak formu, Form 42, 47, 48, 51 fincan formudur. Formu tespit edilemeyen örneklerin bazı kaynaklarda benzerlerine ulaşılmıştır fakat parçaların korunan kısımları belirli bir forma dahil etmek için yeterli olmamıştır.

5.2.1.1. Tabaklar

Hayes'in tipolojisine göre tabaklar Form 4A, Form 29, Form 30, Form 35, Form 36, Form 37A, Form 38, Form 53, Form 54, Form 57 olmak üzere 10 form aşağıda incelenmiştir.²²².

²²² Hayes 1985, s. 13-47.

Çalışmaya dâhil edilen parçalardan 42 adedi tabak formundadır. Ağız profili veren 19 kaide profili veren 23 adet örnek bulunmaktadır.

Atlante II Form 4A: (Kat No: 1-2)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 2 adet ağız parçası tespit edilmiştir.

Ağız kısmı içe çekik geniş halka kaideli, tabaklardır. Gövdesi kavisli olan bu tabak formu geniş kare halka kaidelidir. Bu formun en belirgin özelliği bu forma ait tabakların iç yüzeylerinde rozet, rulet, palmet ve İsis tacı baskı süslemeleri ve bu süslemeleri sınırlandıran iç içe halkalar şeklindeki yivlerin görülmesidir²²³. Ancak çalışmaya dâhil edilen 2 parça içerisinde böyle bir bezemeye rastlanılmamıştır.

Hayes ve Kenyon bu formu yaklaşık olarak MÖ 1. yy ile MS 1.yy aralığına tarihlemiştir²²⁴. Lapp bu formun başlangıcını MÖ 75 olarak kabul ederken²²⁵, Samsat'taki buluntular ise MÖ 1.yy'ı işaret etmektedir²²⁶. Form MS 1. yy'a kadar görülmeye devam etmiştir.

Atlante II Form 29: (Kat No: 3-6)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 1 adet ağız parçası ve 3 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız kısmı hafif dışa kıvrık ve kalıpla yapılmıştır. Hafif oyuklu, alçak ve eğimli bir gövdeye sahip olan bu formun kaidesi alçak ve kare ayaklıdır²²⁷.

Hayes bu formu Augustus-Tiberius Dönemine²²⁸, Kenyon'da MÖ 1. yy'ın sonu ile MS 1. yy arasına tarihlenmektedir²²⁹. Hama' da ise MÖ 1. yy ile MS 1. yy aralığına tarihlenmektedir²³⁰. Hayes, Samaria ve Antakya'da bulunan kapalı

²²³ Hayes 1985, s. 15.

²²⁴ Hayes 1985, s. 16.; Kenyon 1957, s. 309.

²²⁵ Lapp 1961, s. 253-254.

²²⁶ Zoroğlu, 1986, s. 76.

²²⁷ Hayes 1985, s. 27.

²²⁸ Hayes 1985, s. 27.

²²⁹ Kenyon 1957, s. 310.

²³⁰ Christensen 1986, s. 91.

kontekstlerde bu forma ait bir parça tespit edilmediğini ancak Korint'te erken Tiberius Dönemi'ne ait iyi korunmuş malzemeler bulunduğunu bildirmektedir²³¹.

Atlante II Form 30: (Kat No: 7-11)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 5 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız kısmı yayvan, kenarı içbükey veya dışbükey profilli, dirsek yaparak kaideye bağlanan, geniş, halka kaideli tabaklardır. Ağızın altında ve tondosunda rulet bezemesi bulunan örnekleri mevcuttur. Kaidesinin iç kısmında bir veya birden fazla yiv bulunmaktadır. Bazı örneklerde kaidenin dış kısmında da yiv/oluk gözlemlenir (Kat No:11). Form 29'un Arezzo seramiklerinden etkilenen geç bir örneğidir²³².

Hayes bu formu MS 1. yy'ın ilk çeyreğine tarihlenirken²³³, Hama'dan ele geçen forma ait buluntular MS 1. yy ile MS 2. yy aralığına tarihlenmektedir²³⁴. Kenyon ise bu formun bezemesiz örneklerini Augustus Dönemine tarihlenirken, bezemeli örneklerini MS 2. yy ile MS 3. yy aralığına tarihlenmektedir²³⁵. Zeugma'da ele geçen örnekler kapalı kontestten gelmemektedir, ayrıca bu forma ait parçaların tamamının kaide olması bezeme açısından değerlendirmeyi de engellemektedir. Bu nedenle ana tipolojik kaynak olan Hayes'in tarihlenmesi kabul edilmiştir.

Atlante II Form 35: (Kat No:12-20)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 3 adet ağız parçası ve 6 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız kenarı düz, bezemeli veya oluklu olabilen, gövdesi dirsekli, üçgen kaideli küçük tabak formudur. Pek çok örnekte planta pedis içinde XAPIC (güle güle kullan, iyi şanslar, iyi dilekler) (Kat No: 104)²³⁶ damgası vardır²³⁷. Bu forma

²³¹ Hayes 1985, s. 27.

²³² Hayes 1985, s. 28.

²³³ Hayes 1985, s. 28.

²³⁴ Christensen 1986, s. 92.

²³⁵ Kenyon 1957, s. 331.

²³⁶ Burada örnek olarak gösterilen parça profil vermediği için hangi forma ait olduğu belirlenememiştir. Ancak planta pedis içerisinde bulunan bir damga olması nedeniyle örnek gösterilmiştir.

²³⁷ Hayes 1985, s. 30.

ait olduğu tespit edilen parçalar içerisinde damgalı bir kaideye rastlanmamıştır. Oldukça yaygın bir formdur.

Hayes bu formun MS 40 ile 70 yılları arasına tarihlemektedir²³⁸.

Atlante II Form 36: (Kat No:21-25)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 5 adet ağız parçası tespit edilmiştir.

Form 35 ile benzerlikler taşısa da ağızın altında bulunan serit bezemeleri ve alçak halka kaidesi ile bu formdan ayrılır. Ağız kenarı hafif oval gelmektedir. Dirsekli bir gövdeye sahiptir²³⁹. Ağızın altında şerit bezemesi bulunan iki parça (Kat No: 24, Kat No: 25) mevcuttur.

Form 35'in bir türevi olan bu form Pompei'nin en yaygın formlarından biridir. Hayes bu formu MS 40-70 aralığına tarihlemektedir²⁴⁰. Waage erken Roma İmparatorluğu Döneminin sonlarına tarihlemektedir²⁴¹.

Atlante II Form 37A: (Kat No:26-28)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 2 adet ağız parçası 1 adet kaide parçası ve tespit edilmiştir.

Düz dışa doğru kalınlaştırılmış ağızlı, kısa düz gövdeli gövdenin kaideye bağlandığı yerde dirsek bulunan, küçük yüksek halka kaide ye bağlanan tabak formudur²⁴². Sık rastlanmayan atölye damgaları bulunmaktadır (Kat No: 103)²⁴³. İki alt tipi olan bu formun A tipine ait örnekler 2014 yılı Mousalar Evi kazılarında tespit edilmiştir. Ancak bu forma ait olduğu kesin olan damgalı bir parça tespit edilememiştir.

²³⁸ Hayes 1985, s. 30.

²³⁹ Hayes 1985, s. 30.

²⁴⁰ Hayes 1985, s. 30.

²⁴¹ Waage 1948, s. 6.

²⁴² Hayes 1985, s. 31.

²⁴³ Burada belirtilen parçada nadiren rastlanan "EbWHC" damgası görülmektedir ancak yalnızca tondosu korunduğu için hangi forma ait olduğu belirlenememiştir.

Hayes söz konusu formu MS 1. yy son çeyreğine tarihlemektedir²⁴⁴. Samaria²⁴⁵ ve Hama²⁴⁶ örneklerini Augustus Dönemi'ne tarihlenmiş, Antiochia²⁴⁷ ve Samsat'da²⁴⁸ ele geçen parçalar ise MS 1. yy'ın son çeyreğine verilmiştir.

Atlante II Form 38: (Kat No:29-34)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 3 adet ağız parçası 3 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız hafif eğimli dışa doğru kalınlaştırılmış, kare kaideli, kaidenin alt kısmında girinti bulunan ince cidarlı tabak formudur. Bu forma oldukça nadir rastlanmaktadır.²⁴⁹.

Hayes bu formun ağız şekli, bezemeleri ve damgaları bakımından inceleyerek MS 1. yy'ın ilk yarısına tarihlemektedir²⁵⁰.

Atlante II Form 53: (Kat No:35-36)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içinde bu forma ait 1 adet ağız parçası ve 2 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Kalıpla yapılmış ağız bir yiv ile sınırlandırılmıştır. Kaidesi düz dipli olup kaide ayakları köşeli, kare veya konik olabilir. Kaidenin merkezinde rozet veya planta pedis içinde bir damga görülür²⁵¹. Zeugma'da 2014 yılı içerisinde ele geçen seramiklerden bu forma ait parçalar incelendiğinde damgalı bir örneğe rastlanılmamıştır.

Hayes bu formu MS 1.yy başları ile MS 2. yy sonlarına tarihlemektedir²⁵².

²⁴⁴ Hayes 1985, s. 31.

²⁴⁵ Kenyon 1957, s. 332.

²⁴⁶ Christensen 1986, s. 99.

²⁴⁷ Wagee 1948, s. 6.

²⁴⁸ Zoroğlu 1986, s.82

²⁴⁹ Hayes 1985, s. 32.

²⁵⁰ Hayes 1985, s. 32.

²⁵¹ Hayes 1985, s. 38.

²⁵² Hayes 1985, s. 38.

Atlante II Form 54: (Kat No:37)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içinde bu forma ait 1 adet ağız parçası tespit edilmiştir.

Geniş ağızlı, kenarları eğimli tabak formudur. Kaidesi Form 53 ile benzer özellik gösterip kare, konikal veya üçgen olabilir. Antiocia'daki örneklerde damgalı olanlara rastlanmıştır²⁵³.

Hayes bu formu MS 1. yy son çeyreğinden MS 2. yy yarısına tarihlemektedir²⁵⁴.

Atlante II Form 57: (Kat No:38-42)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 1 adet ağız parçası ve 4 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız dışı çekik, içbükey gövdeli, ve taban neredeyse düz ve basamaklı, alçak halka kaideli, tabaklardır. Gövdeden kaideye geçerken dirsek yapar. Oldukça yaygın olan bu form sade bırakılmıştır²⁵⁵.

Hayes bu formu MS 2. yy'ın ilk yarısına tarihlerken döneminin en yaygın kap formları arasında olduğunu da belirtmektedir²⁵⁶. Kenyon bu formu MS 1.- 2. yy 'a tarihlemiştir²⁵⁷. Bu form için Hama 'da da aynı kronoloji kabul edilmiştir²⁵⁸.

5.2.1.2. Kaseler

Hayes'in tipolojisine göre kaseler Form 22A, Form 24, Form 42, Form 45, Form 47, Form 48, Form 49, Form 50, Form 51 olmak üzere 9 form olmak üzere aşağıda sunulmaktadır²⁵⁹.

²⁵³ Hayes 1985, s. 38.

²⁵⁴ Hayes 1985, s. 38.

²⁵⁵ Hayes 1985, s. 39.

²⁵⁶ Hayes 1985, s. 39.

²⁵⁷ Kenyon 1957, s. 327.

²⁵⁸ Christensen 1986, s. 84.

²⁵⁹ Hayes 1985, s. 13-47.

Çalışmaya dâhil edilen DSA grubu parçalardan 53 adedi kase formundadır. Ağız profili veren 16 kaide profili veren 33 adet ve ayrıca 2 adet motifli, 2 adette gövde profili ayırt edilebilen amorf örnek bulunmaktadır.

Atlante II Form 22A: (Kat No: 43-45)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 2 adet ağız parçası ve 1 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Hafif dışa doğru kalınlaştırılmış ağızlı, yarım küre gövdeli kaselerdir. Küçük bir kaideye sahiptir. Kaidesi dışa doğru çıkıntı yapmaktadır, içbükey kalıplama ile yapılmıştır, dışında bir ya da iki tane halka bulunur²⁶⁰.

Hayes MÖ 1. yy' a tarihlediği formu dönemin tipik kase formu olarak tanımlamıştır. Bu formun en eski örnekleri MÖ 2. yy'ın sonlarına kadar gitmektedir²⁶¹. Kenyon, Samaria buluntularına göre bu formu MÖ 1. yy ile MS 1. yy aralığına tarihlemiştir²⁶². Zoroğlu Samsat buluntularında bu formu MÖ 2. yy sonları ile MS 1. yy ilk yarısına tarihlendirmiştir²⁶³.

Atlante II Form 24: (Kat No: 46-47)

2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 2 adet bezemeli amorf parça tespit edilmiştir.

Ağız bandı yüksek ve hafifçe genişleyen kabartmalı bezemeli yarım küre gövdeli kase formudur. İç kısmında genellikle fırça izine (Kat No: 46) rastlanır²⁶⁴. Genel olarak oldukça kaba motiflenmiştir, bazen büyük ve aralıklarla yerleştirilmiş motifleri görülmektedir²⁶⁵. Atlante II'de Form 24'e ait parçalar içerisinde Kat No: 48'de görülen buğday başağı bezemesinin benzeri bulunmuştur ancak kozalak bezemeli kase örneği birebir bulunamamıştır. Buna rağmen Hayes bu formu

²⁶⁰ Hayes 1985, s. 23.

²⁶¹ Hayes 1985, s. 23.

²⁶² Kenyon 1957, s. 332.

²⁶³ Zoroğlu 1986, s. 83.

²⁶⁴ Hayes 1985, s. 24-25.

²⁶⁵ Hayes 1985, s. 27.

Megera Kaseleri taklidi olarak tanımlaması²⁶⁶ bahsi geçen parçanın da Form 24 altında incelenmesine neden olmuştur.

Hayes kesin olduğunu düşünmemekle birlikte bu formu MÖ 1. yy ve MS 1. yy aralığına tarihlemektedir²⁶⁷. Bu forma ait kalıp yapım tekniği ile üretilmiş olan çam kozalağı bezemesi (Kat No: 47) taklidi amorf parçadır. MÖ 3. yy sonlarından MÖ 2. yy ortalarına kadar Atina’da popüler olan çam kozalağı bezemesi, MÖ 2. yy ortalarından itibaren yerini uzun taç yaprağı bezemesine bırakmıştır²⁶⁸. Bu kalıp yapımı kâselere Atina Agorası, Pnyx, Korinth ve Anadolu’da birçok merkezde rastlanmıştır. Anadolu örnekleri de MÖ 2. yy’ın ilk yarısına tarihlendirilmektedir²⁶⁹. 2014 yılında Mousalar Evi’nden ele geçen çam kozalağı bezemeli kâse parçasının Hayes’in tarihlendirmesi içerisinde ele alınarak MÖ 1. yy’ın ilk yarısına tarihlenmesi önerilmektedir.

Atlante II Form 42: (Kat No:48-59)

2014 yılında Mousalar Evi’nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 3 adet ağız parçası ve 9 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız dışı çekik, gövdenin orta kısmı boğumlu, alt kısmı dirsekli, tondosu düz ve geniş, genellikle halka kaideli kaselerdir²⁷⁰. Samsat’tan ele geçen benzer bir örnek, ağızdan itibaren dışbükey profil gösteren gövdenin, ortaya doğru daralarak boğum yaptığı, tekrar hafifçe genişleyerek, dışbükey bir alt karın oluşturmasıyla karakterizedir²⁷¹.

Hayes Atlante II’de form 42’yi Augustus dönemine tarihlemektedir²⁷². Kenyon, Samaria’da bu formun örneklerini MS 1. yy’ a tarihlemektedir²⁷³. Hama buluntuları için de aynı tarihleme geçerlidir²⁷⁴. Zoroğlu, Samsat örneğini MS 1. yy’ın ilk yarısına tarihlemektedir²⁷⁵.

²⁶⁶ Hayes 1985, s. 24.

²⁶⁷ Hayes 1985, s. 25.

²⁶⁸ Rotroff 1978, s. 388.

²⁶⁹ Erol-Tamer 2017, s. 124.

²⁷⁰ Hayes 1985, s. 32-33.

²⁷¹ Zoroğlu 1986, s. 88.

²⁷² Hayes 1985, s. 32.

²⁷³ Kenyon 1957, s. 336.

²⁷⁴ Christensen 1986, s. 162.

²⁷⁵ Zoroğlu 1986, s. 88.

Atlante II Form 45: (Kat No: 60-61)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içinde bu forma ait 2 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız hafif dışa doğru kalınlaştırılmış, gövdeye bağlanırken bir dirsek oluşturan, ağız ve dirsek arası içbükey profilli gövdesi konikal, kaidesi genellikle alçak dışa çekik merkeze doğru konikleşen kaselerdir. Hayes konik kaseleri üç farklı grup altında incelemiştir. Form 45 sade ve bezemesiz olan kase formudur²⁷⁶.

Hayes bu formu MS 1. yy'ın ilk yarısına tarihlemektedir²⁷⁷ Kenyon Samaria'da bu forma ait buluntuları Augustus Dönemi'ne tarihlemiştir²⁷⁸. Zoroğlu, Samsat buluntularını MS 1. yy'ın ilk yarısına tarihlemektedir²⁷⁹.

Atlante II Form 47: (Kat No: 62-71)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içinde bu forma ait 6 adet ağız parçası ve 4 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Tipolojik olarak Form 46 ile çok benzeyen bu form bezeme ve mühür bakımından farklı olması nedeniyle ayrı bir form olarak değerlendirilmiştir²⁸⁰ Bu kase formunun dış yüzünde ağızda ve gövdede bulunan dirsekte rulet bezeme bulunmaktadır²⁸¹. Tondosunda ise genellikle damga (XAPIC²⁸², ΚΕΡΑΟΣ) (Kat No: 69, Kat No: 70, Kat No: 71) veya uzun palmet süslemesi²⁸³ görülebilmektedir²⁸⁴. Bu form aynı zamanda Kalathos Kaseleri olarak da bilinmektedir²⁸⁵.

²⁷⁶ Hayes 1985, s. 34.

²⁷⁷ Hayes 1985, s. 34.

²⁷⁸ Kenyon 1957, s. 338.

²⁷⁹ Zoroğlu 1986, s. 89.

²⁸⁰ Hayes 1985, s. 35.

²⁸¹ Zoroğlu 1986, s. 89.

²⁸² Muhtemelen çömlekçi tarafından Augustus Dönemi'nde kullanılan Kharis damgaları, iyi dileklerini göstermek için MS 1. yy'ın ortalarına kadar kullanılmıştır bkz. Kenyon 1957, s. 324.

²⁸³ Zoroğlu 1986, Çiz. 10/2. s. 89.

²⁸⁴ Zoroğlu 1986, s. 89.

²⁸⁵ Kenyon 1957, s. 338.

Geç Augustus Dönemi'nden itibaren görülen formun Hayes, MS 1. yy ortalarıyla birlikte yaygınlaştığını vurgulamaktadır²⁸⁶.

Atlante II Form 48: (Kat No: 72-81)

2014 yılında Mousalar Evi'nden ele geçen seramikler içinde bu forma ait 3 adet ağız parçası ve 5 adet kaide parçası ve 2 adet amorf parça tespit edilmiştir.

Ağız dışı doğru kalınlaştırılmış, gövdenin daralmaya başladığı yerde bir dirsek bulunan, bu dirseğin üst kısmında birçok yatay yivin yer aldığı, içbükey olan tondoların bazılarında yazıtlı damgalar görülen, kaidenin alt yüzeyi konikal daralan kaselerdir²⁸⁷.

Hayes bu formu MS 1. yy'ın ikinci yarısına tarihlemektedir²⁸⁸ Kenyon bu forma ait kase buluntularını MS 1. yy'a tarihlemektedir²⁸⁹. Zoroğlu ise Samsat buluntularını düz veya setli olarak ayırmayarak hepsini Augustus Dönemi'nden başlatarak MS 1. yy'a tarihlemiştir²⁹⁰.

Atlante II Form 49: (Kat No: 82-83)

2014 yılında Mousalar Evi'nden ele geçen seramikler içinde bu forma ait 1 adet ağız parçası ve 1 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Dikey kenarlı yayvan kase formudur. Form 48 ve 50'ye oldukça benzeyen bu formun Form 50 de görüldüğü gibi pervaz kısmı düzdür. Antakya'da tespit edilen örneklerinde çok sayıda mühür bulunmuştur²⁹¹. Bu forma ait olduğu düşünülen kaide parçasının yalnızca ayak kısmı korunmuştur (Kat No: 83). Tondosu incelenemediği için mühür bulunup bulunmadığı tespit edilememiştir.

Hayes bu formu MS 1. yy'ın ikinci yarısına tarihlemektedir²⁹² Kenyon bu forma ait kase buluntularını MS 1. yy'a tarihlemektedir²⁹³. Zoroğlu ise Samsat

²⁸⁶ Hayes 1985, s. 35.

²⁸⁷ Hayes 1985, s. 36.

²⁸⁸ Hayes 1985, s. 36.

²⁸⁹ Kenyon 1957, s. 339.

²⁹⁰ Zoroğlu 1986, s. 89.

²⁹¹ Hayes 1985, s. 36.

²⁹² Hayes 1985, s. 36.

²⁹³ Kenyon 1957, s. 339.

buluntularını düz veya setli olarak ayırmayarak hepsini Augustus Dönemi'nden başlatarak MS 1. yy'a tarihlemiştir²⁹⁴.

Atlante II Form 50: (Kat No: 84-87).

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içinde bu forma ait 4 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız dışı doğru kalınlaştırılmış, gövdenin daralmaya başladığı yerde bir dirsek bulunan, bu dirseğin üst kısmı düz bırakılan, içbükey olan tondoların bazılarında yazıtlı damgalar görülen, kaidenin alt yüzeyi konikal daralan kaselerdir²⁹⁵.

Hayes bu formu MS 1. yy'ın ikinci yarısına tarihlemektedir²⁹⁶. Hama'da bulunan ağızla dirsek arasının düz olduğu örnekler biraz daha geçe tarihlenmektedir²⁹⁷. Kenyon bu forma ait kase buluntularını MS 1. yy'a tarihlemektedir²⁹⁸. Zoroğlu ise Samsat buluntularını düz veya setli olarak ayırmayarak hepsini Augustus Dönemi'nden başlatarak MS 1. yy'a tarihlemiştir²⁹⁹.

Atlante II Form 51: (Kat No: 88-95)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içinde bu forma ait 1 adet ağız parçası ve 7 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Ağız içe doğru eğimli, yuvarlak gövdeli kase formudur. Kaidesi kare, dikey veya aşağı doğru sivilmiş olabilir. Genellikle ince cidarlı olan bu form herhangi bir dekorasyon veya damga içermez³⁰⁰.

Hayes bu kâseleri MS 1. yy son çeyreği ile MS 2. yy'ın ilk çeyreğine tarihlemiştir³⁰¹.

²⁹⁴ Zoroğlu 1986, s. 89.

²⁹⁵ Hayes 1985, s. 36.

²⁹⁶ Hayes 1985, s. 36.

²⁹⁷ Christensen 1986, s. 174.

²⁹⁸ Kenyon 1957, s. 339.

²⁹⁹ Zoroğlu 1986, s. 89.

³⁰⁰ Hayes 1985, s. 37.

³⁰¹ Hayes 2008, s. 140.

5.2.1.3. Testiler

Hayes'in tipolojisine göre testiler Form 104, Form 111, Form 113 olmak üzere 3 form aşağıda sunulmaktadır³⁰².

Çalışmaya dâhil edilen parçalardan 5 adedi testi formundadır. Ağız profili veren 1 kaide profili veren 4 adet örnek bulunmaktadır.

Atlante II Form 104: (Kat No:96)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 1 adet ağız parçası tespit edilmiştir.

Basit dışa dönük ağızlı, dar silindirik boyunlu küresel gövdeli testilerdir. Dışta tek oyuklu ve içten düz dirsekli kulp bulunur. Alçak halka kaideli olan bu formda bazen dış kısmında torna tezgâhının işareti, oyulmuş bir daire veya tabanda hafif girintiler görülür. Normalde dekore edilmeyen bu kap formu iki alt tipe ayrılır³⁰³.

Hayes bu formun tarihlemesinde MÖ 1. yy'ın ikinci yarısı ile MS 1. yy'ın başlarını önerir³⁰⁴.

Atlante II Form 111: (Kat No:97-98)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 2 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Dar ağızlı, düz kenarlı, kulbu çift çubuklu ve dirsekli erken dönem testi örneğidir. Alçak, konik kaideli ve pürüzsüzdür³⁰⁵.

Hayes bu formu MS 1. yy ortalarına tarihlemektedir. Bu forma benzer testi parçalarının Korint'te MS 1. yy ortalarına tarihlendiği kanıtlanmıştır³⁰⁶.

Atlante II Form 113: (Kat No:99-100)

³⁰² Hayes 1985, s. 13-47.

³⁰³ Hayes 1985, s. 43.

³⁰⁴ Hayes 1985, s. 42.

³⁰⁵ Hayes 1985, s. 45.

³⁰⁶ Hayes 1985, s. 45.

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 2 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Oldukça geniş düz ve çıkıntılı ağızlı, küresel gövdeli, neredeyse dik boyunlu, oldukça geniş kaideli testilerdir³⁰⁷.

Hayes bu gruba ait başka bir örnek olmadığı için muhtemelen MS 1. yy sonlarına tarihlenmektedir³⁰⁸.

5.2.1.4. Formları Tespit Edilemeyen Örnekler

Kat No 101: İnce cidarlı uç kısmı sivriltilmiş düz ağız parçasıdır. Birçok forma uymaktadır ancak gövdeye geçiş kısmı korunmadığı için belirli bir form altında incelemek oldukça güçtür.

Kat No 102: Kalın cidarlı dış kısmında ince yivler bulunan kaide parçasıdır. Yalnızca ayak kısmı korunduğu için bu kaide hakkında kesin bir kanıya varmak oldukça güçtür. Ancak kaidenin kalınlığı ve çapına bakıldığında bir tabak formu olabileceği önerilebilir.

Kat No 103: Yalnızca tondosu korunan parçanın ortasında planta pedis içerisinde üretim yerini gösteren EbWHC damgası görülmektedir. Atlante II Form 37 ve Form 54'de bu damgalara rastlanmaktadır³⁰⁹. Ancak elimizdeki parçanın profil özelliği tespit edilemediği için hangi forma ait olduğunu belirlemek imkansızdır.

Kat No 104: İyi dilekler anlamına gelen XAPIC mühürü bulunan ancak hiçbir profil özelliği belli olmayan bu parçanın formu belilenememiştir. Hayes bu damganın terra sigillatalarda sevilerek kullanıldığını ve oldukça yaygın olduğunu söylemektedir³¹⁰. Atlante II tabak formlarından Form 34,35,39 ve 54³¹¹, kase formlarından Form 48 ve 49³¹², un kaide tondolarında bu damgaya rastlanmaktadır.

³⁰⁷ Hayes 1985, s. 46.

³⁰⁸ Hayes 1985, s. 46.

³⁰⁹ Hayes 1985, s. 31, 38.

³¹⁰ Hayes 1985, s. 11-12.

³¹¹ Hayes 1985, s. 29, 30, 32, 38.

³¹² Hayes 1985, s. 36.

Kat No 105: Ağız ve gövde kısmı korunamamış testiye ait boyun parçasıdır. Gövdeye geçiş kısmında halkalar görülen parçanın kulp kısmının olup olmadığı tespit edilememektedir.

Kat No 106: Ağızın hemen altına yapıştırılmış kulp kesiti belli olmaktadır çok az da ağız profili görülmektedir. Atlante II Form 105³¹³ kulp kesiti yönünden bizim parçamız ile benzetilmektedir. Ancak bu örnekte kulp ile ağız arasında boşluk bulunmaktadır.

Kat No 107: İki yivli yuvarlatılmış kulp parçası ağızın bir kesiti ile birlikte korunmuştur. Atlante II Form 114³¹⁴ deki parçada da kulp, ağızın hemen altına birleştirilmiştir. Ancak kulp kesitlerinde herhangi bir benzerliğe rastlanmamıştır.

Kat No 108: Kulp kısmında dört oluk görülen, ağızın bir mikteri korunmuş testi parçasıdır. Atlante Form 113³¹⁵'ün ağız kesiti ile benzerlik kurulmuştur fakat kulp özellikleri örtüşmediği için bu forma dahil edilmemiştir.

Kat No 109: Üzerinde herhangi bir yiv bulunmayan yuvarlatılmış dik kulp parçasıdır. Belirgin bir özelliğinin bulunmaması bir forma dahil etmeyi zorlaştırmaktadır.

Kat No 110: Derin yivli dik kulp parçasıdır. İç kısmı hafif oyulmuştur. Yalnızca kesitte bir değerlendirme yapmak oldukça güçtür.

Kat No 111: Sarmal kulp örneğidir. Hama Fig 70/45³¹⁶ de benzer bir örneğe rastlanmıştır ancak bu örnekte sarmallar arasında derin yivler bulunmaktadır.

5.2.2. Batı Sigillataları

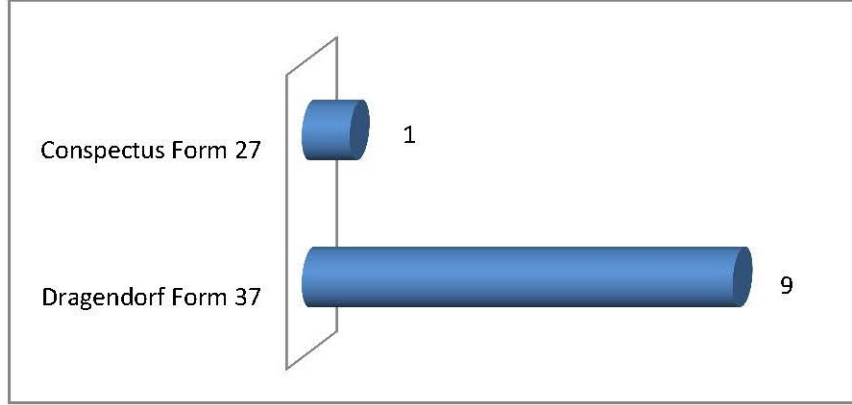
Mousalar Evi 2014 yılı kazılarında ele geçen seramikleri içerisinde form tipolojisi yönünden incelendiğinde Galya Sigillataları tespit edilmiştir. Batı Sigillatası kâseler tipolojik olarak değerlendirilirken Conspectus ve Dragendorf'un form sınıflandırmaları dikkate alınmıştır.

³¹³ Atlante II, Form 105, Tav. IX/6.

³¹⁴ Atlante II, Form 114, Tav. X/5.

³¹⁵ Atlante II, Form 114, Tav. X/4.

³¹⁶ Hama 1986, s.183, Fig.70/45.

Şekil 2: Mousalar Evi 2014 yılı Batı Sigillata Grubu Seramiklerinin Formlara Göre Dağılımı.

Batı Sigillataları içerisinde 2 form belirlenmiştir. Buluntu yoğunluğuna sahip olan form Dragendorf Form 37'dir. 2014 yılı Mousalar Evi'nde ele geçen Batı Sigillataları yaklaşık olarak MS 1. yy'a tarihlendirilip tamamı kase formundadır.

5.2.2.1. Kaseler

Çalışmaya dâhil edilen parçalardan 10 adedi kâse formundadır. Ağız profili veren 4 adet, kaide profili veren 1 adet ve bezemeli amorf 5 adet örnek bulunmaktadır.

Conspectus Form 27: (Kat No:112)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 1 adet kaide parçası tespit edilmiştir.

Galyalı çömlekçiler tarafından da kullanılan bu form dikey gövdeli ve alçak halka kaidelidir. Kaidenin iç yüzünde birkaç bant halinde oluklar bulunmaktadır³¹⁷.

Hayes bu formu MS 1. yy'ın ortalarına tarihlemektedir³¹⁸. Conspectus'ta bu form Tiberius- Nero dönemine tarihlenmektedir³¹⁹.

³¹⁷ Hayes 1985, s. 393.

³¹⁸ Hayes 2008, s. 180.

³¹⁹ Conspectus 1990, s. 100.

Dragendorff Form 37: (Kat No: 113-121)

2014 yılında Mousalar Evi'nde ele geçen seramikler içerisinde bu forma ait 4 adet ağız parçası ve 5 adet amorf parça tespit edilmiştir.

Ağız kalıpla yapılmış, küresel gövdeli veya konik gövdeli olabilen; kaideleri halka ya da düz dip biçiminde üretilen kâselerdir³²⁰. Galya sigillatalarının en belirgin özelliği bezemelerin mevcut olmasıdır³²¹. Bunların en erken örnekleri, iki friz arasında bitkisel bezemelerin görüldüğü omurgalı kâselerdir³²². Bir diğer tip ise, dik ağızlı ve yuvarlak gövdeli kaplar üzerindeki tek bir friz içerisinde yer alan bezemelerdir ve MS 60-90 yılları arasında yoğun olarak kullanılmıştır³²³. Silindirik gövdeli kâselerde ise bezeme neredeyse yok denecek kadar azdır³²⁴. MS 2. yy içlerinde ise, kabın üzeri sık sık metop ve frizlere bölünmüş, bitkisel bezemelerle birlikte mitolojik konular (Kat No: 113-117-118), hayvan betimlemeleri yoğun olarak kullanılmıştır³²⁵.

MS 1.yy'ın başlarından MS 2.yy'ın ortalarına dek kullanım görmüşlerdir³²⁶.

³²⁰ Dragendorff 1895, s. 138.

³²¹ Oswald-Pryce 1920, s. 99-103.

³²² Oswald-Pryce 1920, s. 100.

³²³ Oswald-Pryce 1920, s. 101.

³²⁴ Oswald-Pryce 1920, s. 102.

³²⁵ Oswald-Pryce 1920, s. 103.

³²⁶ Oswald-Pryce 1920, s. 96.

6.SONUÇ

Mousalar Evi'nde 2014 yılında yapılan kazı çalışmaları, evin güney sınırlarını belirlemek amacıyla 02 ve 03 açmalarında başlamıştır. 02.09.2014 tarihinde 02 ve 03 açmaları birleştirilerek tek bir açma durumuna getirilmiş ve bu tarihten sonraki kayıtlar 02 açması adı altında devam etmiştir³²⁷.

02 açmasında tespit edilen tabakalardan erozyon dolgu tabakası niteliği taşıyan 003, 004, 005 kontekstleri ve kapalı kontekst olarak adlandırabileceğimiz (yangın, taban üzeri) hem kültür hem de dolgu tabakaları kazılarak evin mimari yapısı çoğunlukla açığa çıkarılmıştır. Buluntu gruplarının karışık halde ele geçmesinde zaman içinde oluşan erozyonun yanı sıra, Şapur istilas (MS 253), göçler ve doğal afetler de etkili olmuştur. Bu nedenle tarihlemeye kesin bilgiler verilememektedir. Bununla birlikte yer yer yangın izlerine rastlanmıştır. 023 ve 035 arası kontekstleri bu yangın izlerinin belirgin olarak görüldüğü tabakalardır. Aynı zamanda Mousalar Evi yapı kompleksine seviye olarak daha yakın kontekstlerden ele geçen malzemeler işçilik açısından daha kalitelidir³²⁸. Üst kotlarda bulunan 021 konteksti ve öncesinden tespit edilen seramik parçalarında ağırlıklı olarak kaba işçiliğe sahip pişirme kapları gözlenirken, 021 konteksti sonrasında kaliteli olarak tabir edilen terra sigillata ele geçmiştir.

Convivium geleneğinin Roma yaşamında oldukça büyük bir yeri vardır. O dönemin mimarisi dikkate alındığında insanların evlerine özel olarak inşa ettirdikleri *triclinium*larda da bu geleneğin en belirgin izlerini görmek mümkündür. Yemek odası olarak inşa edilen bu odalarda gerek taban mozaikleri, gerek duvar resimleri olsun ev sahiplerinin davetlilerine entelektüel birikimlerini kanıtlamak amacıyla yaptırılmıştır. Aynı zamanda 2014 kazı çalışmaları sırasında M5 olarak adlandırılan *implivium* taban mozaığının üzerindeki 032 numaralı kontekstteki seramik buluntuları arasında kase (Kat No: 60, 62, 69, 77, 87) ve derin tabaklara (Kat No: 27, 32, 103) rastlanmıştır. İçki içmek amacıyla kullanılan kâselerin ve meyve servisine uygun olduğu öngörülen tabakların *impliviuma* yakın kontekstlerden ele geçmesi bizlere ziyafetlerin evin bu mekânlarına da taşmış olabileceğini öngörmekteyiz.

³²⁷ 2014 yılı kazı raporundan veriler alınmıştır. Mousalar Evi çalışmaları için bkz. 02,03 Açmaları.

³²⁸ 2014 yılı kazı raporundan veriler alınmıştır. Mousalar Evi çalışmaları için bkz. 02,03 Açmaları.

Elde ettiğimiz buluntular *convivium* setini oluşturan DSA grubuna ait Hayes'in tipolojisine göre Form 4A, Form 29, Form 30, Form 35, Form 36, Form 37A, Form 38, Form 53, Form 54, Form 57 olmak üzere 10 forma ayrılmış toplam 42 adet tabak parçası içermektedir. Hayes'in tipolojisine göre Form 22A, Form 24, Form 42, Form 45, Form 47, Form 48, Form 49, Form 50, Form 51 olmak üzere 9 forma ayrılmış olan 53 adet kase parçası içermektedir. Hayes'in tipolojisine göre Form 104, Form 111, Form 113, üzere 3 forma ayrılmış olan 5 adet testi parçası içermektedir. DSA grubuna ait olan ancak formları belirlenememiş 11 parça da formları tespit edilemeyen örnekler başlığı altında incelenmiştir. Teze dahil edilen Batı Sigillatları arasında Hayes'in Athenian Agora tipolojisine göre 1 adet kase formu bulunmaktadır. Dragendorf Form 37'ye ait ise 9 parça bulunmaktadır. Zeugma Antik Kenti 2014 yılı kazılarında gelen terra sigillata buluntuları, yapılan değerlendirmeler ışığında MÖ 1. yy ile MS 2. yy aralığına tarihlenmektedir. Formların yoğun olarak kullanıldığı tarihler değişkenlik göstermektedir³²⁹. Bu değişkenliğe rağmen MS 1.yy'da terra sigillataların diğer yıllara oranla daha yoğun kullanıldığını söylemek mümkündür³³⁰. Bu durumun sebeplerinden biri Roma Erken İmparatorluk Dönemi'nde Roma halkının refah seviyesindeki artışın etkilerinin Zeugma Antik Kentinde de görülmesi önerilebilir. Bir diğer sebep ise MS 66'da kente konuşlanan lejyon *IV. Sykthika*'nın Zeugma nüfusunu arttırması ile artan ihtiyaçlar sonucu masa üstü kaplarda böyle bir yoğunluk oluşmuş olabilir.

DSA grubu terra sigillatalarının belirgin özelliklerinden biri de kaidelerinin iç yüzünde bulunan damga ve mühürlerdir. Bu mühürlerde genellikle kapları yapan ustaların isimleri yazılıdır. 2014 yılında Mousalar Evi'nde yapılan kazı çalışmaları sonucunda *KEPAOC* (Kat No: 71) mühürü ile karşılaşmıştır. *KEPAOC* mühürünün görüldüğü diğer merkezlerden bazıları Alexandria, Antioch, Samaria, Olbia'dır. Ustaların isimlerinin yanı sıra kapların iç yüzeylerinde güle güle kullan, iyi şanslar, iyi dilekler içeren *EPMHC* (Kat No: 103), *XAPIC* (Kat No: 69-70-87-104) mühürü ile de karşılaşmıştır. *EPMHC* mühürünün görüldüğü diğer merkezlerden bazıları Alexandria, Antioch, Tarsus, Atina, Priene, Güney Rusya, Puteoli, Gerasa'dır. *XAPIC* mühürünün görüldüğü diğer merkezlerden bazıları Alexandria, Antioch, Tarsus, Athens, Samaria, Priene, Samos'tur. Zeugma Antik

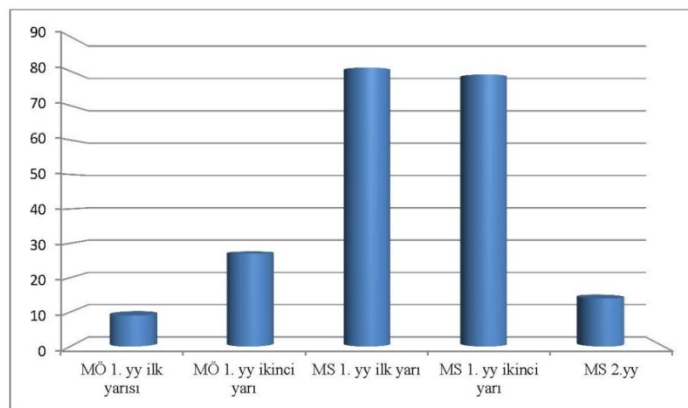
³²⁹ Formların kronolojik dağılımları için bkz. Tablo 2.

³³⁰ Bkz. Şekil 3.

Kenti buluntuları içerisinde bahsi geçen mühürlerin dışında plantapedis (ayak şeklinde) içinde yazıtlı damga (Kat No: 103), yonca deseni içerisinde görülen yazıtlı damga (Kat No: 77) ve bitkisel bezeme (Kat No: 11) bulunmaktadır.

Zeugma Antik Kenti'nin Fırat Nehri kıyısında yer alması nedeniyle kentte bir ticaretin varlığından söz edilebilmektedir. Tespit ettiğimiz seramiklerin Hama, Dura Europos, Antiocheia, Tarsus, Samsat kentlerindeki buluntularla benzerliğinden dolayı terra sigillataların ticaret yoluyla kente ulaştığı öngörülmektedir. Bunun yanı sıra kâse formlarında tespit edilen Batı Sigillataları bu ticaretin daha geniş bir coğrafyaya yayıldığını göstermektedir.

Anadoludaki Terra Sigillatalar üretim yerleri, hamur-astar özellikleri, tipolojileri dikkate alınarak 7 ana başlık altında incelenmektedir. Bunlar DSA, DSB, DSC, Kıbrıs, Pontik ve Batı Sigillataları grubudur. 2014 yılı kazılarında ele geçen terrasigillataların içerisinde DSA ve Batı Sigillatası dışında bir gruba rastlanmaması dikkat çekmektedir. Bu durumun nedeninin bölgede bir DSA üretim merkezi olabileceği öngörülmektedir. Zeugma Antik Kenti'nde günümüze kadar herhangi bir seramik fırınının tespit edilememiş olması bir yerel üretimden bahsetmemize engel olmaktadır. Ancak kentin nüfus yoğunluğu ve çeşitli zanaatların gelişmişliğini göz önüne aldığımızda seramik üretiminin yok sayılması için bir sebep karşımıza çıkmamaktadır. Bu nedenle bölgenin toprak yapısı da dikkate alınarak bir seramik atölyesi olabileceği öngörülmektedir.

Şekil 3: Mousalar Evi 2014 yılı kazı çalışmalarından ele geçen terra sigillataların yüzyıllara göre buluntu yoğunlukları.

KAYNAKLAR

- Abadie-Reynal C. –Desreumaux A. –Hesse A. –Leriche P. –Laroche, M-C. (1996). “Mission archéologique de Zeugma: Rapport sur la campagne de prospection 1995”, *Anatolia Antiqua* 4 s. 311–24.
- Abadie-Reynal C. –Ergeç, R., (1998). "Zeugma ve Apameia 1996 Çalışmaları", *XIX. Kazı Sonuçları Toplantısı*, 2. Cilt, s. 409-424.
- Abadie-Reynal C. –Ergeç, R., (1999). “The Zeugma and Apameia Works 1997”, *XX. Kazı Sonuçları Toplantısı*, s. 403-416.
- Abadie-Reynal C. –Bulgan, F., (2000). “Works at Zeugma in 1999”, *22. Kazı Sonuçları Toplantısı*, 2. Cilt s. 221-224.
- Abadie-Reynal C. ve diğ., (2005). “Zeugma: Rapport sur la campagne de 2004”, *Anatolia Antiqua* 13, s. 357-364.
- Abadie-Reynal C. (2013). *Italy and Zeugma* (Ist-IIIrd c. A.D.), HAL.
- Adak, I., (1997). Zeugma Sigillatları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Algaze, G., (1992). “The Tigris-Euphrates Archaeological Reconnaissance Project, 1990”, *IX. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, s. 425-445.
- Aylward, W., (2013). “The Rescue Excavations at Zeugma in 2000”, içinde: W. Aylward (ed.), *Excavations at Zeugma, Conducted by Oxford Archaeology*, I. Cilt, Los Altos: Packard Humanities Institute, s. 1-54.
- Bes, P., (2015). Once Upon a Time In The East The Chronological and Geographical Distribution of Terra Sigillata anad Red Slip Ware in the Roman East.
- Blömer, M.,- Winter, E., (2011). Toros ve Fırat Arasındaki Tanrılar Ülkesi Komegene. Homer Kitapevi, İstanbul.
- Bober, P. P., (2014). Antikçağ ve Ortaçağda Sanat ,Kültür ve Mutfak, çev. Ülkü Tansel, Kitap Yayınevi Yayınları, İstanbul.
- Boyce, B., (1991). The Language of the Freedmen in Petronius Cena Trimalchionis, Brill Publish, Leiden.
- Bryce, T., (1998). *The Kingdom of the Hittites*, Oxford.
- Butcher, K., (2013). “Coins and Hoards”, içinde: W. Aylward (ed.), *Excavations at Zeugma, Conducted by Oxford Archaeology*, III.Cilt, Los Altos: Packard Humanities Institute, s.1-92.

- Carcopino, J., (1971). *Daily Life in Ancient Rome: The People and the City and the Height of the Empire* Mass Market Paperback, Routledge Publish, London
- Challinor, D.-De Moulins, D., (2013). "Charred Plant Remains". Chapter Thirteen "The Rescue Excavations at Zeugma in 2000", W. Aylward (ed.), *Excavations at Zeugma, Conducted by Oxford Archaeology*, III. Cilt, Los Altos: Packard Humanities Institute, s. 411-432.
- Chapot, V., (1907). *La Frontiere de l'Euphrate de Pompee a la Conquete Arabe*, Paris.
- Charles, B., (2013). "Faunal Remains". Chapter Twelve "The Rescue Excavations at Zeugma in 2000", W. Aylward (ed.), *Excavations at Zeugma, Conducted by Oxford Archaeology*, III. Cilt, Los Altos: Packard Humanities Institute, s. 399-410.
- Christensen A, P, Thomsen R., (1986). *Hama Fouilles et Recherches 1931-1938 III, The Graeco- Roman Objects of Clay, The Coins and the Necropolis*, Copenhagen.
- Civelek, A., (2010). "Tralleis Kazılarında Ele Geçen Kırmızı Astarlı Seramikler" *Colloquium Anatolicum IX*, s. 169-191.
- Cohen, G. M., 1995. *The Hellenistic Settlements in Europe, the Islands, and Asia Minor*, University of California Press.
- Cohen, G. M., 2006. *The Hellenistic Settlements In Syria, The Red Sea Basin, and North Africa*, University of California Press.
- Cohen, G. M., 2013. *The Hellenistic Settlements in the East from Armenia and Mesopotamia to Bactria and India*, University of California Press.
- Conspectus 1990 E. Ettlinger – B. Hedinger – B. Hoffmann vd., *Conspectus Formarum Terrae Sigillatae Italico Modo Confectae, Materialien zur Römisch-Germanischen Keramik* 10.
- Coutsoumpos, P., (2005). *Paul and the Lord's Supper: A Socio-Historical Investigation*, Peter Lang Publish, USA.
- Crane, E., (1999). *The World History Of Beekeeping And Honey Hunting*, Routledge Publish, New York.
- Crowfoot, J. W., –Crowfoot, G. M., –Kenyon, M., (1957). *The Objects from Samaria Samaria-Sebaste III-Reports of the Work of the joint Expedition in 1931–1933 and of the British Expedition in 1935*. London.
- Crowfoot, G.M., (1957). "Terra Sigillata General List." Eds. G.M. Crowfoot – K.M. Kenyon, *The Objects from Samaria. Samaria Sebaste, Reports of the Work III*. London.

- Crowther, C., (2003). "Inscriptions of Antiochus of Commagene and Other Epigraphical Finds", içinde: J. H. Humphrey (ed.), *Zeugma: Interim Reports*, JRA Suppl. 51, s. 57-67.
- Coşkun, F. Ç., (2013). "2005 Yılı Haç Dağı Mevkii Yüzey Araştırmalarında Ele Geçen Helenistik ve Roma Dönemi Seramikleri" Özfirat, A.- Uygun, Ç. (Eds.) s. 145.160, Uluslararası Çağlar Boyunca Hatay ve Çevresi Arkeolojisi Sempozyumu Bildirileri, Mustafa Kemal Üniversitesi Yayınları, Antakya.
- Cumont, F. V. M., (1917). *Études Syriennes*, Paris.
- Dalby, A., (2003). *Food In The Ancient World From A To Z*, Routledge Publish, London.
- Davis, W. S., (1959). *A Day in Old Rome: A Picture of Roman Life*, Biblo & Tannen Publishers.
- Deighton, H. J., (2012). *Eski Roma Yaşantısında Bir Gün*, çev. Hande Kökten Ersoy, Homer Kitapevi Yayınları, İstanbul.
- Delemen, İ. (1985). *Eski Yunan ve Roma Uygarlıklarında Beslenme*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Delemen, İ., (2003). *Antik Dönemde Beslenme*, Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları, İstanbul.
- Derin, Z., (1994). "Aşağı Fırat Havzası'ndaki (Elazığ-Malatya Bölgesi) Yerleşim Merkezlerinde Ele Geçen Doğu Sigillatı A Türü Keramikler", *Arkeoloji Dergisi* II, S. 149-172.
- Dragendorff, (1895). "Terra Sigillata", *Bonner Jahrbücher des Rheinischen Landesmuseums in Bonn (BJb)*, 18-155.
- Dunbabin, Katherina M.D., (1999). *Mosaics Of The Greek And Roman World*, Cambridge University Publish, UK.
- Dunbabin, Katherina M.D., (2002). *The Roman Banquet Images of Conviviality*, Cambridge University Press, UK.
- Dürüşken, Ç., (2014). *Descartes Latince Öğreniyor*, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Ergeç, R., (1993). "Belkıs/Zeugma Mozaikleri Kurtarma Kazısı 1992", *IV. Müze Kurtarma Kazıları Semineri*, s. 321-337.
- Ergeç, R., (1996). "1993-1994 Belkıs/Zeugma Kurtarma Kazıları", *VI. Müze Kurtarma Kazıları Semineri*, s.357-369.
- Ergeç, R., (2003). "Nekropolen und Gräber in der südlichen Kommagene", *Asia Minor Studien Band 47*, Bonn.

- Ergeç, R., (2005): “Zeugma’nın Kronolojik Tarihi”, *Ayıntap* 4. s. 19-22.
- Ergeç, R., (2006). “Zeugma’da Kaçak Kazılar, Bilimsel Araştırmalar ve Zeugma Nekropolü”, içinde: R. Ergeç (ed.), *Uluslararası Geçmişten Geleceğe Zeugma Sempozyumu*, Gaziantep, s. 83-88.
- Ergeç R. –Önal, M., (1998). “Belkıs/Zeusma Roma Hamamı ve Kompleksi Kurtarma Kazısı”, *VIII. Müze Kurtarma Kazıları Semineri*, s. 419-443.
- Erol, D., (2004). *Tralleis Kenti Kazılarında Ele Geçen Baskılı Terra Sigillata*, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans, Aydın.
- Erol, A. F.- Tamer, D. (2017). “Ordu-Fatsa Cıngırt Kayası Kazısı Hellenistik Dönem Kalıp Yapımı Kabartmalı Kâseleri” *Anadolu / Anatolia* 43, Ankara, s. 111-145.
- Erol, A. F.- Tamer, D. (2020). “Zeugma’dan Ele Geçen Geç Roma Kırmızı Astarlı Seramikleri” *Anadolu / Anatolia* 46, Ankara, s.49-121.
- Erol, A. F.- Aydın, S. (2020). “Seramik Buluntular Işığında Zeugma’da Mutfak ve Beslenme Kültürü”. Görkay, K. (ed.), s. 288-299. *İki Dünya Arasında: Yaşamdan Ebediyete Zeugma’da Evler Ve Mezarlar Zeugma, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.*
- Ersun, D. (2020). “Bir Tekstil Ürünü ve İkonografik Obje Olarak Mappa Kullanımı” *Journal of Universal History Studies (JUHIS)*, pp. 115-125.
- Fathy, E., (2019). “*Cultic Allusions in the Herakleios Mosaic*”, *Potestas*, No:14, pp.5-31. Tel Aviv University.
- Frascone, D.,(2013).*Zeugma IV. Les monnaies*, Lyon.
- Gassner, V., (1997). *Dassüdter der Tetragonos Agora Keramik und Kleinfunde*, Forschungen in Ephesus XIII 1/1.
- Grainger, S., (2006). *Cooking Apicius: Roman Recipes For Today*, Prospect Books Published, Great Britain.
- Gschwind, M. (2002). “Hellenistische Tradition contra italische Mode: Ein frühkaiserzeitliche Keramikkomplex aus den türkischen Rettungsgrabungen in Zeugma am mittleren Euphrat.” *DM* 13, s.321-359.
- Görkay, K., (2012). “Zeugma”, içinde: O. Bingöl – A. Öztan – H. Taşkıran (Eds.), *DTCF 75. Yıl Armağanı, Arkeoloji Bölümü Tarihçesi ve Kazıları. Anadolu/Anatolia Ek Dizi III.2*, Ankara, s. 523-550.
- Görkay, K., (2014). “Konuşan Zeugma Mozaikleri”: Convivium, Pantomim, Tragedya, *Aktüel Arkeoloji* 39, 104-113.

- Görkay, K., (2015a). *Belkıs- Zeugma Mozaikleri*, Gaziantep Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Gaziantep.
- Görkay, K., (2015b). *Geçmişten Günümüze Bir Geçit Zeugma*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Gurevich, E., (2010). *Tosefta Berachot: Translated into English With A Commentary*, USA.
- Güveloğlu, A., (2018). *Antikçağda Beslenme ve Damak Tadı*, Pinhan Yayınları, İstanbul.
- Hartmann M. –Speidel M. –Ergeç, R., (1999). “Roman Military Forts at Zeugma”, XX. Kazı Sonuçları Toplantısı, s.417-23.
- Hayes, J., (1972). *Late Roman Pottery*. London.
- Hayes, J., (1973). *Roman Pottery From the South Stoa at Corinth*, Hesperia 42, s.416-486.
- Hayes, J., (1985). *Sigillate orientale. In Atlante della forme ceramiche II: ceramica fine romana nel bacino mediterraneo(tardo ellenismo e primo imperio). Enciclopedia dell'arte antica. Classica e orientale, I-96*, Istituto della Enciclopedia Italiana, Rome.
- Hayes, J., (1997). *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*. London.
- Hayes, J., (2008). “Roman Pottery Fine-Ware Imports”, *The Athenian Agora XXXII*, New Jersey.
- Hellström, P., (1965). *Lanbraunda. Swedish excavations and researches Volume 2 Part 1. Pottery of Classical and later date. Terracotta lamps and glass. Acta Instituti Atheniensis Regni Sueciae, Series 4⁰, 5, 2:1. Lund, Swedish Institute in Athens.*
- Howatson, M.C., (2013). *Oxford Antikçağ Sözlüğü*, çev. Faruk Ersöz, Kitap Yayınevi Yayınları, İstanbul.
- Iliffe J.H., (1936). “Hellenistic and Sigillata Wares in the near East” *The Journal of Hellenic Studies*, Vol. 56, Part 2, pp. 234-235
- Jonasch, M., (2014). “Untersuchungen an der römischen Stadtmauer von Zeugma (Seleukia am Euphrat)”, içinde: *e- Forschungsberichte des Deutschen Archäologischen Instituts, Faszikel 2*, s. 137-142.
- Jones, A. H. M., (1971). *Cities of the Eastern Roman Provinces* (2nd Ed.), Oxford.
- Johansen, C. F., (1971). “Les terres Sigillees Orienteles” *Hama Fouilles et Resherches de la fondation; Carrlsberg*.

- Kapka, E., (2019). Tarih Yolunda Bir Ömür Prof. Dr. İsmail Özçelik'e Armağan: *Antik Roma'da Bir Akşam Yemeği Menüsü*, Ed. Dr. Öğr. Üyesi Burak Kocaoğlu, Berikan Yayınevi, Ankara.s.171-186.
- Karatağ, M., (2013). *Klasik Arkeoloji Sözlüğü Yunan-Roma*, Midas Kitap Ankara.
- Kennedy D. L. –Burgess R., (1998). “Ancient sources for Zeugma (Seleucia-Apamea)” içinde: D. L. Kennedy (ed.), *The Twin Towns of Zeugma on the Euphrates: Rescue Work and Historical Studies*, JRA Suppl. 27. Portsmouth: Journal of Roman Archaeology, s. 139-162.
- Kenrick, P.M., (1981). “Fine Wares of the Hellenistic and Roman Periods.” In *The River Qoueiq, Northern Syria, and Its Catchment*, edited by J. Matthers, 439–58. BAR-IS 98. Oxford: British Archaeological Reports.
- Kenrick, M., (1985). *The Fine Pottery, Excavations at Sidi Khrebish Benghazi, Vol. III, Part 1*, Tripoli.
- Kenrick, P. M., (2013). “Pottery Other Than Transport Amphorae”, içinde: W. Aylward (ed.), *Excavations at Zeugma* (California 2013) 1-81.
- Kenyon, M.N.- Growfoot, G. M., (1957). *Samaria Sebaste Objects*, London.
- Kökten, İ. K., (1948). “1947 Yılı Tarih Öncesi Araştırmaları”, *Belleten* 4, s. 223-226.
- Lapp, P., (1961). *Palestinian Ceramik Cronoloji: 200 B.C.E.- C.E. 70*. New Haven.
- Leon, M.V., (1991). *Die Basilika am staatsmarkt in Ephesos, Kleifunde 1. Teil: keramik hellenistischer und römischer Zeit, FIE IX*.
- Loeschcke, S., (1912). “Sigillata-Töpfereien in TSChandarlı”, *Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, Athenische Abteilung*, XXXVII, 344-407.
- Lund, J., (1995). “A Fresh Look at the Roman and Late Roman Fine Wares from the Danish Excavations at Hama, Syria.” In *Hellenistic and Roman Pottery in the Eastern Mediterranean—Advances in Scientific Studies. Acts of the II Nieborów Pottery Workshop*, edited by H. Meyza and J. Młynarczyk., Warsaw: Research Centre for Mediterranean Archaeology, Polish Academy of Sciences. s.135-161.
- Lund, J., (1996). “From Archaeology to History? Reflections on the Chronological Distribution of Ceramic Finewares in South Western and Southern Asia Minor from the 1st to the 7th c. A.D. In *Hellenistischer und kaiserzeitliche Keramik des östlichen Mittelmeergebietes.Kolloquium Frankfurt 24–25 April 1995*, edited by M. Herfort-Koch, U. Mandel, and U. Schadler, 105–25. Frankfurt am Main: Arbeitskreis Frankfurt und die Antike. s. 105–125.

- Lund, J., (2003). "Eastern Sigillata B: a ceramic fine ware industry in the political and commercial landscape of Eastern Mediterranean", *Varia Anatolica* XV; *Les Ceramiques En Anatolie Aux Epoques Hellenistique et Romane*, 125-136, Lev. LXXXI – LXXXV.
- Meriç, R., (2001). "Spathellenistic,-Roman keramik und kleinfunde aus einem schachtbrunnen am staatsmarkt in Ephesos", *Forschungen in Ephesos* IX/3, İZMİR.
- Meriç, R., (2003). Späthellenistisch-römische Keramik und Kleinfunde aus einem schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos, *Forschungen in Ephesos* IX/3.
- Metheny, J. R., (1907). "Road Notes from Cilicia and North Syria", *Journal of the American Oriental Society* 28. s. 155-163.
- Oransay, A., (2016). *Side Kazılarında Bulunan Roma Dönemi İthal Seramikleri: Doğu Akdeniz Roma Seramik Ticaretinde Side'nin Durumuna Genel Bir Bakış*, *Colloquium Anatolicum*, 2016/15.
- Oswald and Pryce, (1920). An Indtroduction to the study of Terra Sigillata, Londra.
- Oswald, F., (1956). Arretine and Early South Gaulish Potters, *The Journal of Roman Studies*, Vol. 46, Parts 1 and 2, s. 107-114.
- Önal, M., (2005). "Zeugma'da I. Antiokhos'un İzleri", *Ayıntap* 5. s. 15-18.
- Önal, M., (2006). *Zeugma Mühür Baskılarında Krallar, İmparatorlar, İmparatoriçeler, Filozoflar ve Semboller*, Doktora Tezi, Konya.
- Özdilek, B. (2018). Andriake Limanından Ele Geçen DSD Grubu/ Kıbrıs Sigillatları Işığında Lykia'nın Doğu Akdeniz İle Deniz Ticareti. *Phaselis*, (IV), 57-77.
- Poblome, J., Bounegru, O., Degryse, P., Viaene, W., Waelkens, M., Erdemgil, S., (2001). The Sigillata manufacturers of Pergamon and Sagalassos, *Journal of Roman Archeology*, 14, s. 143-165.
- Poblome, J. – Zelle, M., (2002). "The Table Ware Boom. A socio-economic Perspective from Western Asia Minor" *Patris und Imperium*, s. 275-287.
- Poblome, J. – Cleymens, S., (2019). You Are What You Eat (Ne Yiyorsak Oyuz), *Bir Zamanlar Toroslar'da: Sagalassos*, F. Yalçınkaya (Ed.), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 149-158.
- Pococke, R., (1745). *A Description of the East, and Some Other Countries (Vol. II)*, London.
- Quincey, de T., (2012). *On Murder Considered As One of The Fine Arts: And Other Writings*, The Floating Publish, New Zealand.

- Ritter, C., (1843). *Die Erdkunde im Verhältniß zur Natur und zur Geschichte des Menschen, Zehnter Teil, Drittes Buch, West Asien*, 10. Cilt, Berlin.
- Robinson, H.S., (1959). The Athenian Agora V, Pottery of the Roman Period.
- Rotroff, S. I., (1978). “Hellenistic Athenian Pottery: “Megarian Bowls”, *Current Anthropology* 19, No: 2, s. 387-388.
- Slane, K.W., (1997). “The Fine Wares.” In *Tel Anafa*. Vol. 2, pt. 1, *The Hellenistic and Roman Pottery*, edited by S.C. Herbert, *JRA* Suppl. 10. Ann Arbor: Kelsey Museum of the University of Michigan. s.247-418.
- Solski, R., (2006). Ancient Rome, On the Mark Press, Canada.
- Stein-Hölkeskamp, E. (2005). *Das Römische Gastmahl. Ein Kultur Geschichte*. C. H. Beck Verlag, München, s. 11–364.
- Tamer, D., (2022). *Pontus Bölgesi Cingirt Kayası (Ordu-Fatsa) Yerleşimi Seramik Buluntuları*, Doktora Tezi, Ankara.
- Taştemur. E. - Dinç, M., (2018). Akmonia yüzey araştırmalarında ele geçen terra sigillata ve geç roma kırmızı astarlı seramikler. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(3), 2605-2620. doi: 10.17218/hititsosbil.463295
- Tekocak, M., (2006). *Kelenderis Roma Çağı Seramiği*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı Arkeoloji Bilim Dalı, Doktora Tezi, Konya.
- Toumpan, F., (2015). *Zeugma Kazı Sikkeleri: 2005-2012*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Uygun, Ç., (2009). Patara Tepecik nekropolü ve Bey Evi’nden ele geçen Kırmızı Astarlı seramikler (İ.ö. 2. yy – İ.s. 4. yy), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Vehling, J. D., (1977). *Apicius Cookery and Dining in Imperial Rome*, Dover Publications, New York.
- Von der Osten, H. H., (1930). *Explorations in Hittite Asia Minor, 1929*, Oriental Institute Communications no. 8.
- Yıldız, V., (2006). *Tarsus Cumhuriyet Alanı Kazısında Bulunan Doğu Sigillataları A Grubu Seramikleri*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi Konya.
- Waagé F . O ., (1933) “Excavations in the Athenian Agora. The Roman And Byzantine Pottery”, *Hesperia* 2, , s.279-328.

- Waage, F. O., (1948). *Antioch On-The Orentes IV/1. Ceramics And Islamisc Coins*.Princeton.1-60, Lev. I-XI.
- Wagner, J., (1976). *Seleukeia am Euphrat/Zeugma*, Wiesbaden.
- Wagner, J., (1977). “Legio III Scythica in Zeugma am Euphrat”, içinde: *Studien zu den Militärgrenzen Roms II (Limes 10)*, Köln: Rheinland-Verlag GMBH, s. 517–39.
- Zahn,R., (1904). Thongeschirr (Scherben von Sigillata gefassen). In T. Wiegand and H. Schrader, *Priene. Ergebnisse der Ausgrabungen und Untersuchungen in den Jahren 1895-1898*, 430-449. Berlin, Georg Reimer.
- Zelle,M., (1997).*Die Terra Sigillata aus der Westtor Nokropole in Assos*, AM 27, BONN.
- Zhuravlev, D. V. (2002). —Terra Sigillata and Red Slip Pottery in the North Pontic Region (A Short Bibliographical Survey)l. *Ancient Civilizations*, 8, 3-4, 237-308.
- Zoroğlu, L., (1986). “Samsat’ta Bulunan Doğu Sigillataları, İlk Rapor”, S.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi, Edebiyat Dergisi, Sayı:3, s.61-100.
- Zoroğlu, L., (2003). “Doğu Sigillataların İmalat Yerleri ve Dağılım Sorunu”. Les Ceramiques en Anatolie Aux EpoQues Hellenistique et Romaine, Varia Anatolica XV. 121-123.

ANTİK KAYNAKLAR

Apicius, (1877). *App Caeli De Re Coquinaria Libri Decem*,

Bibliolife Reproduction Series.

Apicius, (2006). *De Re Coquinaria*, çev. Christopher Grocock, Prospect Books.

Appian, (1912-1913). *Roman History*, çev. H. White, The Loeb Classical Library, 4 Cilt, Harvard University Press.

Apuleius, (2006). *Metamorphoses: Başkalaşım*lar (çev. Ç. Dürüşken), İstanbul.

Cassius Dio (1955-1961). *Historia Romana (Dio's Roman History)*, çev. E. Cary – H. B. Foster, The Loeb Classical Library, London.

Cato Marcus Porcius, (1935). *On Agriculture*, translation by W. D Hooper ve H. B. Ash, London.

Cicero (2004). *Epistulae Ad Familiares*, (ed. Shackleton Bailey)., Cambridge University Press.

Cicero (2011). *De Senectute: Dostluk ve Yaşlılık* (çev. H. Berat), İstanbul.

Diodoros Siculus, (1935). *Bibliothèque Historique*, çev. C. H. Oldfather, The Loeb Classical Library, Cambridge.

Horace. (1966). *Satires, Epistles and Ars Poetica*. Fairclough, H. R. (Trans.by). Loeb Classical Library, London.

Horatius, Q. Flaccus., (1994). *İambus'lar, Lirik Şiirler, Satıra'lar, Mektuplar*, (çev. Türkan Uzel), Türk Tarih Yayınları, Ankara.

Malalas, (1986). *Chronographia*, çev. E. Jeffreys, Melbourne.

Ovidius, Publius Naso (Ovide), (2016). *Fasti (I-VI) Roma Takvimi ve Festivaller*, (çev. Asuman Coşkun Abuagla), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Petronius, (2005). *Satyricon*, çev. Michael Heseltine, Harvard University Press.

Plinius (1947). *Naturalis Historia*, ed. H. Rackham, The Loeb Classical Library, London.

Strabon, (1903). *Geography*, çev. H. C. Hamilton – W. Falconer, London: George Bell & Sons.

Suetonius,(2008).On İki Caesar’ın Yaşamı Hakkında,

(çev.F.Telatar-G. Özaktürk),Ankara.

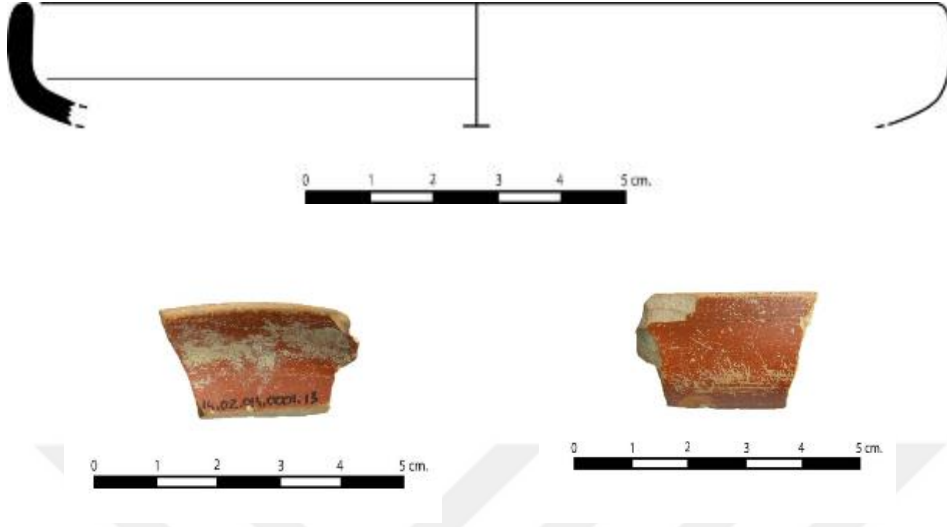
Titus Livius. (1987). *Römische Geschichte*. Hilen H. J. (Ed. Artemis Verlag), München,VI. 3–5.

Vitruvius, (1998). *De Arcitectura: Mimarlık Üzerine On Kitap*

(çev. S. Güven), İstanbul.

KATALOG

KAT NO: 1

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-13

Ölçüler: AÇ: 16 cm; Y: 2,5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

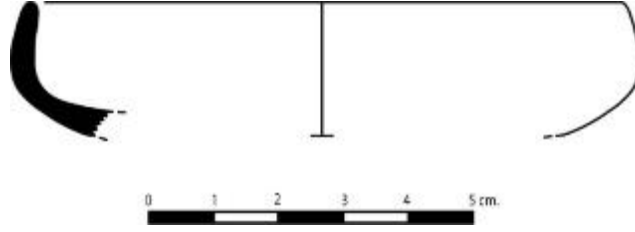
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç yüzeyde tabaka şeklinde kireçlenme mevcut. İç ve dış yüzeyde yer yer deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Yuvarlatılmış hafif dik ağızlı, yumuşak geçişle gövdeye bağlanan konveks gövdeli ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 4A, Tav 1/9; Kenyon 1957, Form 1, Fig.73/7; Hama 1986, Form 1, Fig. 27/1.35; Slane 1997, TA Type 13, Pl. 9/FW 91; Yıldız 2006, Form 2, Pl. 19/137.

Tarih: MÖ 1. yy – MS 1. yy.

KAT NO: 2

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202500001-7

Ölçüler: AÇ: 9 cm; Y: 2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

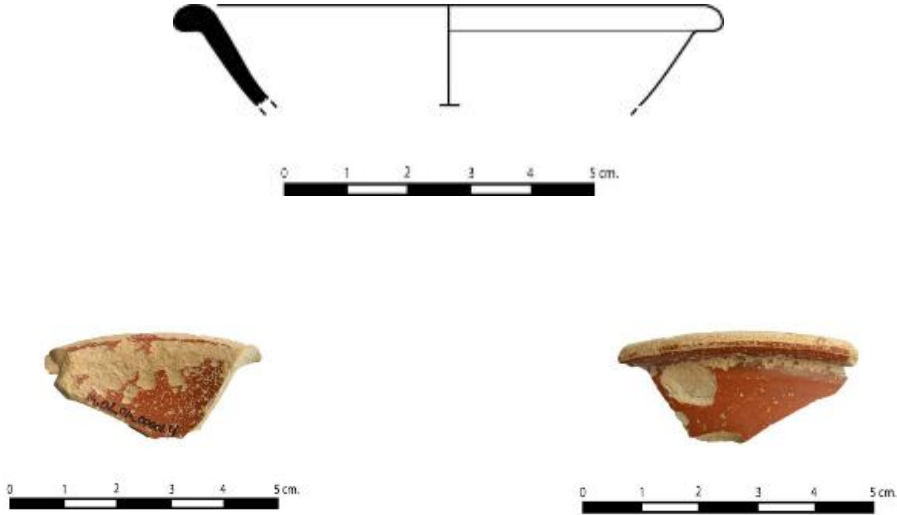
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Yuvarlatılmış hafif içe dönük ağızlı, yumuşak ve yuvarlatılmış geçişle gövdeye bağlanan; derinleştirilmiş, konveks gövdeli, kaideye doğru cidarı kalınlaşan tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 4A, Tav 1/10; Kenyon 1957, Form 1, Fig. 73/11; Hama 1986, Form 1, Fig. 27/1.35; Slane 1997, TA Type 13c, Pl. 9/FW 84; Yıldız 2006, Form 2, Lev. 19/136.

Tarih: MÖ 1. yy- MS 1. Yy

KAT NO: 3

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-11

Ölçüler: AÇ: 8 cm; Y: 1,6 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

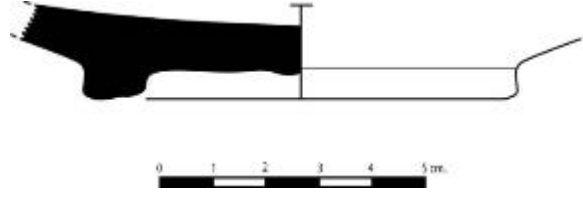
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı:, Yuvarlatılarak kalınlaştırılmış dışa çekik ağız, gövdeye yumuşak geçişli, konikal gövdeli, ince cidarlı kâse.

Referans: Atlante II 1985, Form 29, Tav IV/13; Kenyon 1957, Form 17, Fig.80/10; Hama 1986, Form 17, Fig. 45/17.1; Slane 1997, TA Type 25a, Pl. 17/FW 183.

Tarih: MÖ 50 - MS 50.

KAT NO: 4

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-3

Ölçüler: KÇ: 8 cm; Y: 1,7 cm

Hamur Rengi: 10 R 4/6

Astar Rengi: Dış: 10 R 3/6

İç: 10 R 3/6

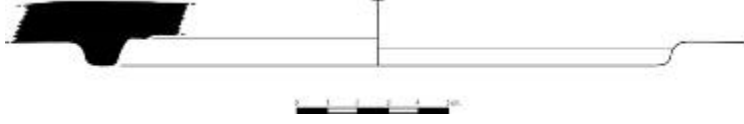
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak ve pürüzsüzdür. İç yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, kalın cidarlı küçük tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 29, Tav IV/13 Kenyon 1957, Form 11, Fig. 79/5; Hama 1986, Form 11, Fig. 36/11.7; Yıldız 2006, Form 10, Lev. 34/237.

Tarih: MÖ 50 - MS 50.

KAT NO: 5

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-1

Ölçüler: KÇ: 18 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

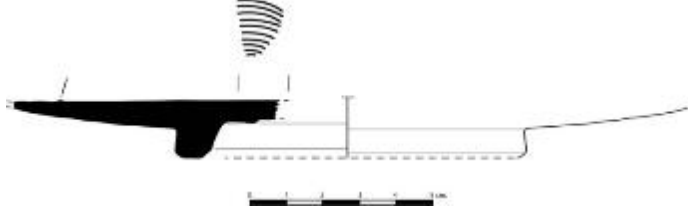
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Küçük halka kaideli, kalın cidarlı, dibi yivli tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 29, Tav IV/13; Kenyon 1957, Form 13, Fig. 79/13; Hama 1986, Form 13, Fig. 39/13.2; Slane 1986, TA Type 22, Pl 16/FW 169;

Tarih: MÖ 50 - MS 50.

KAT NO: 6

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-4

Ölçüler: KÇ: 9 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

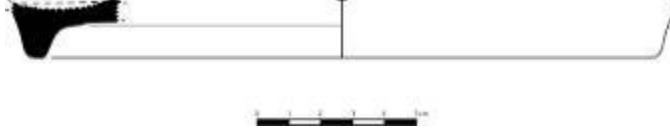
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika, çok iri kireç katkılı, kireç çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı. Dış astarı daha iyi korunmuşken, iç astarda soyulmalar görülmekte.

Form Tanımı: Küçük halka kaideli, kalın cidarlı tabak. Tondosu rulet bezemeli.

Referans: Atlante II 1985, Form 29, Tav IV/13; Kenyon 1957, Form 13, Fig. 79/13; Hama 1986, Form 13, Fig. 39/13.6; Slane 1986, TA Type 22, Pl 16/FW 169;

Tarih: MÖ 50 - MS 50.

KAT NO: 7

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-2

Ölçüler: KÇ: 19 cm; Y: 1,8 cc m

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

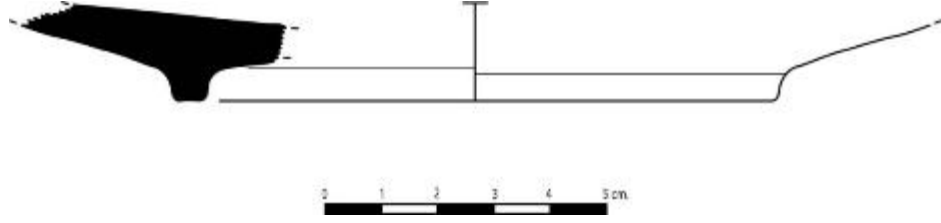
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, küçük kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: Dış yüzey kırmızı astarlı, parlak ve pürüzsüzdür. İç yüzey oldukça aşınmış.

Form Tanımı: Halka kaideli, kalın cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 30, Tav IV/14; Kenyon 1957, Form 1, Fig. 73/7; Hama 1986, Form 1, Fig. 27/1.35; Slane 1997, Form 13c/FW 110; Yıldız 2006, Form 2, Lev. 11/79.

Tarih: MS 1. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 8

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201700001-2

Ölçüler: KÇ: 10 cm; Y: 1,7 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

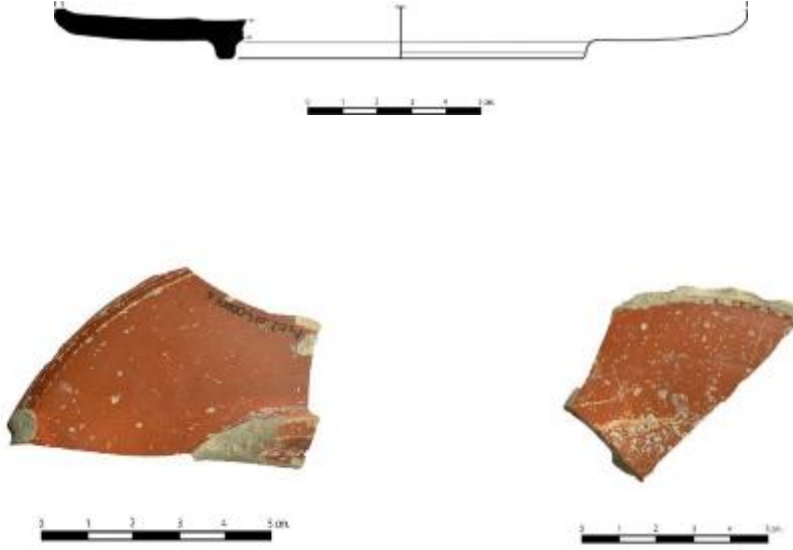
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. İç yüzeydeki astar yok denecek kadar soyulmuştur.

Form Tanımı: Geniş, halka kaideli, kalın cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 30, Tav IV/15; Kenyon 1957, Form 12, Fig.79/9; Hama 1986, Form 12, Fig. 36/12.1; Slane 1997, TA Type 21, Pl 16/FW 161; Waage 1933, Tav. VIII, n.46, p. 286.

Tarih: MS 1. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 9

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-6

Ölçüler: KÇ: 10 cm; Y: 1,4 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, kalın cidarlı, dibi yivli tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 30, Tav IV/14; Kenyon 1957, Form 13, Fig. 79/13; Hama 1986, Form 13, Fig. 39/13.6; Slane 1986, TA Type 22, Pl 16/FW 169;

Tarih: MS 1. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 10

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100001-2

Ölçüler: KÇ: 9 cm; Y: 1,4 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

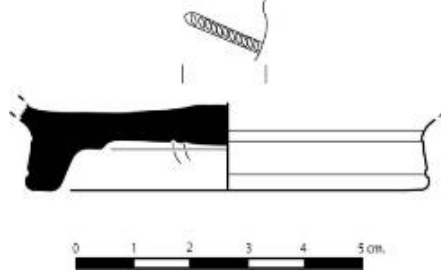
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Halka kaideli, kalın cidarlı, kaidesinde yiv bulunan tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 30, Tav IV/15; Kenyon 1957, Form 13, Fig. 79/13; Hama 1986, Form 13, Fig. 39/13.2; Slane 1986, TA Type 22, Pl 16/FW 169; Meriç 2001, Taf. 16, K147;

Tarih: MS 1. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 11

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201800001-8

Ölçüler: KÇ: 7 cm; Y: 1,5 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

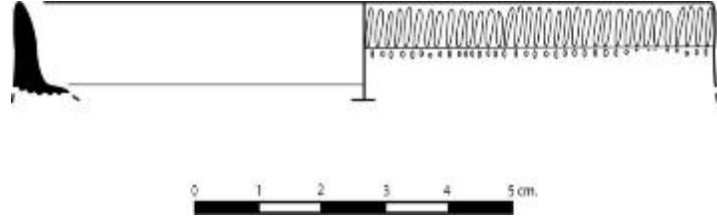
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. Dış yüzeyde kararmalar mevcut.

Form Tanımı: Tondosu düz ve geniş, alçak halka kaideli, kaidesi bitkisel bezemeli, kalın cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 30, Tav IV/15; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.3; Hayes 2008, Form 42, Fig. 5/119; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258.

Tarih: MS 1. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 12

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100001-8

Ölçüler: AÇ: 11 cm; Y: 1,5 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

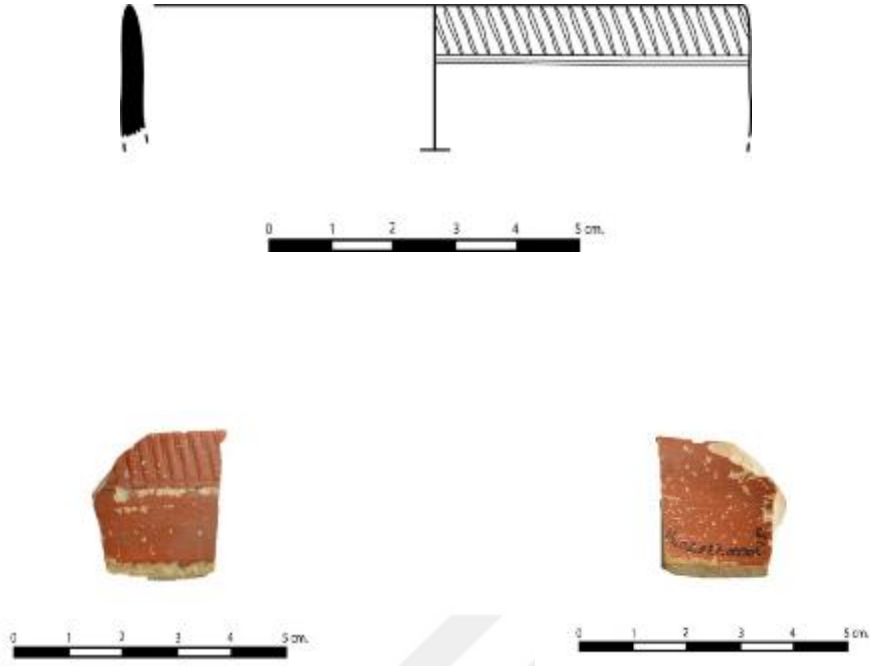
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum, kireç ve mika katkılı, taşçık ve kireç seyrek, kum ve mika orta oranda, kum, kireç ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve parlak. İç yüzeydeki astarda deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Sivriltilmiş dik ağızlı, ağız bandında rulet bezeme bulunan, ağızdan gövdeye keskin geçişli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/9; Kenyon 1957, Form 14b, Fig 79/17; Hama 1986, Form 14, Fig.40/14.2d; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 174; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 13

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-15

Ölçüler: AÇ: 10 cm; Y: 2,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 5/8

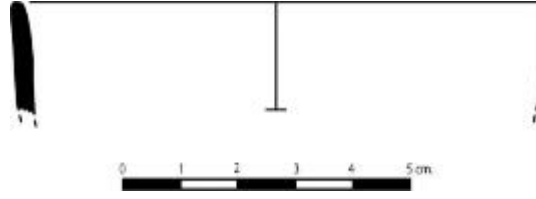
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Hafif sivriltilmiş dik ağız, ağız kısmında bezeme bulunan, ince cidarlı küçük tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/8; Kenyon 1957, Form 14b, Fig. 79/17; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.8b; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 14

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-11

Ölçüler: AÇ: 9 cm; Y: 1,9 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/6

İç: 10 R 4/6

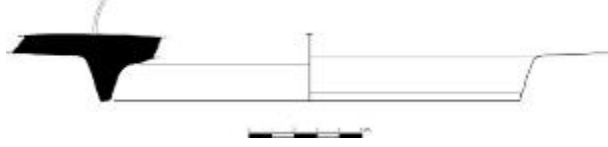
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve parlak. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Hafif yuvarlatılmış dik ağızlı, ince cidarlı küçük tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/8; Kenyon 1957, Form 14b, Fig. 79/20; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.8b; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO:15

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202600001-6

Ölçüler: KÇ: 18 cm; Y: 2,9 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, küçük kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Yüksek halka kaideli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/8; Kenyon 1957, Form 14b, Fig.79/19; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.36a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 173; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5; Dura Europos Final Report IV.1.2, p. 12, n.63.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 16

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-5

Ölçüler: KÇ: 16 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

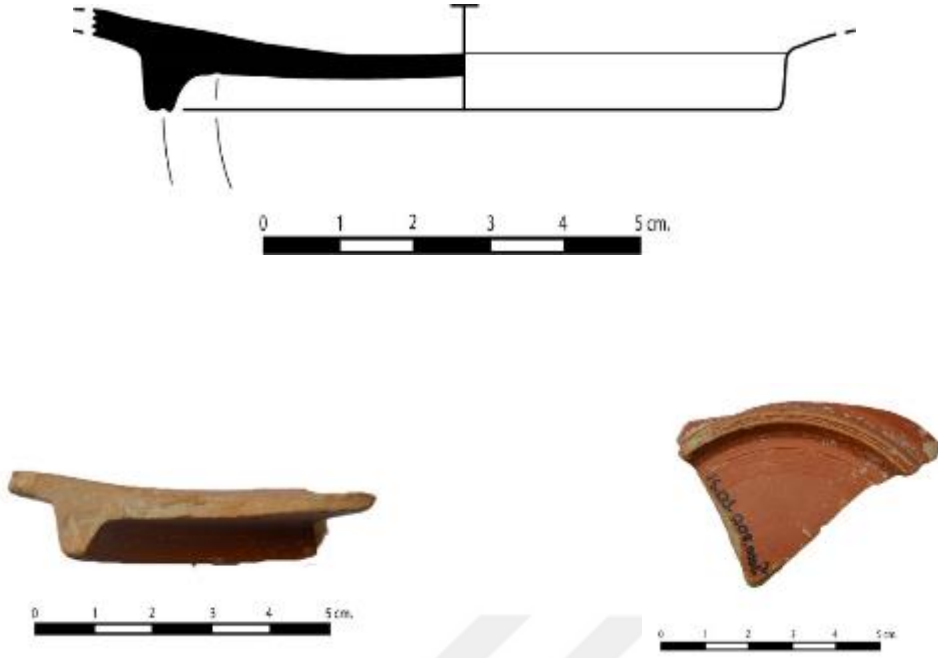
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, iri taşçık, küçük kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Halka kaideli, kalın cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/8; Kenyon 1957, Form 14b, Fig.79,19; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/36a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 172; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 17

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-2

Ölçüler: KÇ: 8 cm; Y: 1,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

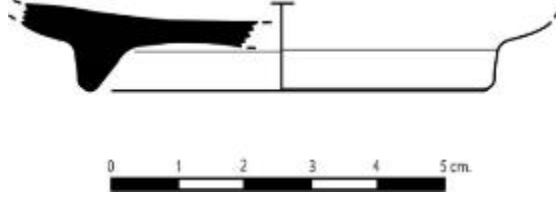
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kireç, küçük mika katkılı, kireç çok seyrek, mika orta oranda, kireç düzensiz, mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, dış yüzey kaygan ve pürüzsüz. İç yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Oluklu halka kaideli, alt tondosu yivli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/8; Hama 1986, Form 1, Fig. 27/1.37; Slane 1997, TA Type 13c, Pl. 11/FW 101; Yıldız 2006, Form 2, Lev. 11/9.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 18

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300400001-1

Ölçüler: KÇ: 6 cm; Y: 1,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/6

İç: 2.5 YR 4/6

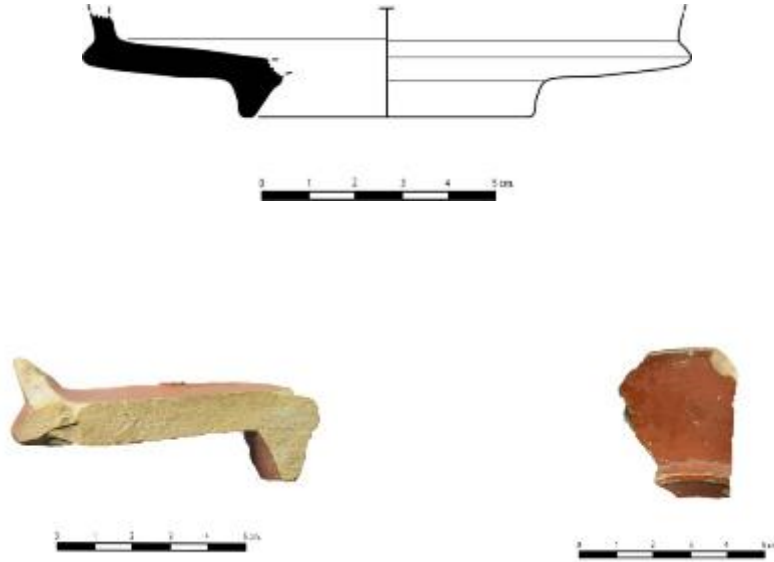
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kaygan ve parlak. İç ve dış yüzeyde yer yer deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Halka kaideli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/8; Kenyon 1957, Form 14a, Fig. 79/14; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.4a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 175; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 19

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-3

Ölçüler: KÇ: 6 cm; Y: 2,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

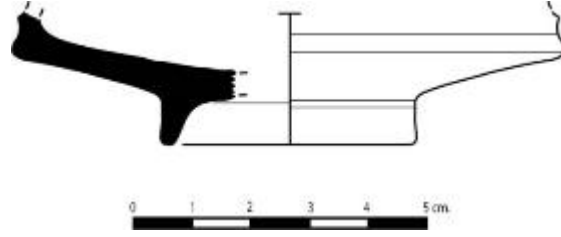
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, gövdeden kaideye keskin geçişli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/8; Kenyon 1957, Form 14a, Fig. 79/14; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.16b; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 173; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 20

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100001-1

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 2,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve kireç, orta beyaz mika katkılı, taşçık, kum ve beyaz mika orta, kireç seyrek oranda, kum ve beyaz mika düzenli, taşçık ve kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak ve pürüzsüz. İç yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: İç bükey gövdeli, gövdeden kaideye keskin geçişli, alçak halka kaideli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 35, Tav V/8; Kenyon 1957, Form 14a, Fig.79/14; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.4a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 173; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 21

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-10

Ölçüler: AÇ: 24 cm; Y: 3,2 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

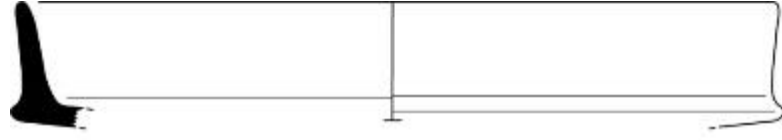
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dik ağızlı, boyundan gövdeye dış bükey ve keskin geçişli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 36, Tav V/10; Kenyon 1957, Form 14b, Fig.79/17; Hama 1986, Form 14, Fig. 39/14.1a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 174; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5; Wagee 1948, Plate 5/432p.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 22

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201800001-4

Ölçüler: AÇ: 16 cm; Y: 2,5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

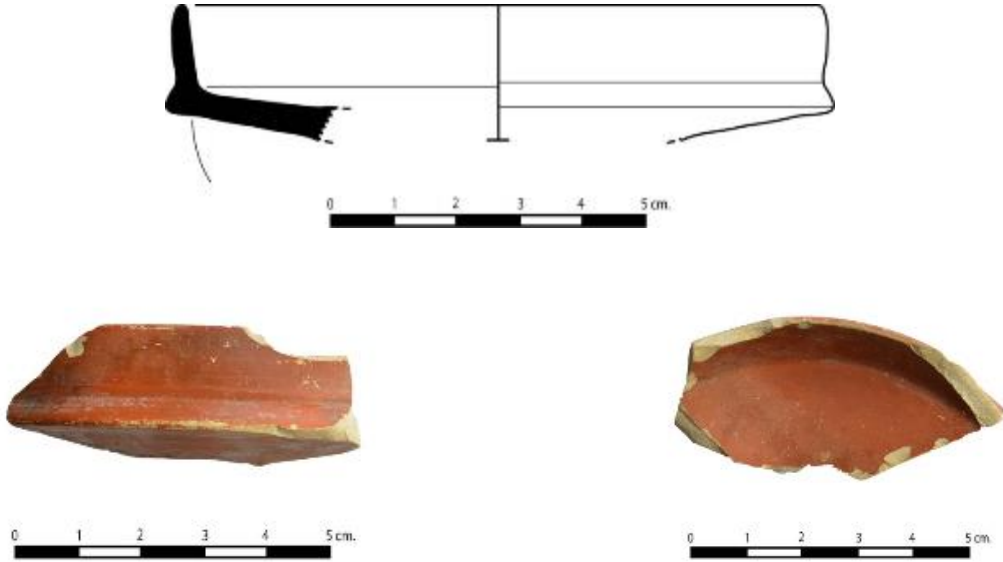
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde yer yer deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Sivriltilmiş dik ağızlı, boyundan gövdeye dış bükey ve keskin geçişli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 36, Tav V/10; Kenyon 1957, Form 14b, Fig.79/17; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.4a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 172; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5; Wagee 1948, Plate 5/432f.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 23

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100001-3

Ölçüler: AÇ: 10 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8

İç: 10 R 4/8

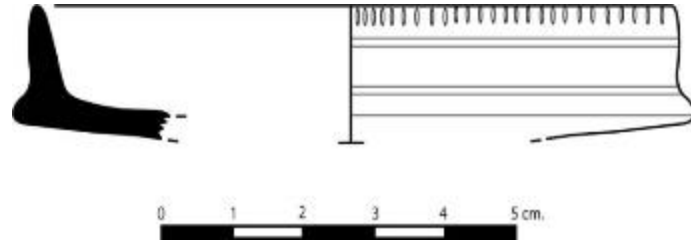
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Hafif yuvarlatılmış dik ağızlı, gövdeye keskin geçişli, dirseğin altında yiv bulunan, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 36, Tav V/10; Kenyon 1957, Form 14b, Fig.79/18; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/4a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 172; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5; Wagee 1948, Plate 5/430f.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 24

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-6

Ölçüler: AÇ: 9 cm; Y: 1,9 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

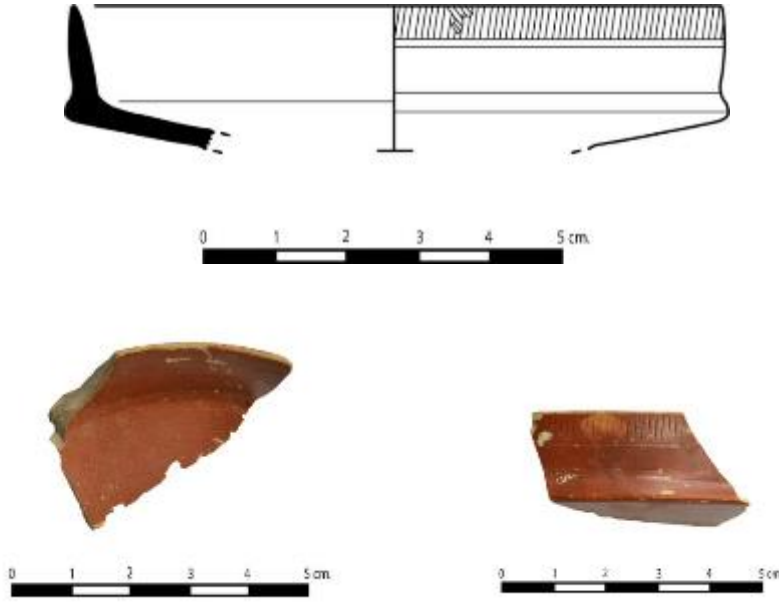
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Hafif sivriltilmiş dik ağızlı, ağız bandında rulet bezeme bulunan, gövdeye keskin geçişli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 36, Tav V/10; Kenyon 1957, Form 14b, Fig.79/17; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/4a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 172; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5; Wagee 1948, Plate 5/432p.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 25

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-9

Ölçüler: AÇ: 9 cm; Y: 2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

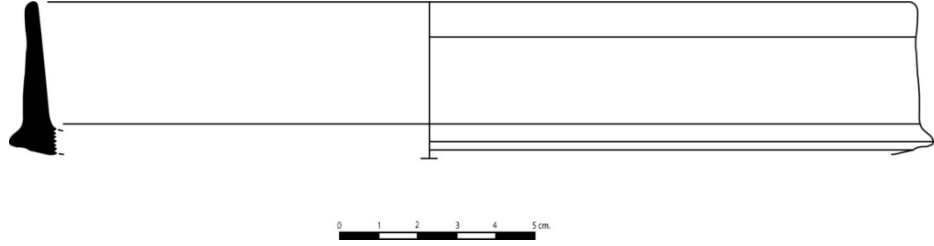
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika küçük kireç katkılı, kireç çok seyrek, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık ve kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde yer yer deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Hafif sivriltilmiş dik ağızlı, ağız bandında rulet bezeme bulunan, gövdeye keskin geçişli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 36, Tav V/10; Kenyon 1957, Form 14b, Fig.79/20; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/4a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 172; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5; Wagee 1948, Plate 5/432a.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO:26

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-7

Ölçüler: AÇ: 22 cm; Y: 3,9 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

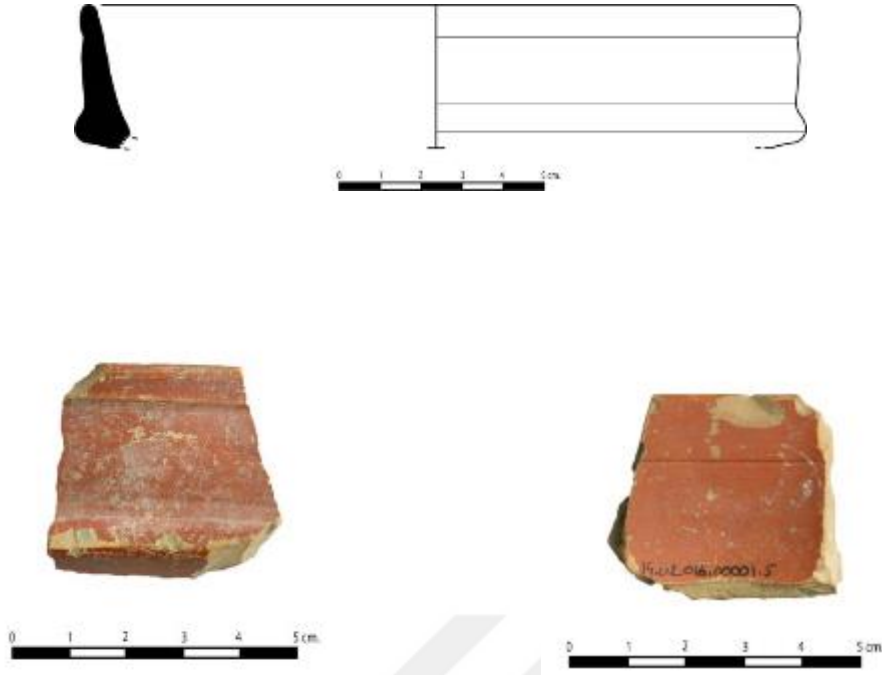
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Sivriltilmiş dik ağızlı, keskin gövde geçişli, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 37A, Tav V/12; Kenyon 1957, Form 14b, Fig. 79/16; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.2a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 174; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 1. yy'ın son çeyreği.

KAT NO: 27

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-5

Ölçüler: AÇ: 18 cm; Y: 3,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

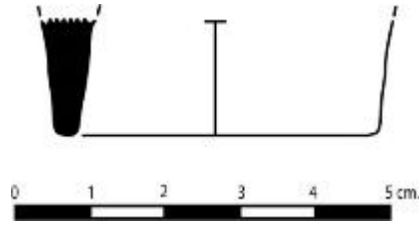
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı, Dış yüzeyde kireçlenme mevcut. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Hafif yuvarlatılmış ağızlı, ağzı dışa doğru kalınlaştırılmış, gövdesi dirsekli, kalın cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 37A, Tav V/12; Kenyon 1957, Form 14a, Fig. 79/16; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/2a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 174; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MS 1. yy'ın son çeyreği.

KAT NO: 28

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202500001-6

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,5 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

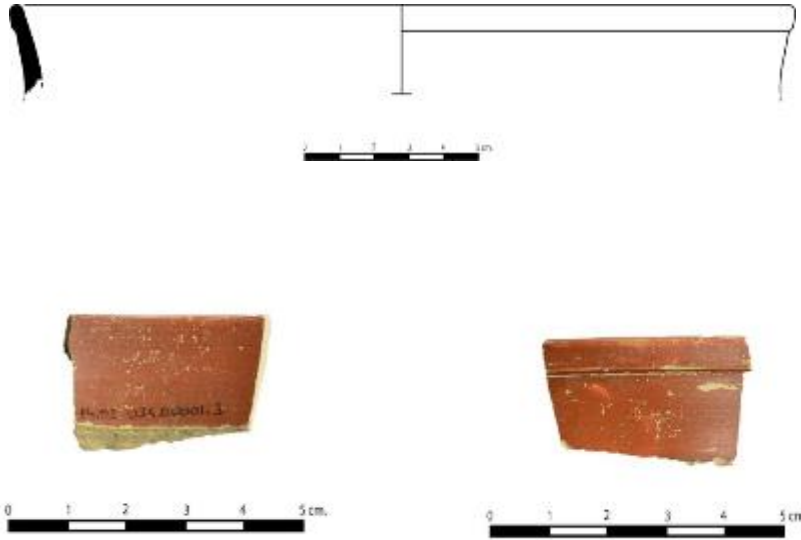
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde yer yer deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Yüksek halka kaideli, ince cidarlı derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 37A, Tav V/12; Kenyon 1957, Form14b, Fig. 79/20; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.20.

Tarih: MS 1. yy'ın son çeyreği.

KAT NO: 29

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203400001-3

Ölçüler: AÇ: 22 cm; Y: 2,4 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

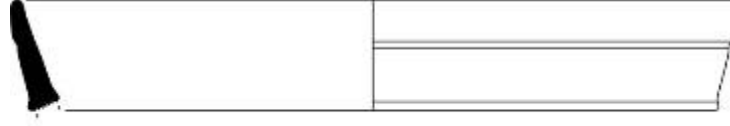
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Ağız kısmı yayvan, dışa doğru kalınlaştırılmış, dışbükey gövde profilili, ince cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 38, Tav V/14; Kenyon 1957, Form 12, Fig. 79/11; Hama 1986, Form 12, Fig. 36/12.9; Slane 1997, TA Type 21, Pl 16/FW 162; Kenrick 2013, PT 254; Kozbe vd., 2022, Lev. 43/10.

Tarih: MS 1. yy'ın ilk yarısı.

KAT NO: 30

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-4

Ölçüler: AÇ: 20 cm; Y: 3,1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

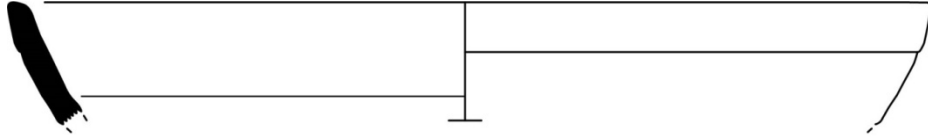
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık ve kum seyrek, mika orta oranda, taşçık, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış kırmızı astarlı, mat bozulmalar mevcut. İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç yüzeyde dış yüzeye oranla daha fazla deforme görülmekte.

Form Tanımı: Yuvarlatılarak hafif sivriltilmiş ağız profilli, gövdeye keskin geçişli, dışbükey gövde profilli tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 38, Tav V/14; Kenyon 1957, Form 12, Fig. 79/9; Hama 1986, Form 12, Fig. 36/12.9; Slane 1997, TA Type 21, Pl 16/FW 162; Kenrick 2013, PT 254.

Tarih: MS 1. yy'ın ilk yarısı.

KAT NO: 31

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-12

Ölçüler: AÇ: 17 cm; Y: 2,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, pürüzsüz ve mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Ağız kısmı yayvan, dışbükey gövde profilili, tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 38, Tav V/14; Kenyon 1957, Form 12, Fig. 79/9; Hama 1986, Form 12, Fig. 36/12.13; Slane 1997, TA Type 21, Pl 16/FW 163; Zoroğlu 1986, Form 12, Çiz. 4.

Tarih: MS 1. yy'ın ilk yarısı.

KAT NO: 32

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-1

Ölçüler: KÇ: 24 cm; Y: 3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

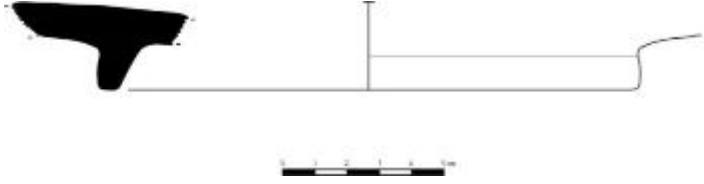
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzeyi kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Halka kaideli, gövde ile kaide arasında yiv bulunan, kalın cidarlı, derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 38, Tav V/14; Kenyon 1957, Form 14, Fig.79/14; Hama 1986, Form 14, Fig. 40/14.36a; Slane 1997, TA Type 23, Pl. 16/FW 172.

Tarih: MS 1. yy'ın ilk yarısı.

KAT NO: 33

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201800001-5

Ölçüler: KÇ: 16 cm; Y: 2,7 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/6

İç: 10 R 4/6

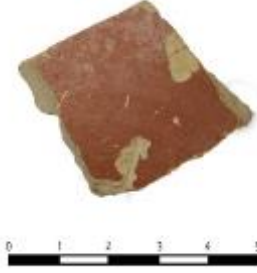
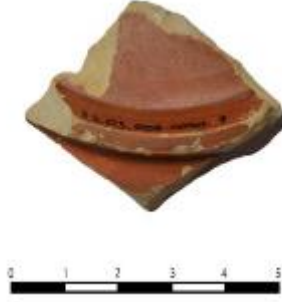
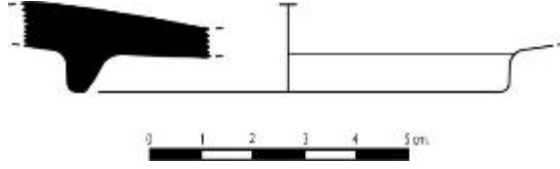
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, mika çok seyrek, kum orta oranda, kum düzenli, mika düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Geniş, halka kaideli, kalın cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 38, Tav V/14; Kenyon 1957, Form 12, Fig. 79/9; Slane 1997, TA Type 21, Pl 16/FW 163.

Tarih: MS 1. yy'ın ilk yarısı.

KAT NO: 34

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-9

Ölçüler: KÇ: 8 cm; Y: 1,6 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

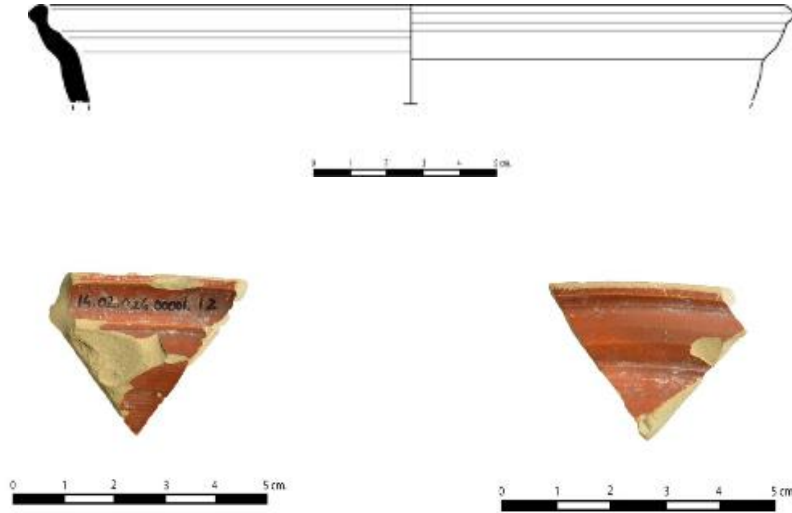
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika, orta taşçık katkılı, taşçık çok seyrek, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Geniş, halka kaideli, kalın cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 38, Tav V/14; Kenyon 1957, Form 12, Fig. 79/9; Slane 1997, TA Type 21, Pl 16/FW 163.

Tarih: MS 1. yy'ın ilk yarısı.

KAT NO: 35

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-12

Ölçüler: AÇ: 20 cm; Y: 2,7 cm

Hamur Rengi: 2,5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekik ağız profili, iç ve dış bükey oluk yaparak gövdeye geçiş yapan kalın cidarlı, derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 53, Tav VII/2; Kenyon 1957, Form 7, Fig.77/10; Hama 1986, Form 7, Fig.33/7.1; Yıldız 2006, Form 6, Lev. 28/193; Kozbe vd., 2022, Lev. 44/2.

Tarih: MS 1. yy başları – MS 2. yy sonları.

KAT NO: 36

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203400001-2

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 1,1 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

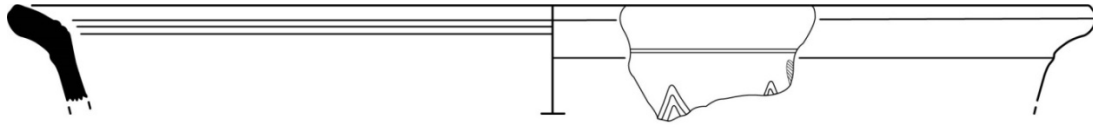
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, ince cidarlı küçük tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 53, Tav VII/2; Kenyon 1957, Form 11, Fig. 79/6; Hama 1986, Form 11, Fig. 36/11.2; Waage 1933, p.286-287, no.60, Fig.1, Pl.8.

Tarih: MS 1. yy başları – MS 2. yy sonları.

0 1 2 3 4 5 cm.

0 1 2 3 4 5 cm.

0 1 2 3 4 5 cm.

KAT NO: 37

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201800001-3

Ölçüler: AÇ: 18 cm; Y: 1,9 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 10 R 5/8

İç: 10 R 5/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı, hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan.

Form Tanımı: Dışa çekilerek genişletilmiş ağız profilli, ağızdan gövdeye geçiş hafif kavis yaparak devam eden, ağız bitiminde iç içe geçmiş üçgen bezemeli tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 54, Tav VII/4; Kenyon 1957, Form 7, Fig. 77/10; Yıldız 2006, Form 6, Lev. 29/202; Kozbe vd., 2022, Lev. 44/7.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği – MS 2. yy yarısı.

KAT NO: 38

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-13

Ölçüler: AÇ: 20 cm; Y: 1,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, çok küçük kum, kireç ve mika katkılı, kireç seyrek, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli, kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak ve kaygan olarak yapılmış, çift daldırma tekniğinde boyalı. Dış yüzeyde yer yer deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Kalınlaştırılmış hafif dışa çekik ağız profilili, ağızdan gövdeye geçiş yumuşak ve hafif kavis yaparak devam eden, bağlantı yerinde yiv bulunan, ince cidarlı, derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 57, Tav VII/9; Kenyon 1957, Form 7, Fig. 77/9; Hama 1986, Form 7, Fig. 33/7.3; Yıldız 2006, Form 6, Lev. 29/203; Coşkun 2013, s. 157, Res. 3/55; Kozbe vd., 2022, Lev. 44/1.

Tarih: MS 2. yy ilk yarısı.

KAT NO: 39

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-7

Ölçüler: KÇ: 14 cm; Y: 3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

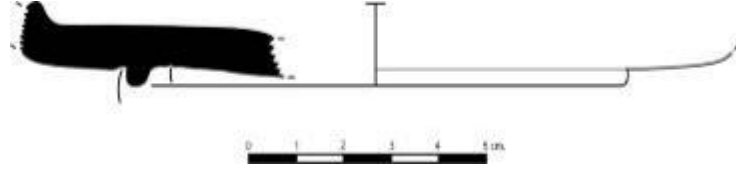
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı ve mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, gövdeden kaideye geçişi yumuşak hatlarla konik biçimde ilerleyen kalın cidarlı derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 57, Tav VII/9; Kenyon 1957, Form 7, Fig.77 / 10; Yıldız 2006, Form 6, Lev. 29/202.

Tarih: MS 2. yy ilk yarısı.

KAT NO: 40

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-2

Ölçüler: KÇ: 10 cm; Y: 1,7 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

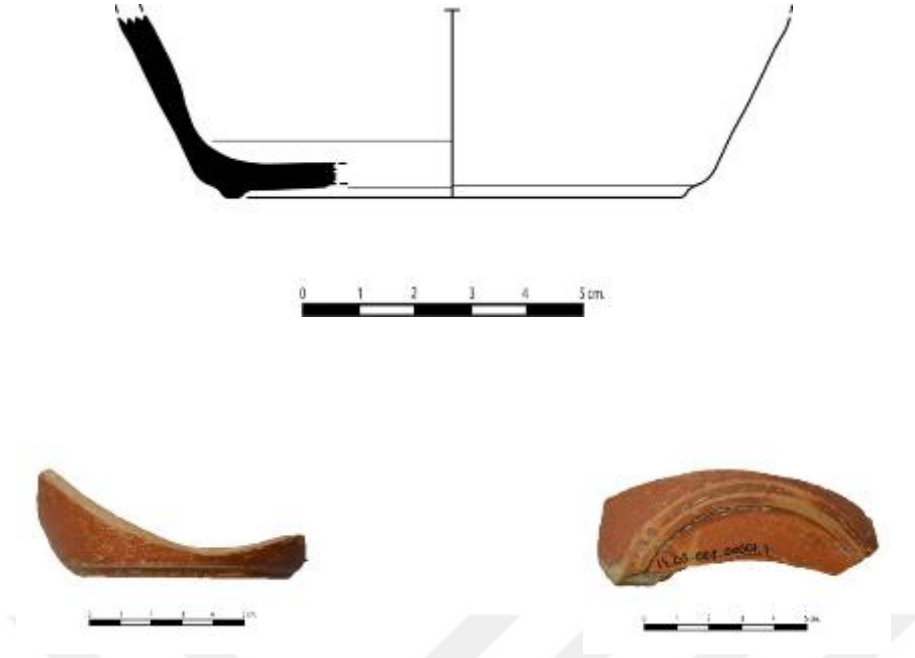
Hamur Tanımı: Sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum, kireç ve mika katkılı, taşçık ve kireç seyrek, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık ve kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, gövdeden kaideye yumuşak geçişli, kalın cidarlı derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 57, Tav VII/9; Kenyon 1957, Form 7, Fig. 77/11; Yıldız 2006, Form 6, Lev. 28/197.

Tarih: MS 2. yy ilk yarısı.

KAT NO: 41

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-1

Ölçüler: DÇ: 8 cm; Y: 3,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

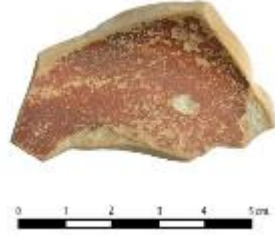
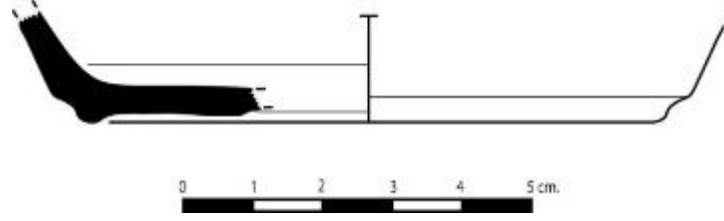
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, küçük mika katkılı, mika orta oranda, mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, gövdeden kaideye geçişi yumuşak hatlarla konik biçimde ilerleyen ince cidarlı derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 57, Tav VII/10; Kenyon 1957, Form 7, Fig.77 / 10; Yıldız 2006, Form 6, Lev. 29/202.

Tarih: MS 2. yy ilk yarısı.

KAT NO: 42

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-2

Ölçüler: KÇ: 8 cm; Y: 1,5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

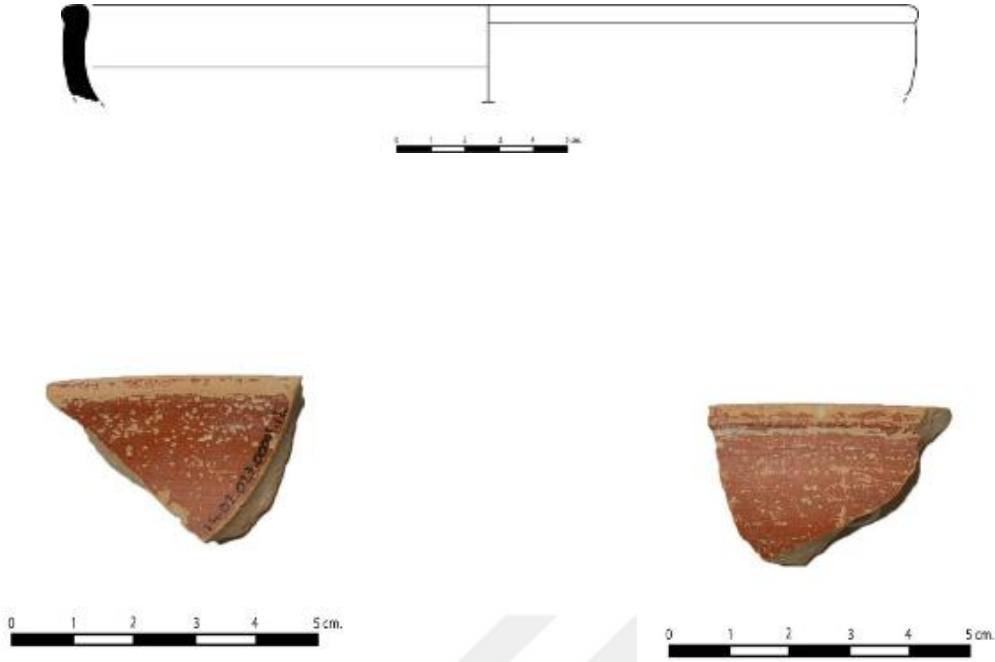
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, gövdeden kaideye geçişi yumuşak hatlarla konik biçimde ilerleyen ince cidarlı derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 57, Tav VII/10; Kenyon 1957, Form 7, Fig.77 / 10; Yıldız 2006, Form 6, Lev. 29/202.

Tarih: MS 2. yy ilk yarısı.

KAT NO: 43

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-12

Ölçüler: AÇ: 24 cm; Y: 2,8 cm

Hamur Rengi: 10 R 8/4 a

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

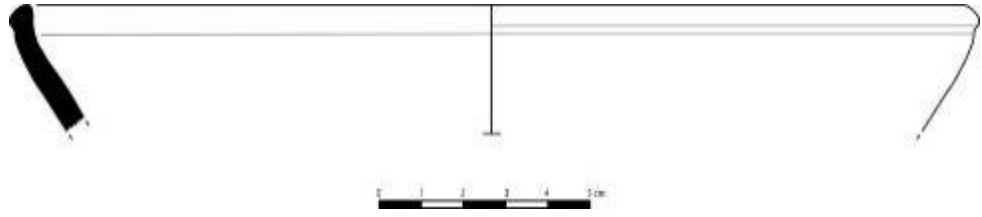
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Hafif dışa dönük ağız profili, ağız bitiminde yiv bulunan, ağızdan gövdeye yumuşak geçişli, küresel gövdeli, ince cidarlı, kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 22A, Tav III/10; Kenyon 1957, Form 10, Fig. 79/4; Hama 1986, Form 10, Fig. 36/10.9; Slane 1997, TA Type 19, Pl. 15/FW 159; Yıldız 2006, Form 12, Lev. 32/227.

Tarih: MÖ 1. yy.

KAT NO: 44

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202600001-2

Ölçüler: AÇ: 22 cm; Y: 3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

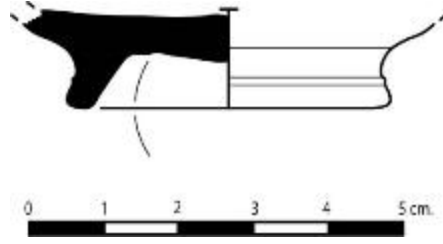
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum, ve mika katkılı, taşçık seyrek, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Hafif dışa dönük oluklu ağız, ağızdan gövdeye yumuşak geçiş profilli, konikal gövdeli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 22A, Tav III/11; Kenyon 1957, Form 10, Fig.79/1; Hama 1986, Form 10, Fig. 36/10.9; Slane 1997, TA Type 19, Pl 15/FW 154; Yıldız 2006, Form 9, Lev. 33/230.

Tarih: MÖ 1. yy.

KAT NO: 45

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202600001-7

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

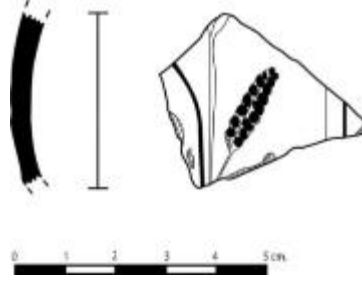
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç yüzeyde ve dış yüzeye oranla daha fazla deforme görülmekte.

Form Tanımı: Halka kaideli, kaidenin alt tarafında konsantrik daireler olan, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 22A, Tav III/10; Kenyon 1957, Form 16, Fig. 80/8; Hama 1986, Form 16, Fig. 45/16.8; Slane 1997, TA Type 25, Pl. 20/FW 209; Zoroğlu 1997, Form 16, Çiz. 6/5.

Tarih: MÖ 1. yy.

KAT NO: 46

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202600001-1

Ölçüler: Ç: - cm; Y: 3,5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

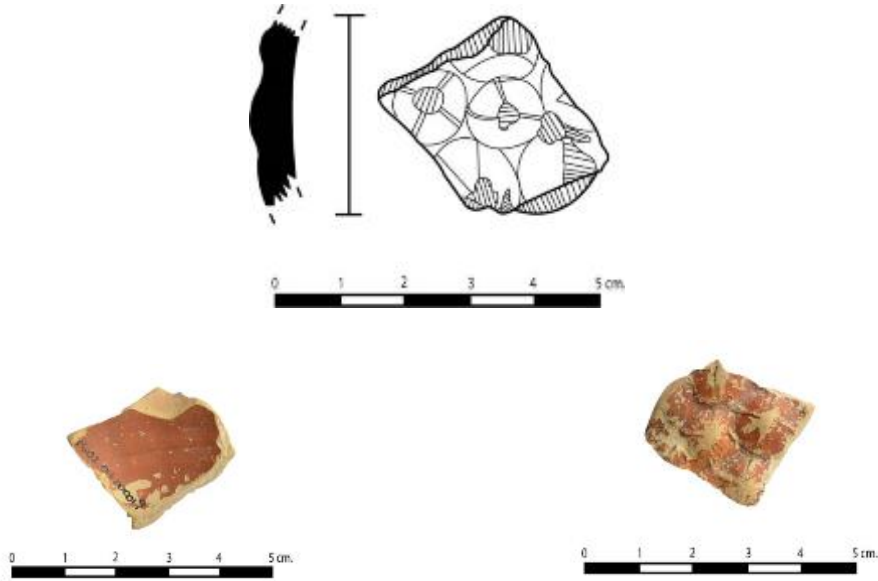
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük mika ve küçük kum katkılı, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Yarı küresel gövdeli, kabartma bitkisel bezemeli, ince cidarlı muhtemelen kaseye ait amorf parça.

Referans: Atlante II 1985, Form 24, Tav IV/2; Kenyon 1957, Form 20, Fig. 63/17; Hama 1986, Form 20, Fig. 50/38a; Zoroğlu 1986, Form 20, Çiz. 8/4; Kozbe vd., 2022, Lev. 47/10.

Tarih: MÖ 1.yy - MS 1. yy.

KAT NO: 47

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-9

Ölçüler: Ç: - cm; Y: 3,1 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

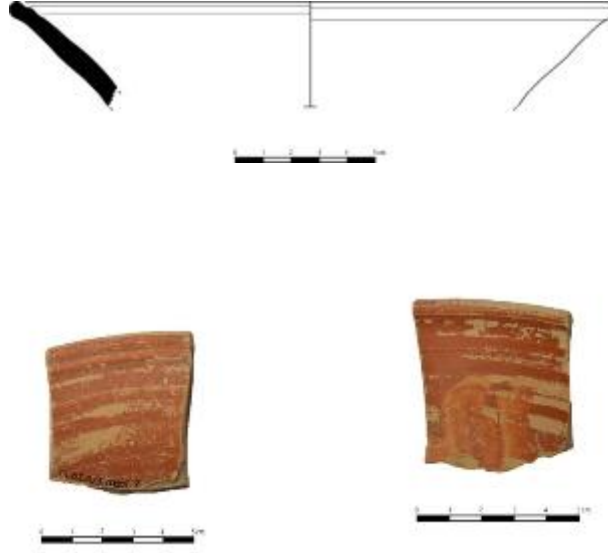
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey astarlanmış mat, iç ve dış yüzeyde deformeler mevcut.

Form Tanımı: Küresel gövdeli, çam kozalağı bezemeli kaseye ait, ince cidarlı amorf parça.

Referans: Hama 1986, Fig. 18/168; Waage 1948, Fig. 14/17.

Tarih: MÖ 2. yy

KAT NO: 48

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202500001-2

Ölçüler: AÇ: 21 cm; Y: 3,7 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

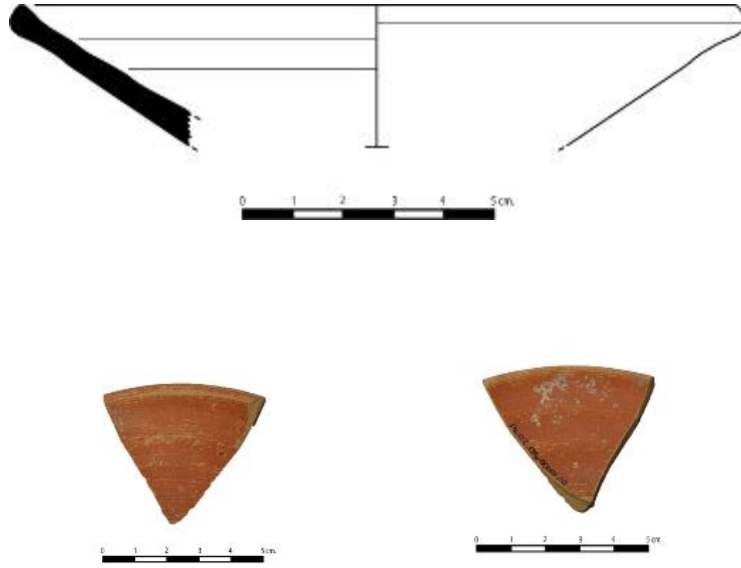
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum, kireç ve mika katkılı, taşçık ve kireç çok seyrek, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık ve kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. Dış yüzeyde yapım sırasında oluşan bir iz görülmekte.

Form Tanımı: Hafif dışa doğru uzatılmış ağız, iç kısmı yivli, konikal gövdeli, ağızdan gövdeye yumuşak geçişli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/4; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/3; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.3; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258; Zoroğlu 1986, Form 22, Çiz. 9.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 49

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-10

Ölçüler: AÇ: 14 cm; Y: 2,8 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

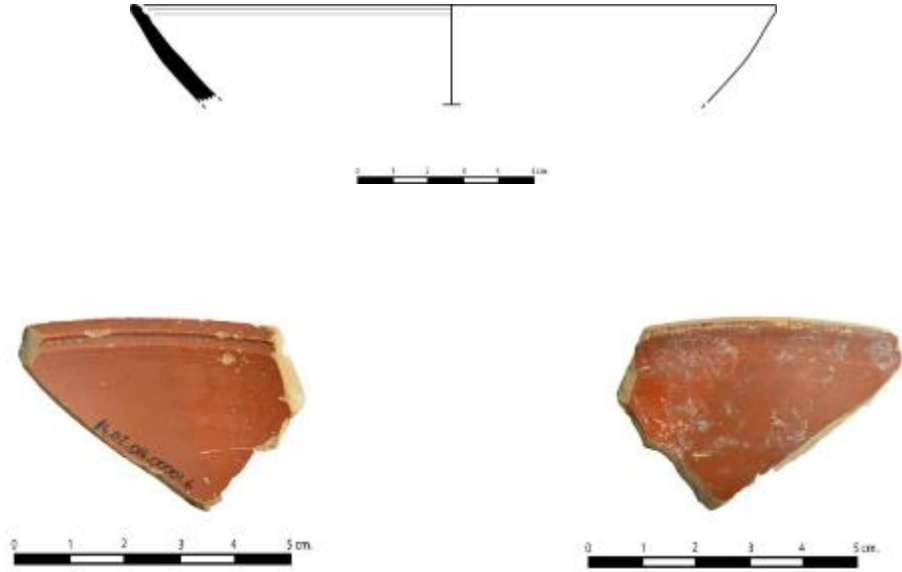
Hamur Tanımı: Sert, sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum, kireç ve mika katkılı, taşçık ve kireç seyrek, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık ve kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı. İç ve dış yüzeyde yer yer deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Ağız dışa doğru hafif üçgenimsi kalınlaştırılan, konikal gövdeli, ağızdan gövdeye yumuşak geçişli, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 22, Fig.81/3; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.2; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 259; Zoroğlu 1986, Form 22, Çiz. 9.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 50

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-6

Ölçüler: AÇ: 8 cm; Y: 1,6 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

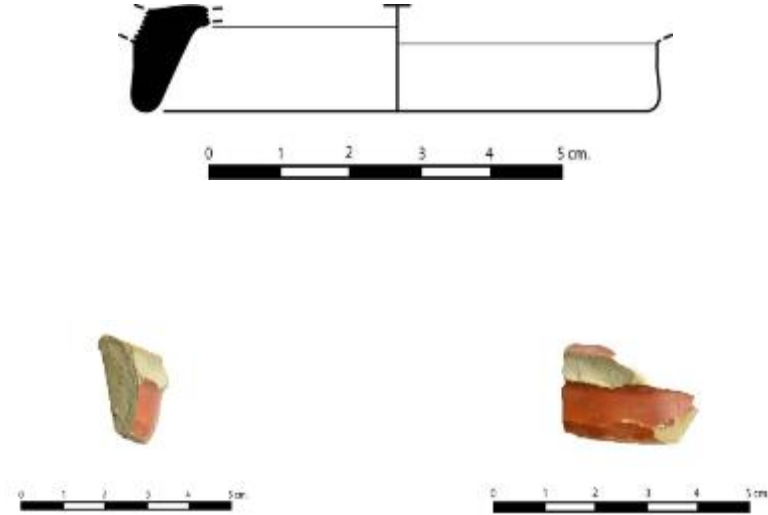
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. Dış yüzeyde kireçlenme mevcut.

Form Tanımı: Ağzı hafif inceltilmiş, ağız kenarının iç kısmı oluklu, konikal gövdeli, gövdeye yumuşak geçişli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/4; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/3; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22A.1; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258; Zoroğlu 1986, Form 22, Çiz. 9.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 51

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-16

Ölçüler: KÇ: 7 cm; Y: 1,5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 10 R 5/8

İç: 10 R 5/8

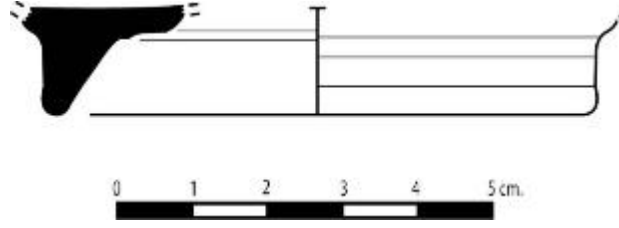
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/7; Kenyon 1957, Form 22, Fig.81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.2; Hayes 2008, Form 42, Fig.5/121 (P 8461).

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 52

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300900001-1

Ölçüler: KÇ: 7 cm; Y: 1,4 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 4/8

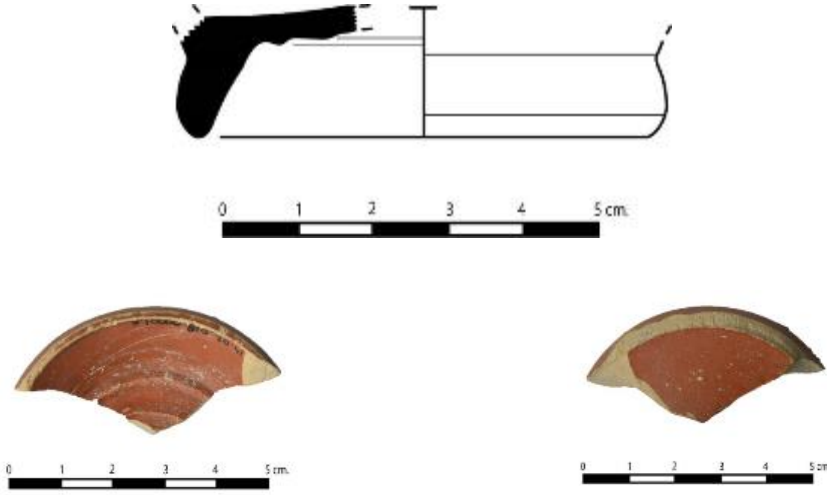
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük mika katkılı, mika orta oranda, düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz.

Form Tanımı: Tondosu düz ve geniş, tondonun alt kısmında konsantrik daireler mevcut, kaidenin dış yüzeyinde 2 sıra ince yiv bulunan, yüksek halka kaideli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/4; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.5; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258bis.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 53

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201800001-6

Ölçüler: KÇ: 6 cm; Y: 1,7 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

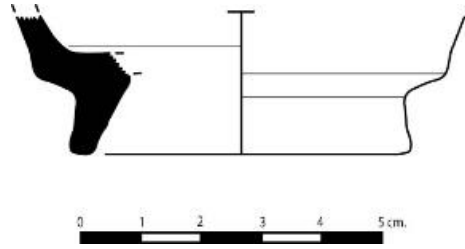
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük kum, kireç ve mika katkılı, kireç çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Yüksek halka kaideli, kaidenin dış tarafı yuvarlatılmış, düz tondolu, alt tarafında basamaklar bulunan ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/5; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/16; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/8a; Slane 1997, TA Type 34a, Pl 24/FW 271; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/3.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 54

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-4

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 2,4 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

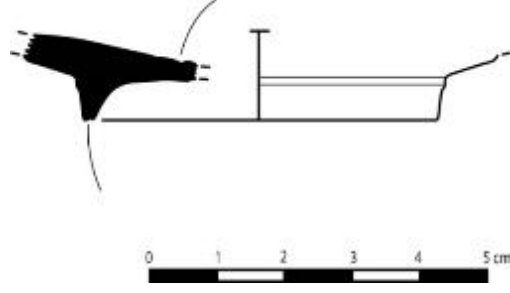
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. Dış yüzeyde kireçlenme mevcut.

Form Tanımı: Gövdeden kaideye keskin geçişli, alçak halka kaideli, kaidesi dışa çekik, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/4; Kenyon 1957, Form 23, Fig.81/10; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.9; Slane 1997, TA Type 34a, Pl 24/FW 270.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 55

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-5

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 1,3 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

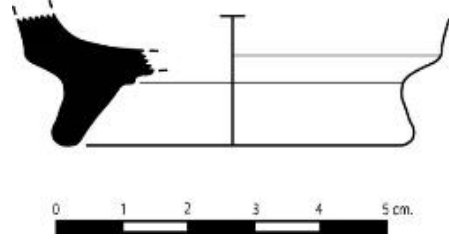
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç yüzeyde bozulmalar mevcut.

Form Tanımı: Oluklu halka kaide, Tondodaki yivler belirgin değil, ince cidarlı küçük tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/4; Kenyon 1957, Form 11, Fig. 79/6; Hama 1986, Form 11, Fig. 36/11.2; Hayes 2008, Form 29, Fig.3/50(P 15871); Waage 1933, p.286-287, no.60, Fig.1, Pl.8.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 56

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-5

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 2,9 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

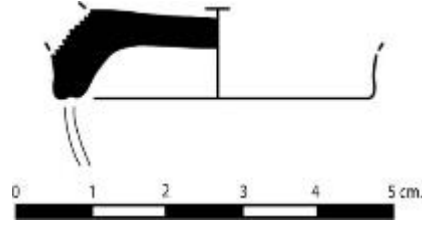
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Gövdeden kaideye keskin geçişli, halka kaideli, kaidesi dışa çekik, kaidenin iç yüzünde basamak bulunan, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/4; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/10; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.12; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/3.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 57

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100001-4

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

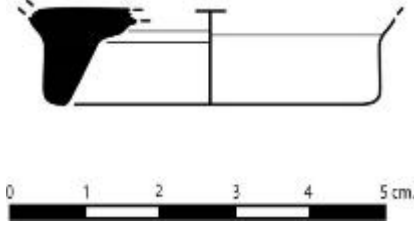
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz.

Form Tanımı: Oluklu halka kaideli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/4; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.2.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 58

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-1

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 5/8

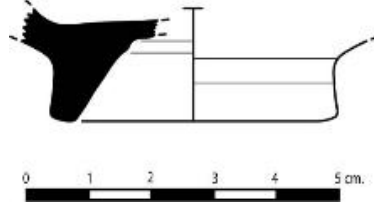
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, orta taşçık, küçük kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz.

Form Tanımı: Halka kaideli, ince cidarlı, kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/7; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.3; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258bis.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 59

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140205000001-2

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,8 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8

İç: 10 R 4/8

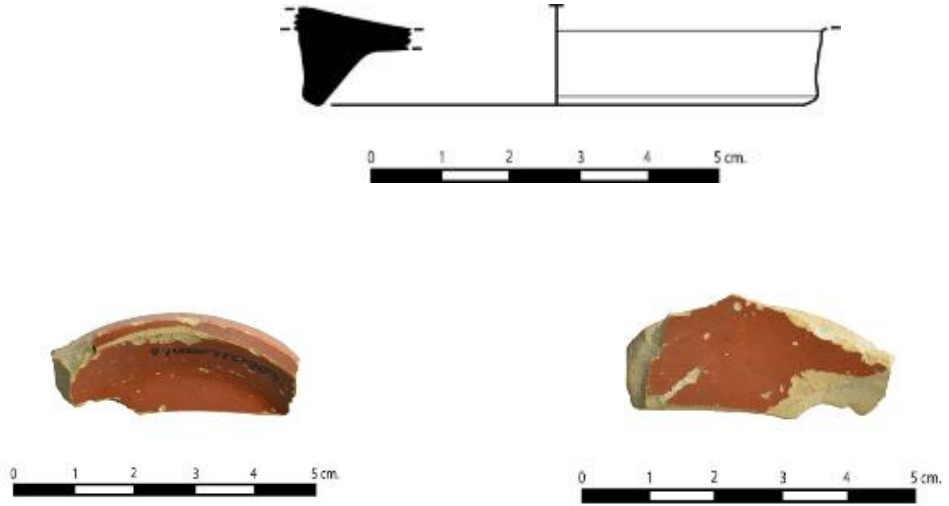
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, küçük kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Tondosu merkeze doğru yükselen, halka kaideli, kaidenin iç tarafında kademeli yiv bulunan, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 42, Tav VI/4; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.2; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258bis.

Tarih: MÖ 1. yy son çeyreği – MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 60

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-6

Ölçüler: KÇ: 7 cm; Y: 1,4 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/8

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/6

İç: 2.5 YR 4/6

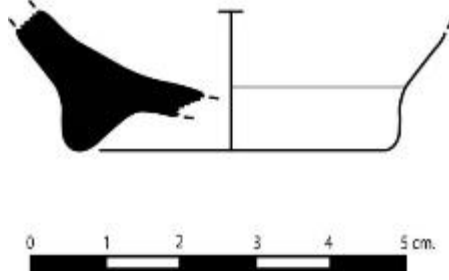
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Tondosu düz, alçak halka kaideli ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 45, Tav VI/12; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.5; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258bis.

Tarih: MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 61

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-4

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,8 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

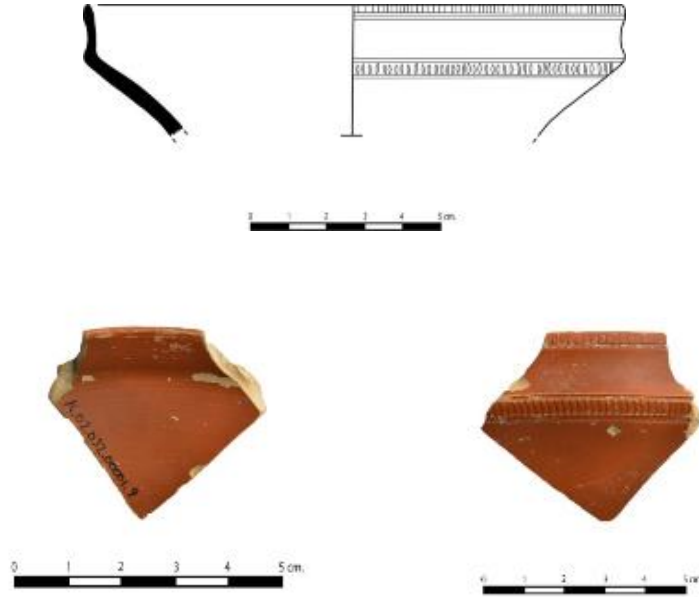
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, kaidesi merkeze doğru konikleşen, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 45, Tav VI/11; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/13; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.6; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/2.

Tarih: MS 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 62

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-9

Ölçüler: AÇ: 14 cm; Y: 3,4 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

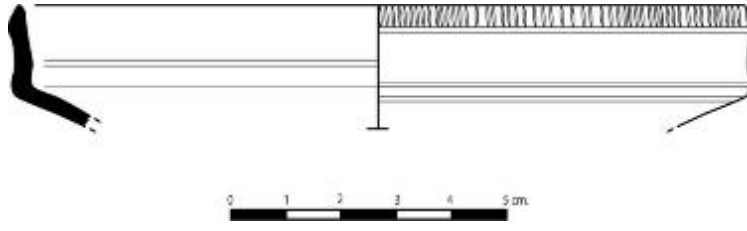
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde az mikarda deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dik hafif dışa kıvrılmış ve inceltilmiş ağız kenarı, içbükey gövdesinde dirsek bulunan, ağızın dış kısmında ve dirseğin alt kısmında rulet bezeme bulunan, boyundan gövdeye keskin geçişli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/7; Hama 1986, Form 23, Fig.64/23.8a; Slane 1997, TA Type 34a, Pl 24/FW 266; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/3; Kozbe vd., 2022, Lev. 43/5.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 63

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-8

Ölçüler: AÇ: 13 cm; Y: 2,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

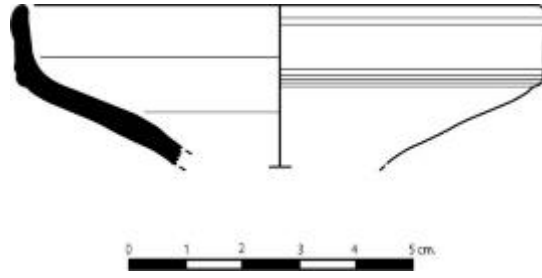
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: İnceltilmiş ağız kenarı, içbükey gövdesinde dirsek bulunan, ağızın dış kısmında rulet bezemeli, boyundan gövdeye keskin geçişli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/7; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.8a; Hayes 2008, Form 47, Fig. 6/154 (P 9155); Slane 1997, TA Type 34a, Pl 24/FW 266; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/3; Kozbe vd., 2022, Lev. 43/1.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 64

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202600001-3

Ölçüler: AÇ: 9 cm; Y: 2,8 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8

İç: 10 R 4/8

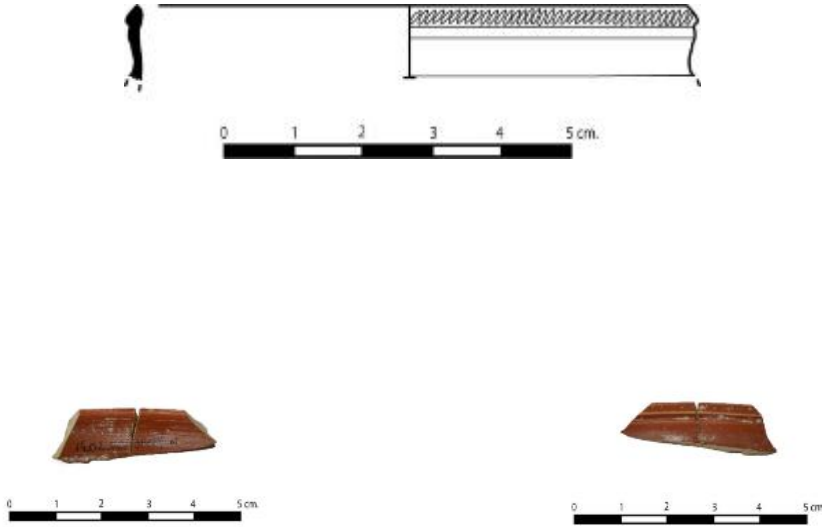
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Ağız hafif dışa doğru kıvrılmış, içbükey gövdesinde dirsek bulunan, ağızdan gövdeye keskin geçişli, ağızdan gövdeye doğru cidarı kalınlaştırılmış kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/12; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/8; Hama 1986, Form 23, Fig.64/23.12; Slane 1997, TA Type 34a, Pl 24/FW 267; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/1; Kozbe vd., 2022, Lev. 43/8.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 65

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-11

Ölçüler: AÇ: 8 cm; Y: 1 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/6

İç: 2.5 YR 4/6

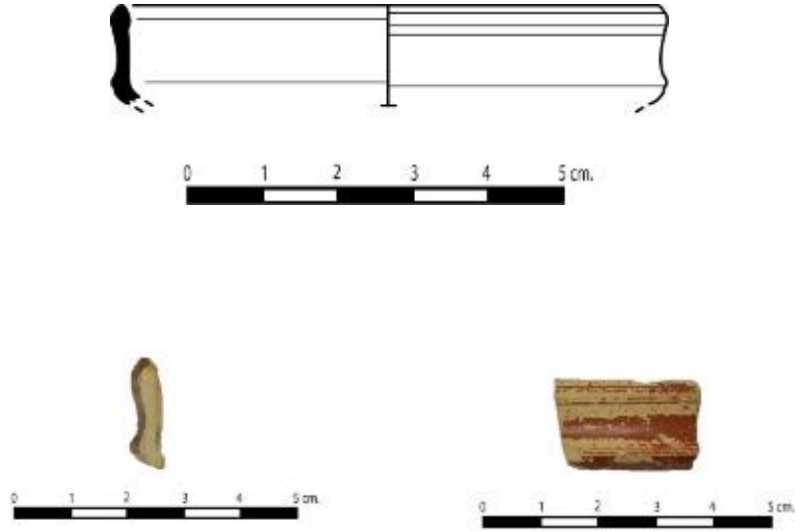
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. İç yüzeyde kireçlenme mevcut.

Form Tanımı: İnceltilmiş dışa boğumlu ağız kenarı, ağızın dış kısmında rulet bezeme bulunan, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/8; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.12; Slane 1997, Plate 24, TA Type 34,a, FW 266; Kenrick 2013, Plate 15, Pt 258.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 66

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300700001-3

Ölçüler: AÇ: 7 cm; Y: 1,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

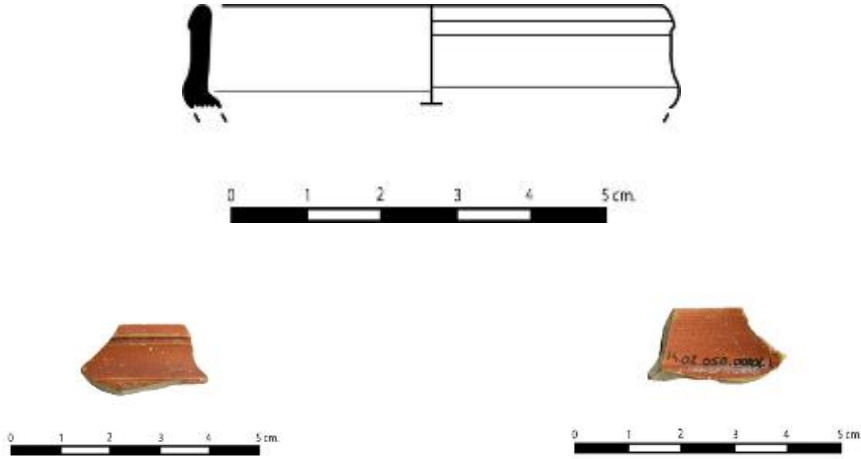
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımlı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: İnceltilmiş dışa boğumlu ağız kenarı, ağzın dış kısmında yivler görülen, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/7; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.12; Slane 1997, Plate 24, TA Type 34,a, FW 267; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 11/4.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 67

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140205000001-1

Ölçüler: AÇ: 6 cm; Y: 1,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 4/8

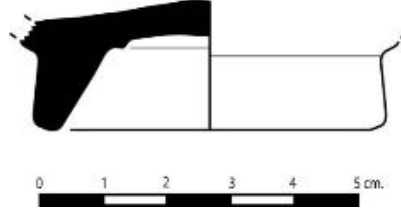
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat.

Form Tanımı: İnceltilmiş dışa boğumlu ağız kenarı, ağız kısmı sade bırakılmış, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/7; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.8a; Slane 1997, TA Type 34a, Pl 24/FW 267; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 11/4.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 68

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202500001-5

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 2 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

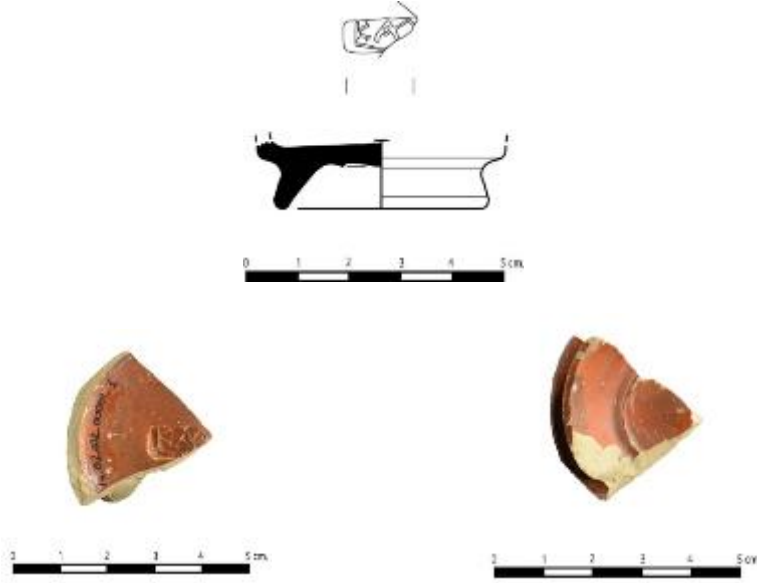
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Tondosu merkeze doğru yükselen, yüksek halka kaideli iç tarafında yiv bulunan, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.5; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258bis.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 69

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-3

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,3 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

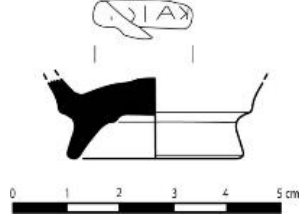
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Gövdeden kaideye keskin geçişli, alçak halka kaideli, kaidesi dışa çekik, merkeze doğru konikleşen, tondosunda “KA” damgalı, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/9; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.8a; Slane 1997, TA Type 34a, Pl 24/FW 270; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/2.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 70

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700010

Ölçüler: KÇ: 3,5 cm; Y: 1,7 cm

Hamur Rengi: 7,5YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 10R 4/8

İç: 10R 4/8

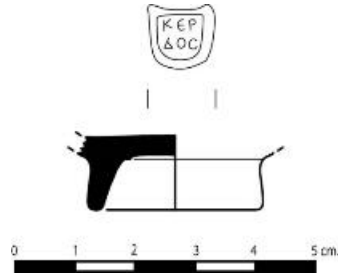
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler ve kireçlenme görülmekte.

Form Tanımı: Gövdeden kaideye keskin geçiş profilili, dışa çekik alçak halka kaideli, kaidenin alt kısmında basamak görülen, tondosu merkeze doğru konikleşen, tondosunda KA(ICY?) damgalı, kaidesi ince, tondosu kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 23, Fig.81/10; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.12; Slane 1997, TA Type 34a, Pl.24/FW 271; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/3.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 71

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100010

Ölçüler: KÇ: 3 cm ; Y: 1,07 cm

Hamur Rengi: 5YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 10R 4/8

İç: 10R 4/8

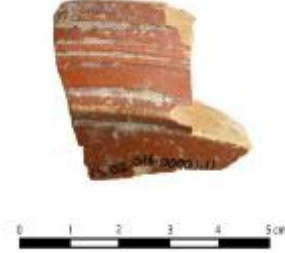
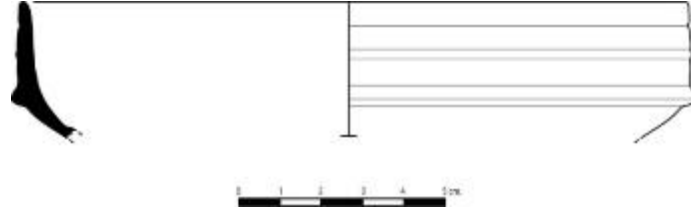
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler ve kireçlenme görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, kaidenin alt kısmında basamak görülen, düz tondolu, tondosunda KEPΔOC damgalı, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 47, Tav VI/15; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/11; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.17; Slane 1997, TA Type 34,a, Plate 24, FW 271.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 72

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-11

Ölçüler: AÇ: 16 cm; Y: 3,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

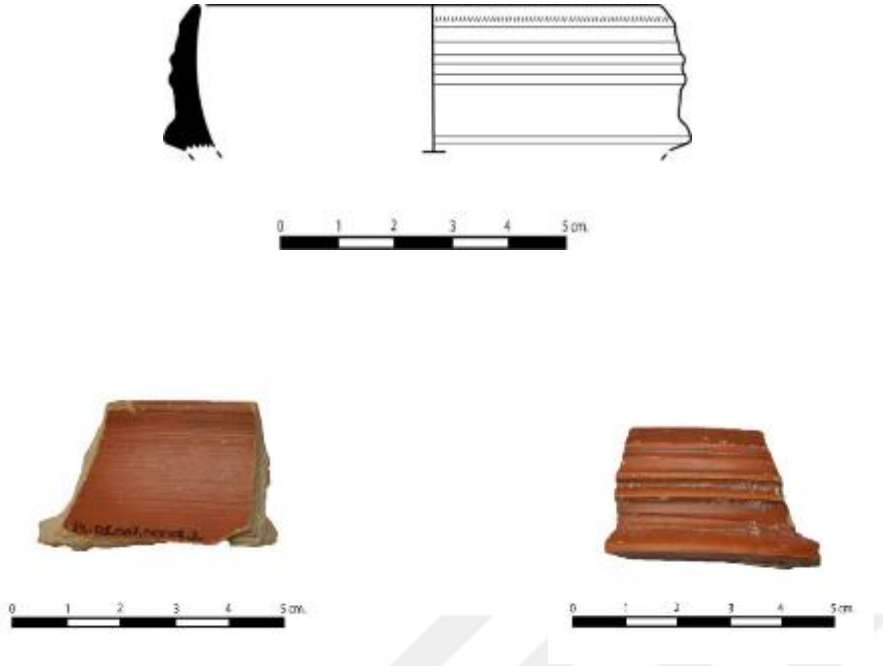
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, kireç seyrek, taşçık ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler ve kireçlenme görülmekte.

Form Tanımı: İnceltilmiş ağız, boyundan gövdeye keskin geçişli, gövdenin daralmaya başladığı yerde bir dirsek bulunan, bu dirseğin üst kısmında birçok yatay yivlerin yer aldığı, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/22; Hama 1986, Form 24, Fig.69/ 24.7a; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 73

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300700001-2

Ölçüler: AÇ: 8 cm; Y: 2,6 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

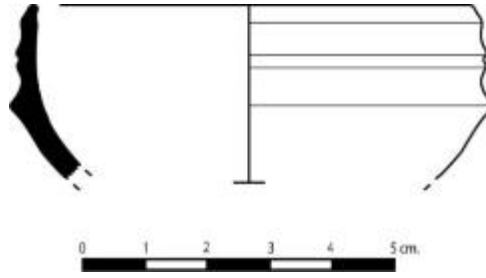
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. Dış yüzeyde kireçlenme görülmekte.

Form Tanımı: İnceltilmiş hafif dik ağızlı, boyundan gövdeye keskin geçişli gövdenin daralmaya başladığı yerde bir dirsek bulunan, bu dirseğin üst kısmında birçok yatay yivin yer aldığı, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/22; Hama 1986, Fig. 69/24. 7b; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12; Kozbe vd., 2022, Lev. 43/3.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 74

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-13

Ölçüler: AÇ: 7 cm; Y: 2,8 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

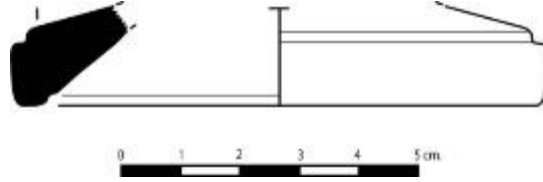
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: İnceltilmiş hafif dik ağızlı, boyundan gövdeye keskin geçişli, gövdenin daralmaya başladığı yerde bir dirsek bulunan, bu dirseğin üst kısmında iki çıkıntı ve bir oyuk görünen, küresel gövdeli, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/22; Hama 1986, Form 24, Fig. 69/24.7b; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 75

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-8

Ölçüler: KÇ: 9 cm; Y: 1,6 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

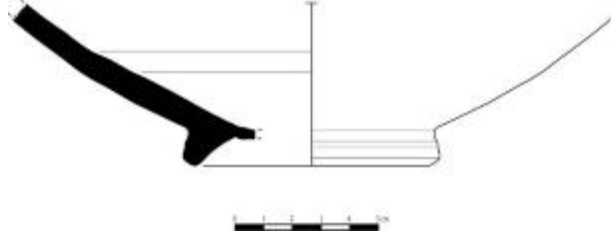
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük kum, kireç ve mika katkılı, kireç çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kireç düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: Dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç yüzey tamamen kırık.

Form Tanımı: İçbükey tondosunda yazıtlı damgalar görülen?, kaidenin alt yüzeyi konikal daralan, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig.81/20; Hama 1986, Form F, Fig. 69/F.1; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 76

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-6

Ölçüler: KÇ: 8 cm; Y: 5,6 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8

İç: 2/5 YR 4/8

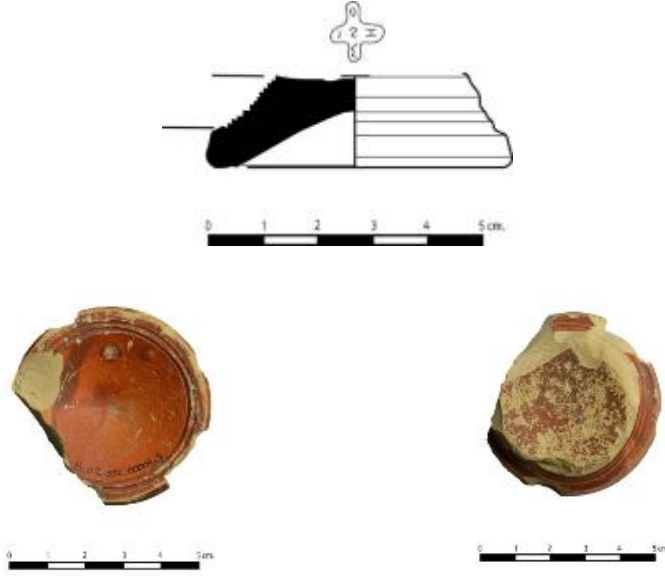
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık, kum ve mika orta oranda, taşçık, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Küresel gövdeli, içbükey olan tondoların bazılarında yazıtlı damgalar görülen, kaidenin alt yüzeyi konikal daralan halka kaideli kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/18; Hama 1986, Form F, Fig. 69/F.56.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 77

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-4

Ölçüler: KÇ: 5,7 cm; Y: 1,9 cm

Hamur Rengi: 10 YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 4/8

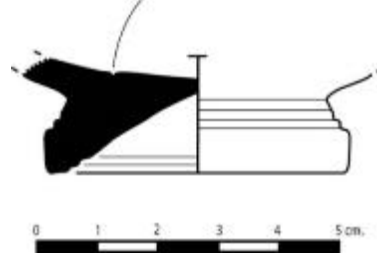
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Kaidenin alt yüzeyi konikal daralan, kaidenin dış yüzü basamaklı, tondosunda yazıtlı baskı bezeme bulunan, halka kaideli, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/20; Hama 1986, :Form F, Fig. 69/F.58b; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 78

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-5

Ölçüler: KÇ: 5,5 cm; Y: 1,9 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

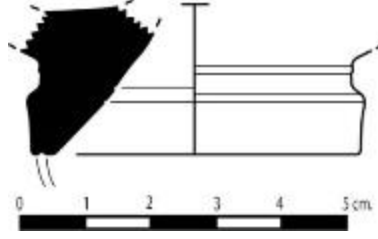
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekik alçak halka kaide, kaidenin alt yüzü merkeze doğru konikleşen, kaidenin dış yüzü basamaklı, düz tondolu, tondosunda yiv bulunan, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig.81/20; Hama 1986, Form F, Fig.69/F58b; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12; Kozbe vd., 2022, Lev. 45/1.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 79

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300700001-1

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 2,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

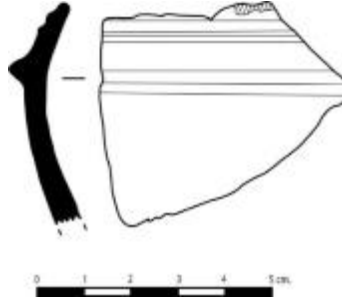
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık, kum ve mika orta oranda, taşçık, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat, fırınlama kaynaklı olabileceği düşünülen renk değişiklikler yer yer mevcut. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Kaidenin alt yüzeyi konikal daralan, oluklu halka kaideli, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Hama 1986, Fig.69/F.58b; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 80

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-7

Ölçüler: Ç: - cm; Y: 4,7 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 4/8

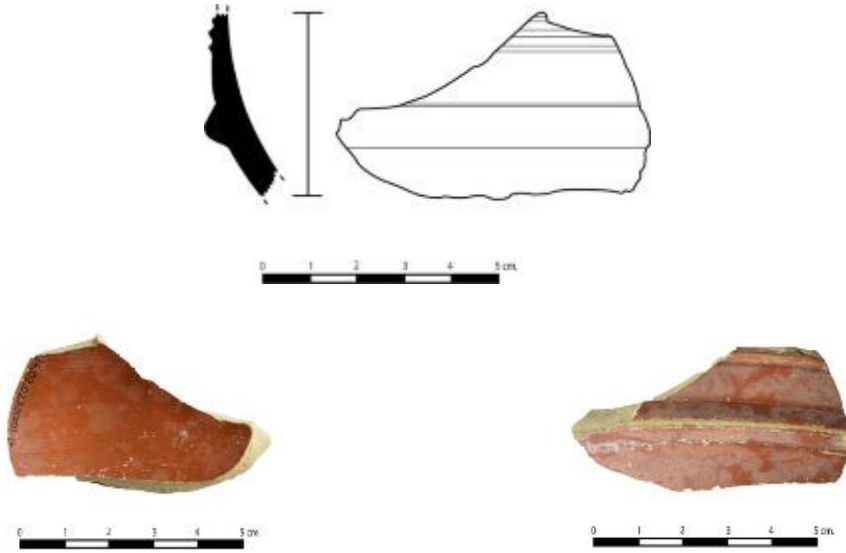
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık ve mika seyrek, kum orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Gövdesi keskin geçişli, dirseğin üst kısmı birçok yatay yivin yer aldığı, kasea ait, ince cidarlı amorf parça.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig.81/22; Hama 1986, Form 24, Fig. 69/24.6a; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12; Kozbe vd., 2022, Lev. 43/3.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 81

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-14

Ölçüler: Ç: - cm; Y: 3,9 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 7.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 4/8

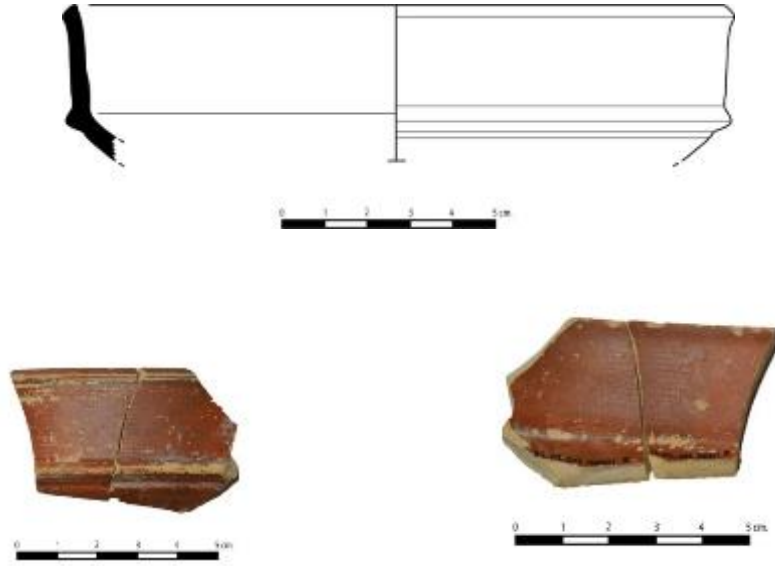
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. Dış yüzeyde deformeler ve kireçlenme görülmekte.

Form Tanımı: Gövdesi keskin geçişli, dirseğin üst kısmı birçok yatay yivin yer aldığı, kasea ait, kalın cidarlı amorf parça.

Referans: Atlante II 1985, Form 48, Tav VI/16; Kenyon 1957, Form 24, Fig.81/22; Hama 1986, Form 24, Fig.69/24.7a; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 82

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-7&8

Ölçüler: AÇ: 15 cm; Y: 3,6 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

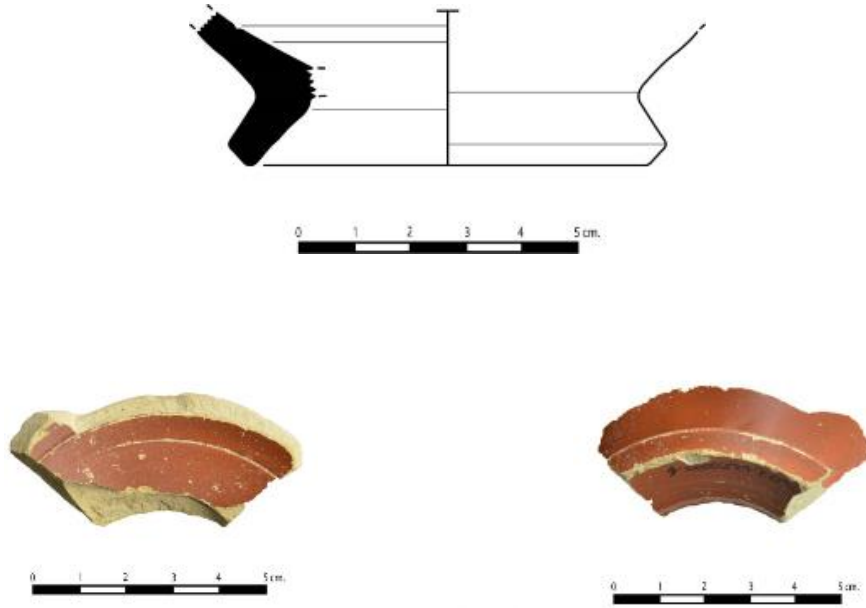
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, küçük kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: İnceltilmiş ağız, boyundan gövdeye keskin geçişli, gövdenin daralmaya başladığı yerde bir dirsek bulunan, bu dirseğin üst kısmı düz olan, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 49, Tav VI/17; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/18; Hama 1986, Form 24, Fig. 69/24.1; Zoroğlu 1986, Form 24, Çiz.12.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 83

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202500001-4

Ölçüler: KÇ: 7 cm; Y: 2,7 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/6

İç: 2.5 YR 4/6

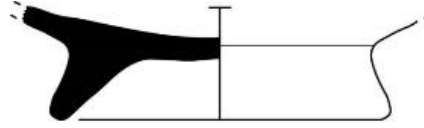
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Konikal gövdeli, içbükey tondoların bazılarında yazıtlı damgalar görülen, kaidenin alt yüzeyi konikal daralan halka kaideli, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 49, Tav VI/17; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/31; Hama 1986, Form 24, Fig. 69/F.54.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

0 1 2 3 4 5 cm.

0 1 2 3 4 5 cm.

0 1 2 3 4 5 cm.

KAT NO: 84

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202100001-3

Ölçüler: KÇ: 6 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

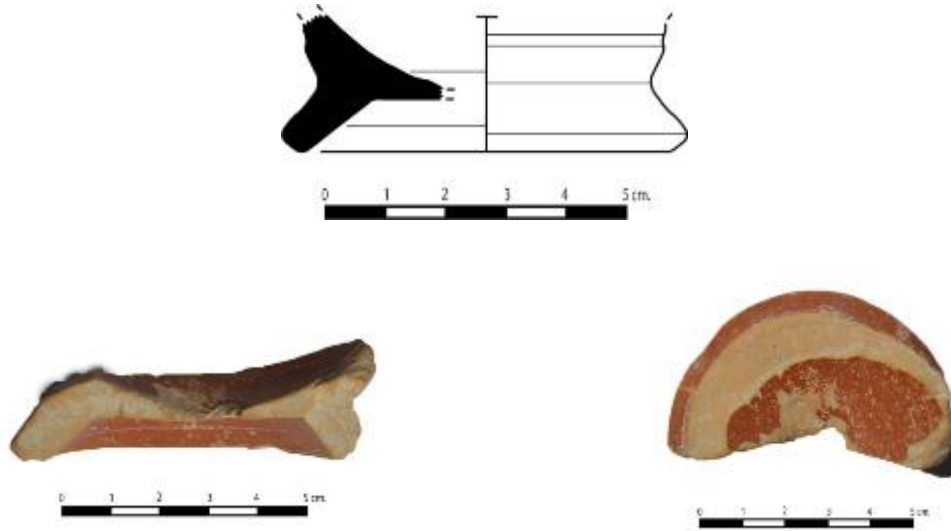
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekik alçak halka kaideli, düz tondolu, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 50, Tav VI/18; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/24; Hama 1986, Form F, Fig. 69/F.19.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 85

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-3

Ölçüler: KÇ: 6 cm; Y: 2,2 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

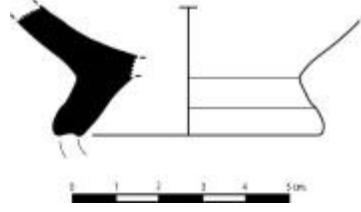
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık ve mika katkılı, taşçık seyrek, mika orta oranda, taşçık ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Halka kaideli, kaidesi dışa çekik, merkeze doğru çukurlaşan, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 50, Tav VI/18; Kenyon 1957, Form 23, Fig.81/13; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.8a; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/1.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 86

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-12

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 2,9 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

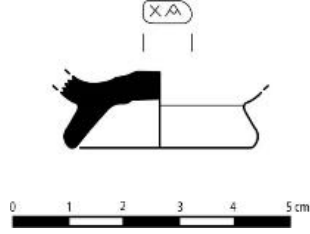
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük taşçık, küçük kum ve mika katkılı, taşçık çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Gövdeden kaideye keskin geçişli, halka kaideli, kaidesi dışa çekik, kaidenin oturma yerinde yiv bulunan, kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 50, Tav VI/18; Kenyon 1957, Form 23, Fig.81/13; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.26.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 87

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200011

Ölçüler: KÇ: 3,03 cm ; Y: 1,02 cm

Hamur Rengi: 2,5YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2,5YR 4/8

İç: 2,5YR 4/8

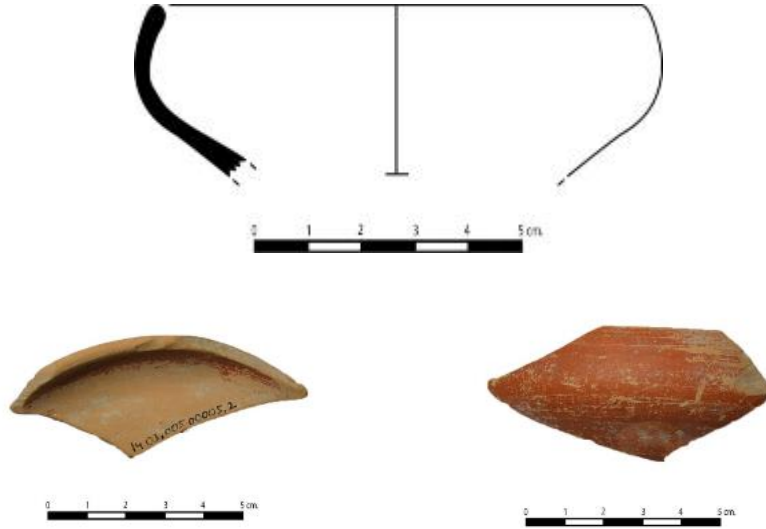
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler ve kireçlenme görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekik alçak halka kaideli, kaidenin alt kısmında basamak görülen, tondosu merkeze doğru konikleşen, tondosunda XA harfleri bulunan, kaidesi ince, tondosu kalın cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 50, Tav VI/18; Kenyon 1957, Form 23, Fig.81/10; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.8a; Slane 1997, TA Type 34a, Pl.24/FW 271; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/3.

Tarih: MS 1. yy ikinci yarısı.

KAT NO: 88

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300500005-2

Ölçüler: AÇ: 9 cm; Y: 3,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 4/8

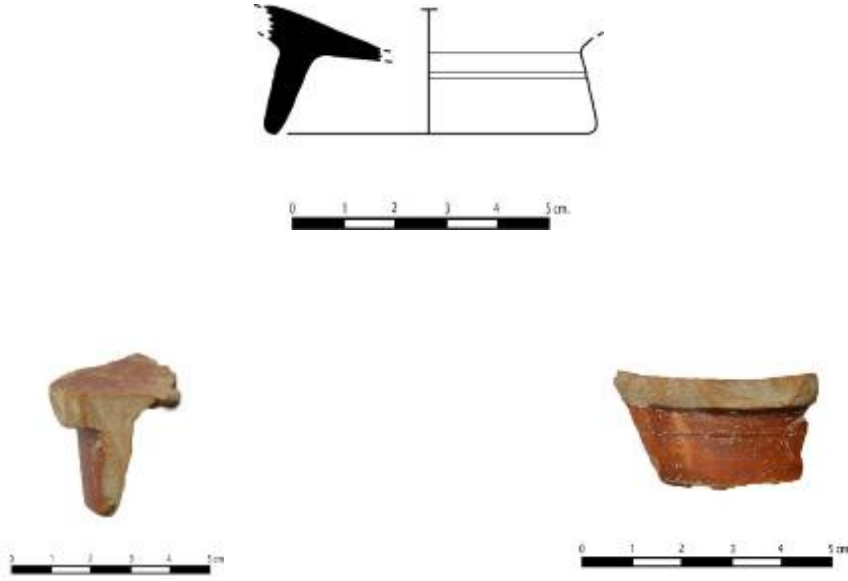
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık ve kum seyrek oranda, mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. İç yüzeydeki astar dışa göre daha fazla aşınmış.

Form Tanımı: İç çekik yuvarlatılmış ağız, ağızdan gövdeye yumuşak geçişli, dış bükey gövdeli, ince cidarlı kâse.

Referans: Atlante II 1985, Form 51, Tav VI/19; Yıldız, Form 25, Lev. 68/500.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği - MS 2. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 89

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-8

Ölçüler: KÇ: 6 cm; Y: 2,4 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

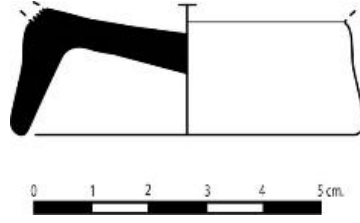
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, orta taşçık, kum ve mika orta oranda, taşçık, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekik yüksek halka kaideli, düz tondolu, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 51, Tav VI/20; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/17; Hama 1986, Form F, Fig. 69/F.19; Waage 1933, P. 287, No. 68, Pl.8.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği - MS 2. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 90

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-5

Ölçüler: KÇ: 5,8 cm; Y: 2,2 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

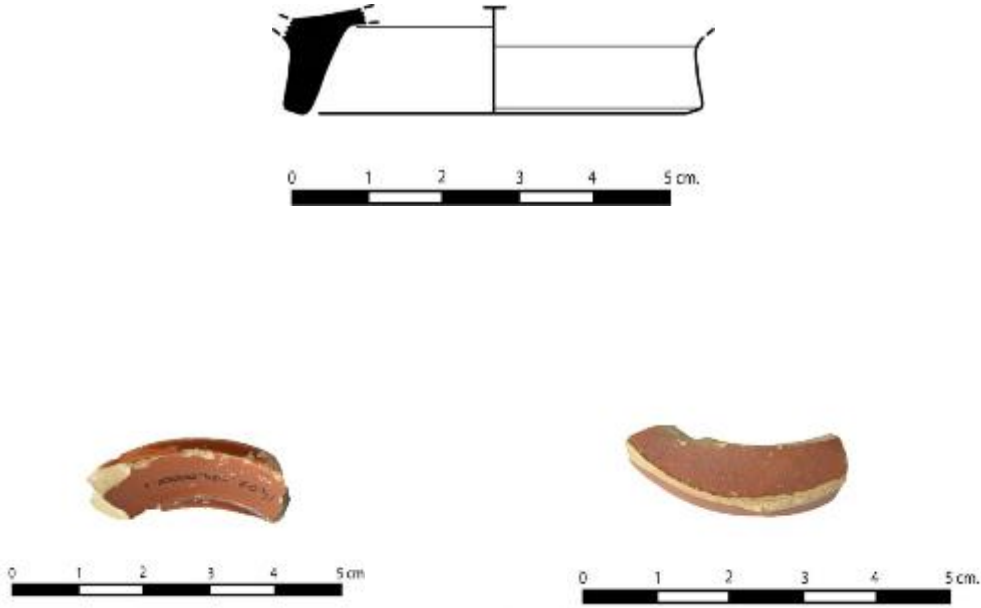
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve küçük beyaz mika katkılı, orta kum ve beyaz mika sık oranda, kum ve beyaz mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç yüzeyde astar tamamen deforme olmuştur. Dış yüzeyde kireçlenme görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekik yüksek halka kaideli, tondosu merkeze doğru konikleşen, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 51, Tav VI/20; Kenyon 1957, Form 24, Fig. 81/24; Hama 1986, Form F, Fig. 69/F.19; Waage 1933, P. 287, No. 68, Pl.8; Kozbe vd., 2022, Lev. 45/2.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği - MS 2. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 91

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203400001-1

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 1,4 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Yüksek halka kaideli, iç tarafında yiv bulunan, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 51, Tav VI/19; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/3; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.5; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258bis.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği - MS 2. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 92

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-6

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

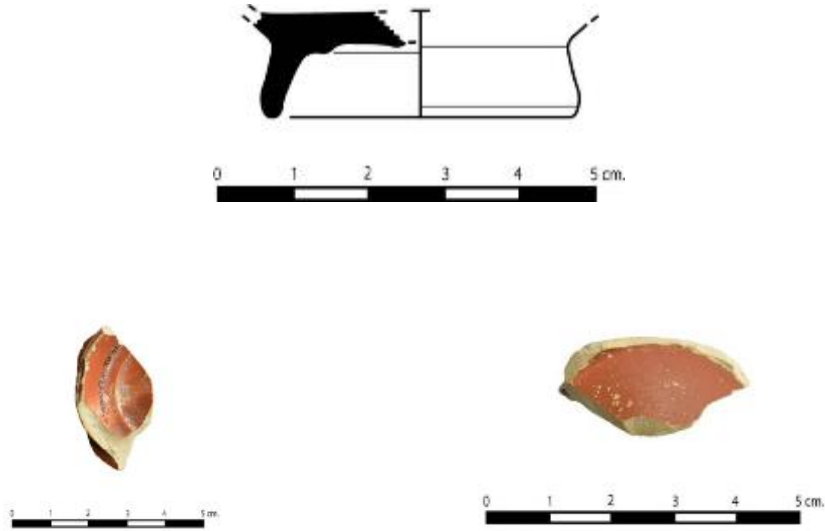
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kireç ve mika katkılı, kireç çok seyrek, kum ve kireç orta oranda, kireç düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. İç yüzeyde deformeler daha fazladır.

Form Tanımı: Yüksek halka kaideli, kalın cidarlı kâse.

Referans: Atlante II 1985, Form 51, Tav VI/19; Yıldız, Form 25, Lev. 67/490.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği - MS 2. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 93

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-9

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,4 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8

İç: 10 R 4/8

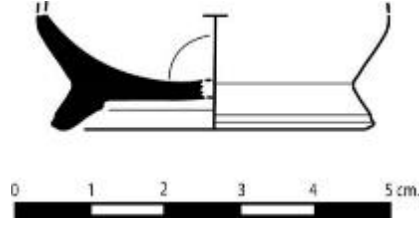
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük kum ve mika, orta kireç katkılı, kireç çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kireç düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Halka kaideli, kaidenin dış yüzü yuvarlatılmış, alt tarafında basamak bulunan, merkeze doğru konikleşen, düz tondolu ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 51, Tav VI/20; Kenyon 1957, Form 23, Fig. 81/9; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.9; Slane 1997, TA Type 34a, Pl.24/FW 272; Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/3.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği - MS 2. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 94

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-7

Ölçüler: KÇ: 4 cm; Y: 1,5 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

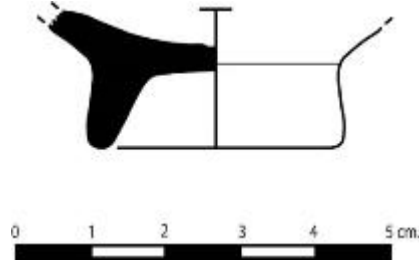
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert, sıkı ve homojen hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık ve kum seyrek, mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, iç yüzey mat, dış yüzey pürüzsüz, parlak. İç ve dış yüzeyde deformeler ve kireçlenme görülmekte.

Form Tanımı: Küresel gövdeli, gövdeden kaideye geçiş yumuşak, dışa çekik alçak halka kaideli, kaidenin iç yüzünde basamak bulunan, tondonun merkezinde çember şeklinde yiv olan, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 51, Tav VI/19; Kenyon 1957, Form 24, Fig.81/18; Hama 1986, Form F, Fig. 69/F.51.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği - MS 2. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 95

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201800001-7

Ölçüler: KÇ: 3 cm; Y: 1,8 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

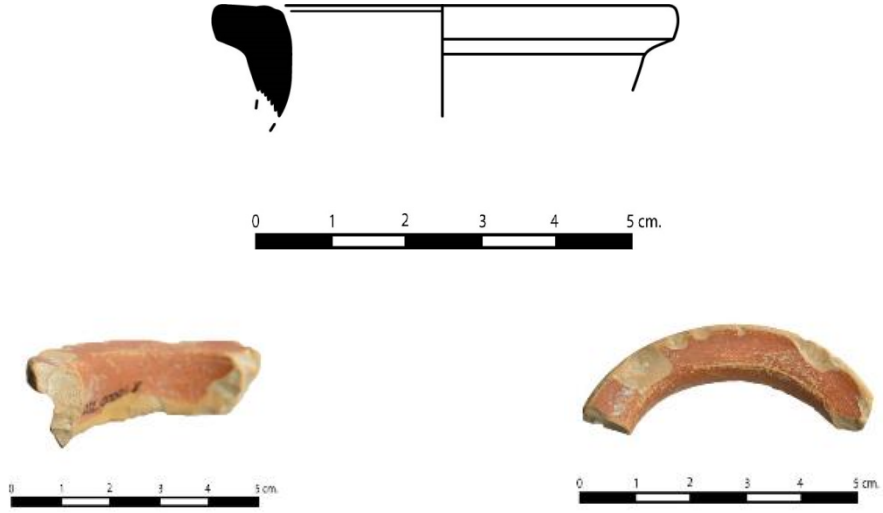
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum, kireç ve mika katkılı, kireç çok seyrek, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli, taşçık ve kireç düzensiz.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, tondosu merkeze doğru çukurlaşan, ince cidarlı kase.

Referans: Atlante II 1985, Form 51, Tav VI/19; Kenyon 1957, Form 23, Fig.81/13; Hama 1986, Form 23, Fig. 64/23.17; Hayes 2008, Fig. 6/161 (P 35021); Zoroğlu 1986, Form 23, Çiz. 10/2.

Tarih: MS 1. yy son çeyreği - MS 2. yy ilk çeyreği.

KAT NO: 96

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-8

Ölçüler: AÇ: 6 cm; Y: 1,6 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/8

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

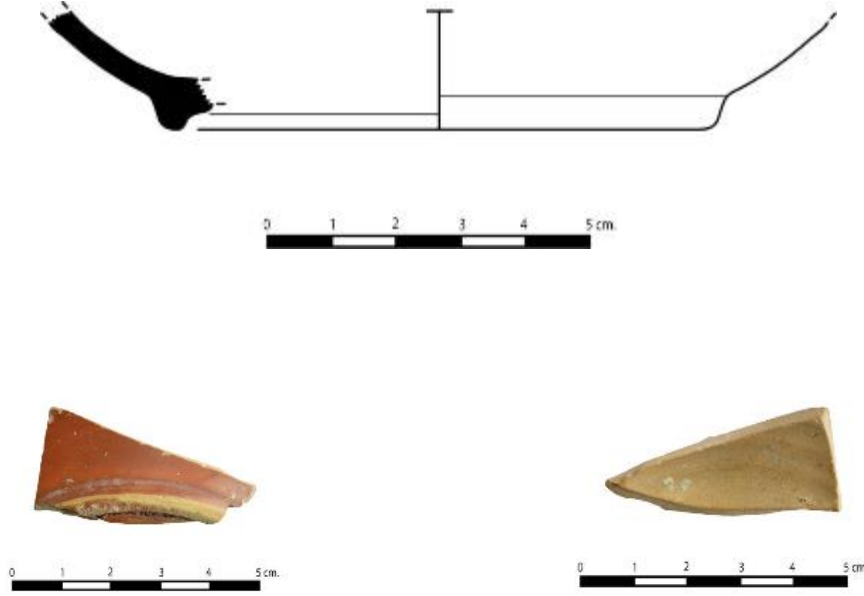
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: Dış yüzey kırmızı astarlı, mat. İç yüzey astarsız. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekilerek genişletilmiş ağız, boyuna hafif bir kavisle bağlanan, muhtemelen uzun boyunlu, tek kulplu, kalın cidarlı testi.

Referans: Atlante II 1985, Form 104A, Tav IX/4; Kenyon 1957, Form 25, Fig.82/2; Hama 1986, Form 25-26, Fig. 70/46; Slane 1997, TA Type 36, Pl. 26/FW 295; Zoroğlu 1986, Form 25-26, Çiz. 13/1.

Tarih: MÖ 1. yy ilk yarısı – MS 1. yy başları.

KAT NO: 97

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100001-5

Ölçüler: KÇ: 8 cm; Y: 1,8 cm

Hamur Rengi: 10 R 7/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8

İç: 10 R 4/8

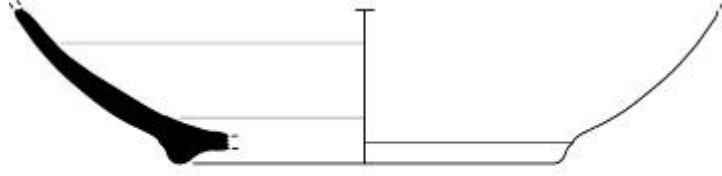
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: Dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan, pürüzsüz.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, muhtemelen kısa boyunlu, ince cidarlı testi.

Referans: Atlante II 1985, Form 111, Tav X/3; Kenyon 1957, Form 26, Fig.82/3; Hama III 1986, Fig. 69. Form 25-26/2; Slane 1997, TA Type 36, Pl. 26/FW 299; Zoroğlu 1986, Form 25-26, Çiz. 13/6.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 98

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-3

Ölçüler: KÇ: 8 cm; Y: 3,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

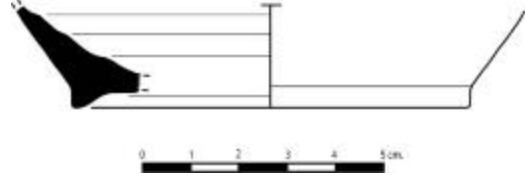
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük kum, kireç ve mika katkılı, kireç çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kireç düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: Dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan, pürüzsüz; iç yüzeyde astar yok, çark izleri mevcut. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, muhtemelen kısa boyunlu, ince cidarlı testi.

Referans: Atlante II 1985, Form 111, Tav IX/3; Kenyon 1957, Form 26, Fig.82/3; Hama 1986, Form 25-26, Fig. 69/2; Slane 1997, TA Type 36, Pl. 26/FW 299; Zoroğlu 1986, Form 25-26, Çiz. 13/5.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 99

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202700001-2

Ölçüler: KÇ: 8 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: Dış yüzeyi kırmızı astarlı, mat. Yüzeyde kireç kalıntıları mevcut.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, gövdeye doğru konik yükselen muhtemelen kısa boyunlu, kalın cidarlı testi.

Referans: Atlante II 1985, Form 113, Tav X/4; Kenyon 1957, Form 26, Fig.82/3; Hama III 1986, Fig. 69. Form 25-26/7a; Slane 1997, TA Type 36, Pl. 26/FW 299; Zoroğlu 1986, Form 25-26, Çiz. 13/6.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 100

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202600001-5

Ölçüler: KÇ: 10 cm; Y: 2,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum, kireç ve mika katkılı, kireç çok seyrek, kum ve mika orta oranda, kireç düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: Dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan, pürüzsüz. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Geniş, alçak halka kaideli, kalın cidarlı testi.

Referans: Atlante II 1985, Form 113, Tav X/4; Kenyon 1957, Form 26, Fig.82/4; Hama 1986, Form 25- 26, Fig.69/6; Slane 1997, TA Type 36, Pl. 26/FW 299; Zoroğlu 1986, Form 25-26, Çiz. 13/6.

Tarih: MS 1. yy sonları.

KAT NO: 101

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300500005-1

Ölçüler: AÇ: 14 cm; Y: 2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

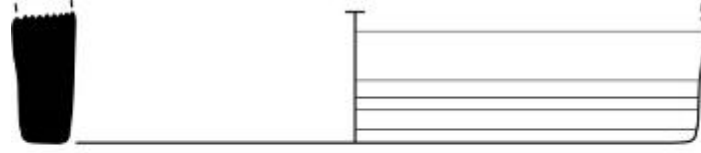
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: İnceltmiş ağız kenarlı, boyundan gövdeye hafif iç bükey kavis görülen, ince cidarlı derin tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 19A, Tav III/6; Hama 1986, Form 14, Fig.40/15; Zoroğlu 1986, Form 14, Çiz. 5.

Tarih: MÖ 1. yy ilk yarısı.

KAT NO: 102

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200001-10

Ölçüler: KÇ: 10 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 10 R 6/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8

İç: 10 R 4/8

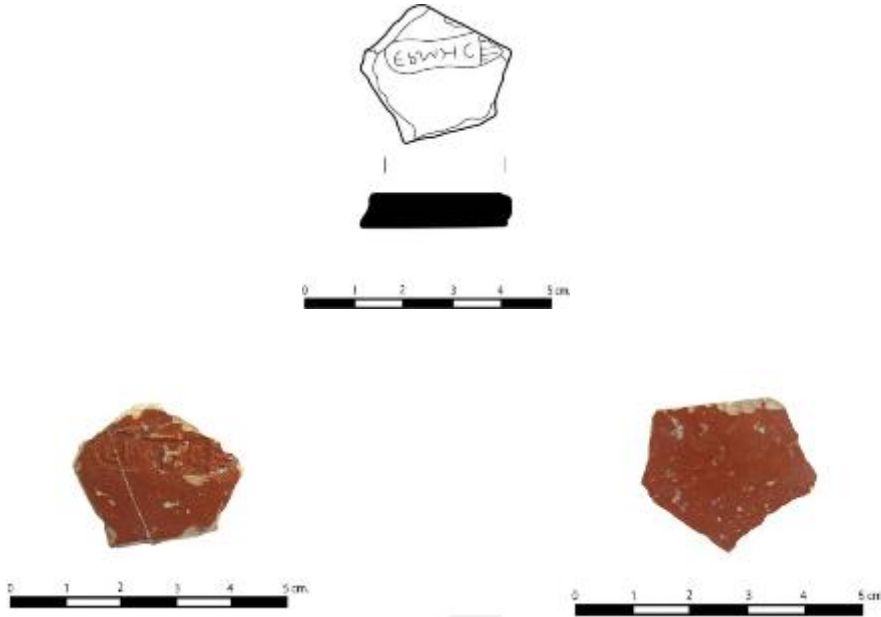
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Tondosu düz ve geniş, yüksek halka kaideli, kaidesinde ince yivler görülen, kalın cidarlı tabak.

Referans: Atlante II 1985, Form 53, Tav III/1; Kenyon 1957, Form 22, Fig. 81/4; Hama 1986, Form 22, Fig. 64/22.1; Slane 1997, TA Type 32, Pl. 23/FW 258bis.

Tarih: MS 1. yy başları – MS 2. yy sonları.

KAT NO: 103

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203200016

Ölçüler: KÇ: -; Y: 0,9

Hamur Rengi: 2,5YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 10R 5/8

İç: 10R5/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum orta, mika sık oranlı, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Tondosunda üretim yeri belirtilen EbWHC yazıtlı, kalın cidarlı, muhtemelen oldukça büyük bir tabağa ait amorf parça.

Referans: Hama 1986, Form 14, Fig. 43/43.

Tarih: MS 1. yy'ın son çeyreği.

KAT NO: 104

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100011

Ölçüler: KÇ: -; Y: 0.8

Hamur Rengi: 10R 8/2

Astar Rengi: Dış: 10R 4/8

İç: 10R 4/8

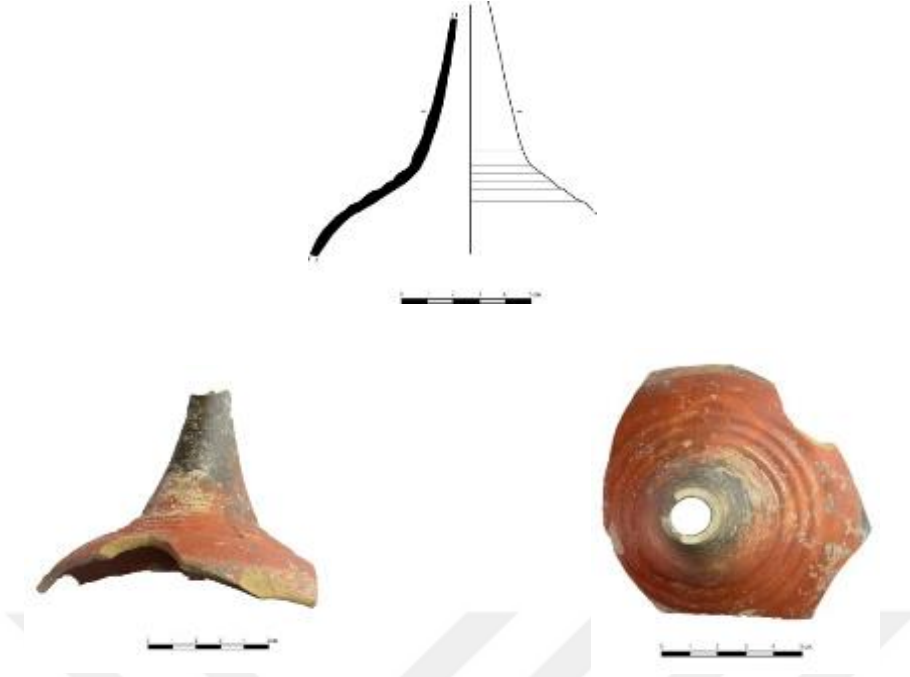
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, mika ve kum orta oranda, düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Tondosunda XAPIC baskısı korunmuş, ince cidarlı, tabak formuna ait amorf parça.

Referans: Kenyon 1957, Form 14a, Fig.79/14; Hama 1986, Form 14, Fig.42/33.

Tarih: MS 40 - 70.

KAT NO: 105

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-1

Ölçüler: BÇ: 3,1 cm; Y: 9,5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8 ; yanık izi 2,5 YR 2,5/2

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık, kum ve mika orta oranda, taşçık, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, boyunda ve gövdenin bir kısmında yanık izileri mevcut. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Yukarıdan aşağıya doğru genişleyerek inen boyunla gövdeye bağlanan, gövdeye doğru kademeli yivlendirilmiş, ince cidarlı testi.

Referans: Hama 1986, Form 25-26, Fig. 70/26; Slane 1997, TA Type 36, Pl. 26/FW 292.

Tarih: MÖ 1. yy.

KAT NO: 106

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201700001-1

Ölçüler: Kulp Ç: 2,8 cm; Y: 2,6 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

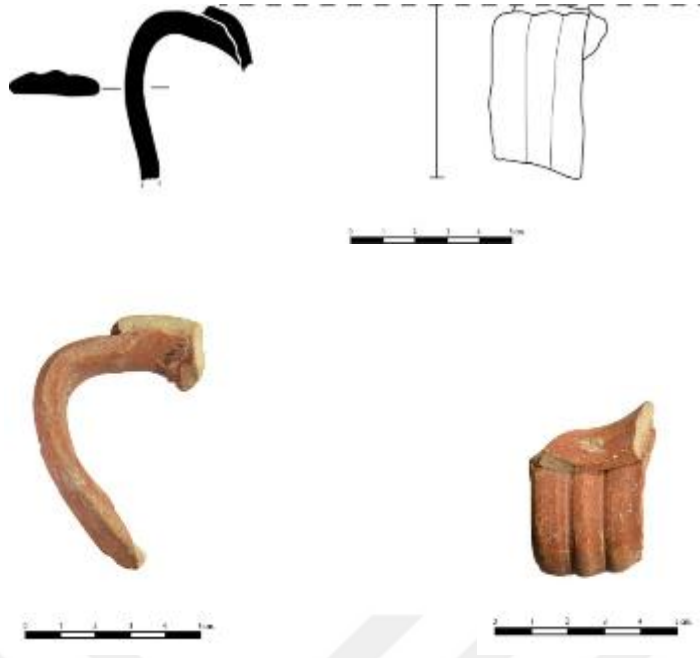
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum, kireç ve mika katkılı, taşçık, kum, kireç ve mika orta oranda, taşçık, kum, kireç ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı, İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekik ağız profilli, boyuna hafif bir kavisle bağlanan, muhtemelen uzun boyunlu, tek kulplu, kalın cidarlı testi.

Referans: Hama 1986, Form 25-26, Fig. 70/30a; Zoroğlu 1986, Form 25-26, Çiz. 13/2.

Tarih: MÖ 1. yy ilk yarısı – MS 1. yy başları.

KAT NO: 107

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202500001-1

Ölçüler: Kulp Ç: 2,9 cm; Y: 5,3 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

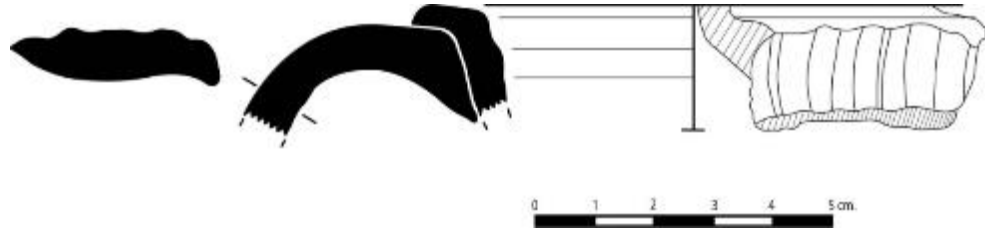
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika, orta kireç katkılı, taşçık, kum, kireç ve mika orta oranda, taşçık, kum, kireç ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı, İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Kısa ya da uzun boyunlu testiye ait iki yivle şekillendirilmiş, kalın cidarlı kulp.

Referans: Atlante II 1985, Form 114, Tav IX/5; Kenyon 1957, Form 26, Fig. 82/3; Hama III 1986, Fig. 69. Form 25-26/37.

Tarih: MS 1. yy ortaları.

KAT NO: 108

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140200900001-1

Ölçüler: AÇ: 9 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/3

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum, kireç ve mika katkılı, taşçık, kum, kireç ve mika orta oranda, taşçık, kum, kireç ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı mat astarlı, İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa çekilerek genişletilmiş düz ağızlı, ağzın hemen altından başlayan testiye ait dört yivli, kalın cidarlı kulp.

Referans: Atlante II 1985, Form 113, Tav X/4; Hama 1986, Form 25-26, Fig . 70/42; Zoroğlu 1986, Form 25-26, Çiz. 13/2.

Tarih: MS 1. yy sonları.

KAT NO: 109

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201800001-1

Ölçüler: Kulp Ç: 2 cm; Y: 4,8 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 5/8

İç: 2.5 YR 5/8

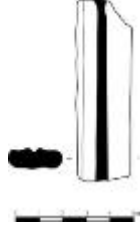
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Testi formuna ait olabileceği düşünülen yivsiz dik, ince cidarlı kulp.

Referans: Johansen 1971, Form 25-26, Fig.69/25-26. 1.

Tarih: MS 1. yy sonları – MS 2. yy başları.

KAT NO: 110

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203100001-7

Ölçüler: Kulp Ç: 2,3 cm; Y: 7,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

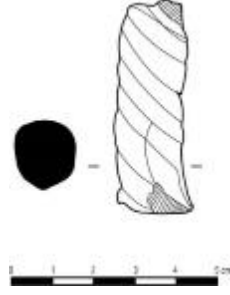
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık seyrek, kum ve mika orta oranda, taşçık düzensiz, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve parlak. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Muhtemelen kısa boyunlu testiye ait ortasında derin yiv bulunan, ince cidarlı kulp.

Referans: Kenyon 1957, Form 26, Fig.82/3; Hama 1986, Form 25-26, Fig. 70/39b.

Tarih: MÖ 1. yy ilk yarısı – MS 1. yy başları.

KAT NO: 111

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140203600001-1

Ölçüler: Kulp Ç: 2,6 cm; Y: 5,2 cm

Hamur Rengi: 5 YR 8/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

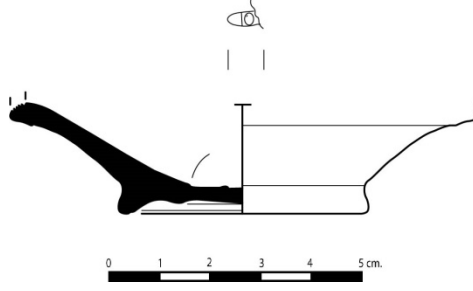
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık, kum ve mika orta oranda, taşçık, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: Yüzey kırmızı mat astarlı. Deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Muhtemelen testi formuna ait sarmal kulp.

Referans: Hama 1986, Form 25-26, Fig.70/45.

Tarih: MS 1. yy sonları.

KAT NO: 112

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201400001-2

Ölçüler: KÇ: 5 cm; Y: 2,1 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/4

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

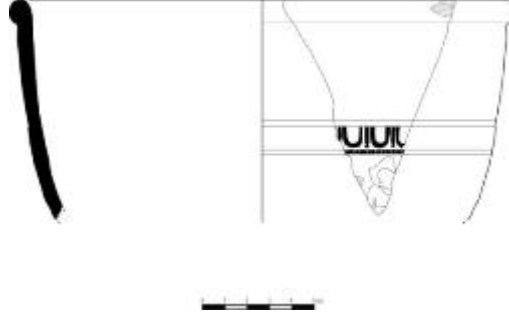
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve parlak. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Alçak halka kaideli, kaidesi yivli, tondosunun altında konsantrik daireler bulunan, kaideden gövdeye konikleşen, iç tondosunda "O" harfi korunmuş mühür baskı bulunan, ince cidarlı Batı Sigillatası kâse/kase.

Referans: Conspectus 1990, Form 27, 27.2.1; Hayes 2008, Fig. 20/608 (P 3431).

Tarih: MS 1. yy'ın ortaları.

KAT NO: 113

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-11

Ölçüler: AÇ: 22 cm; Y: 9,8 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 4/8 kırmızı

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/8 kırmızı.

İç: 10 R 4/8 kırmızı.

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak, kaygan ve pürüzsüz.

Form Tanımı: Dışa doğru hafif kıvrılmış ağız, gövdeye yumuşak geçişli, küresel gövdeli, Batı Sigillatası kâse.

Referans: Hayes 2008, Fig. 23/742(P 16705);Oswald and Pryce 1920, Pl XI/4;Dragendorff 1895, Form 37, Taf. III/37.

Tarih: MS 1. yy başları – MS 2.yy.

KAT NO: 114

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-10

Ölçüler: AÇ: 20 cm; Y: 2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

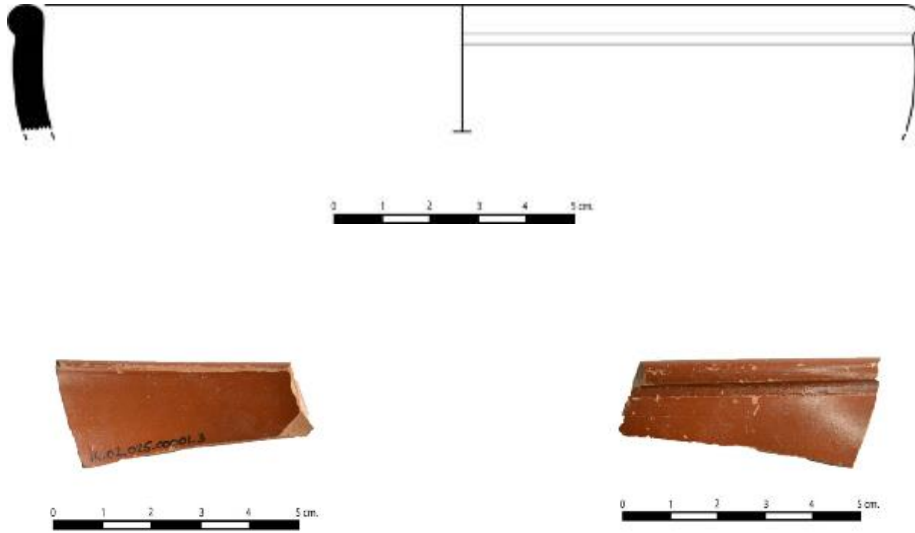
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak, kaygan ve pürüzsüz.

Form Tanımı: Dışa doğru kıvrılmış ve kalınlaştırılmış oluklu ağız, gövdeye yumuşak geçişli, küresel gövdeli, kalın cidarlı, kalıpla yapılmış Batı Sigillatası kâse.

Referans: Hayes 2008, Fig. 23/742(P 16705);Oswald and Pryce 1920,Pl. XI/4; Dragendorff 1895, Form 37, Taf. III/37.

Tarih: MS 1. yy başları – MS 2.yy.

KAT NO: 115

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202500001-3

Ölçüler: AÇ: 18 cm; Y: 2,6 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/6

Astar Rengi: Dış: 10 R 4/6

İç: 10 R 4/6

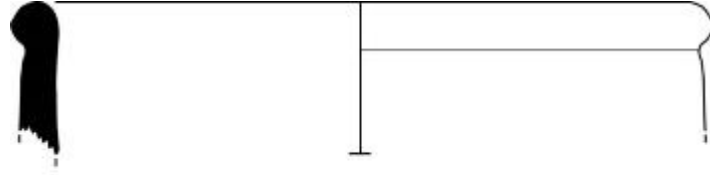
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak, kaygan ve pürüzsüz. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa doğru hafif kıvrılmış oluklu ağız, gövdeye yumuşak geçişli, küresel gövdeli, kalın cidarlı, kalıpla yapılmış Batı Sigillatası kâse.

Referans: Hayes 2008, Fig. 23/742(P 16705); Oswald and Pryce 1920,Pl. XI/3; Dragendorff 1895, Form 37, Taf. III/37.

Tarih: : MS 1. yy başları – MS 2.yy.

KAT NO: 116

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-4

Ölçüler: AÇ: 12 cm; Y: 2,8 cm

Hamur Rengi: 10 R 5/6

Astar Rengi: Dış: 10 R 3/6

İç: 10 R 3/6

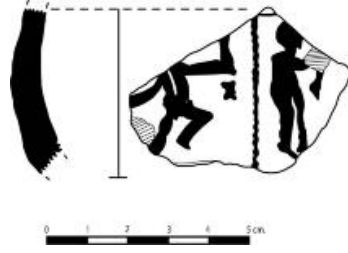
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum, küçük mika katkılı, kum orta, mika sık oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Dışa doğru hafif kıvrılmış ve kalınlaştırılmış oluklu ağız, gövdeye yumuşak geçişli, dik gövdeli, kalın cidarlı, kalıpla yapılmış Batı Sigillatası kâse.

Referans: Hayes 2008, Fig. 23/742(P 16705); Oswald and Pryce 1920,Pl.XIII/3; Dragendorff 1895, Form 37, Taf. III/37.

Tarih: : MS 1. yy başları – MS 2.yy.

KAT NO: 117

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202400001-10

Ölçüler: Ç: - cm; Y: 4,1 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 3/6

İç: 10 R 3/6

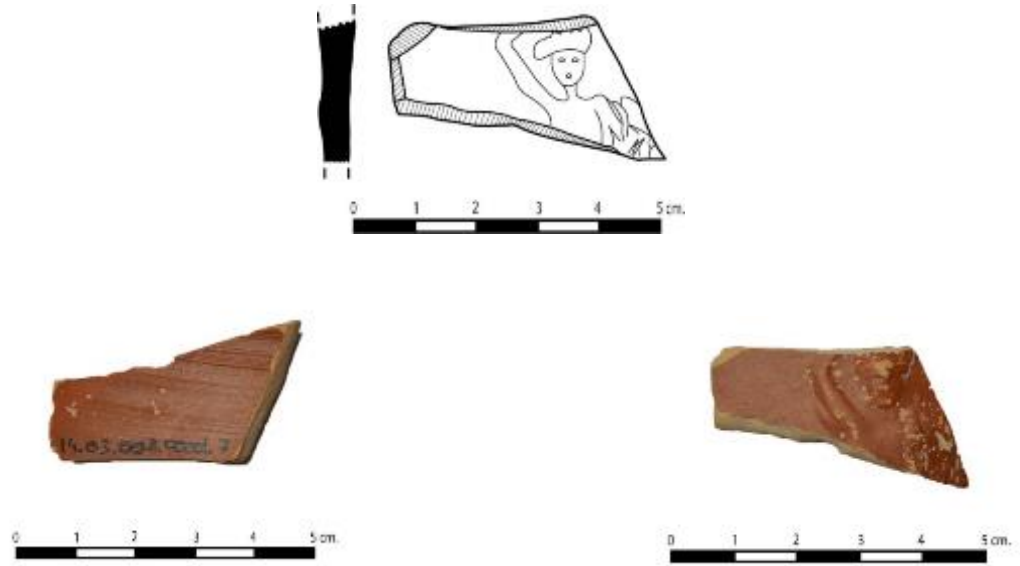
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, mika ve kum orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Kalıpla yapılmış, ince cidarlı, muhtemelen Batı Sigillatası kâseye ait amorf parça. Panel içerisinde yer alan figürler muhtemelen dans eden iki erkeğe aittir. Bu figürlerden sol tarafta olanın baş kısmı kırılmıştır.

Referans: Oswald and Pryce 1920, Pl. XVI/2; Simpson 1976, Fig. 7/28, s. 264.

Tarih: MS 1. yy ortaları – MS 2.yy ortaları.

KAT NO: 118

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300800001-7

Ölçüler: AÇ: - cm; Y: 2,3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6

Astar Rengi: Dış: 2.5 YR 4/8

İç: 2.5 YR 4/8

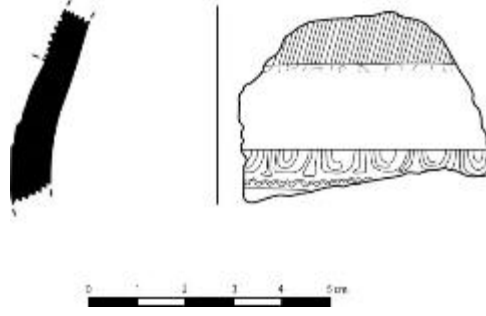
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük taşçık, kum ve mika katkılı, taşçık ve kum seyrek, mika orta oranda, taşçık, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak, kaygan ve pürüzsüz. Dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Kalıpla yapılmış, ince cidarlı, muhtemelen Batı Sigillatası kâseye ait amorf parça. Sağ kolunu yukarı kaldırmış, cepheden betimlenmiş kabartmalı insan figürü bulunan amorf parça.

Referans: Oswald 1956, Fig. 17/24, s. 110.

Tarih: MS 1. yy ortaları – MS 2.yy ortaları.

KAT NO: 119

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140202100001-2

Ölçüler: Ç: - cm; Y: 4,2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 3/6

İç: 10 R 3/6

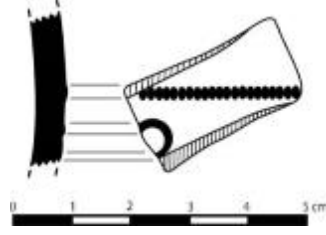
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte. Dış yüzeyde kireçlenme mevcut.

Form Tanımı: Kalıpla yapılmış, kalın cidarlı, Batı Sigillatası kâse. Kaideye doğru aralarında püsküller uzanan yumurta dizisi ve altında inci dizisi ile bezenmiş amorf parça.

Referans: Oswald and Pryce 1920, Pl. XII/1-4.

Tarih: MS 1. yy ortaları – MS 2.yy ortaları.

KAT NO: 120

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140300400001-2

Ölçüler: AÇ: - cm; Y: 2,7 cm

Hamur Rengi: 10 R 4/8

Astar Rengi: Dış: 10 R 3/6

İç: 10 R 3/6

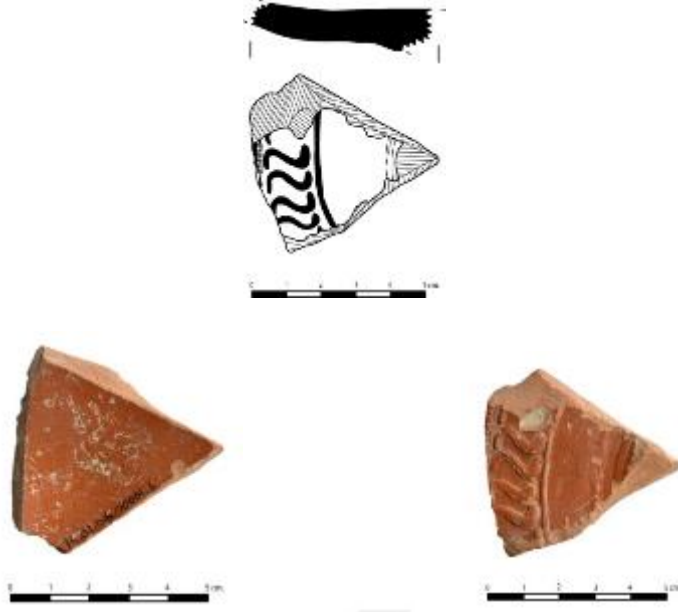
Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, parlak, kaygan ve pürüzsüz. İç yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Kalıpla yapılmış, ince cidarlı Batı Sigillatası kâse. Çapraz inci dizisi ile bezenmiş, altında figürün bir kısmı görülen amorf parça.

Referans: Oswald and Pryce 1920, Pl. XVII/6.

Tarih: MS 1. yy ortaları – MS 2.yy ortaları.

KAT NO: 121

Buluntu Yeri ve Yılı: Mousalar Evi 2014

Kazı Envanter No: 140201600001-3

Ölçüler: Ç: - cm; Y: - cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4

Astar Rengi: Dış: 10 R 3/6

İç: 10 R 3/6

Hamur Tanımı: İyi pişmiş, sert ve sıkı hamur dokulu, çok küçük kum ve mika katkılı, kum ve mika orta oranda, kum ve mika düzenli.

Astar Tanımı: İç ve dış yüzey kırmızı astarlı, kaygan ve pürüzsüz. İç ve dış yüzeyde deformeler görülmekte.

Form Tanımı: Kalıpla yapılmış, kalın cidarlı, Batı Sigillatası kâse. Ters S motif dizisi bezemeli, küresel gövdeli, bezemesi kaideden gövdeye doğru devam amorf parça.

Referans: Oswald and Pryce 1920, Pl XIV/3; Simpson 1976, Fig. 4/13, s. 256.

Tarih: MS 1. yy ortaları – MS 2.yy ortaları.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı,adı : BABA,Orhan
Uyruğu : TC.

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yükseklisans	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/Lisanüstü Eğitim Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı	-
Lisans	Ankara Üniversitesi /Klasik Arkeoloji Bölümü	2014
Lise	Sokullu Mehmet Paşa Lisesi	2010

İşDeneyimi

Yıl	Yer	Görev
2020	Türk Tarih Kurumu	Arkeolog

YabancıDil

İngilizce

